Тексерілді:

Мектеп директорының оқу- ісі жөніндегі орынбасары: **М.Жанназаров**

Тәуелсіздік және отаншылдық айы

Дәйек сөз: «Ел - жұртымның бақыты аталатын, сөнбесін мәңгі сенің, Отан, атың!»

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы	№69 орта мектеп КММ				
Мектептегі (лицейдегі, гимназиядағы) мектепалды сынып	Мектепалды сынып				
Балалардың жасы	5-6 жас				
Педагогтің аты- жөні	Ш.К.Есемуратова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін,айды, жылды көрсету)	1 апта 30.09-1,2,3,4.10.2024ж				
Күн тәртібінің үлгісі Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу **Өнегелі-15 минут** балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру мобильді кітапханада жұмыс, ата-ананың балаға кітап оқуына мүмкіндік жасау, кітапқа деген қызығушылықты арттыру, кітапқа жанашырлық, жауапкершілік таныту. **Күй күмбірі** -балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру.				

Ата-аналармен немесе заңды өкілдермен кеңес әңгіме өткізу	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру **Қауіпсіздік ережесі** әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны – пазл:** **«Жыл мезгілдері »** Балалармен күз мезгілі туралы әңгімелесу.	**Құрылыс ойындары:** «Үйшік жасаймыз»	**Фотосуреттер қарастыру:** «ұлттық ойын түрлері» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атау.	**Үстел үсті театры:** «Ғажайып күз» және т.б. тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	**Мен суретшімін** **«Күздің қызықты сәттері»** еркін сурет салу.
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Аптаның бірінші күніне мектепалды сыныптардың тәрбиеленушілерін Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Әнұранды жаттауға мүмкіндік жасау, патриоттық сезімдерін арттыру №4 жаттығу кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Біз бақытты баламыз»*** Кел,шеңберге тұрайық, Қолымызды ұстайық. Күлімдейік күлейік, Тату болып жүрейік.	***«Мен әдепті баламын»*** Амандасу үлкенге, Тәрбиенің басы ғой. Ал,кәнеки бәріміз, Сәлем дейік үлкенге.	***«Нәр алып»*** Аман-есен болайық, Бейбітшілік калайық! Күнге қарап шуақтанып, Суға қарап нәр алып, Табиғаттан шабыттанып, Денсаулықпен ойнап-күліп жүрейік.	***«Қуан,шаттан!»*** Қуан, шаттан! Қуан, шаттан! Қуанатын күн бүгін. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін.	***«Қайырлы таң!»*** Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достасқан бар Балалар, Қайырлы таң! Жора-жолдас,ұл мен қыз!
	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Сөйлеуді дамыту** **Тақырыбы:** Менің атам Міндеті : **Байланыстырып сөйлеу.** Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе	**Сауат ашу негіздері** Тақырыбы:Дауысты дыбыстар. Міндеті: Дауысты дыбыстар туралы түсінік беру Қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. дауысты дыбыстар: *ә, ө, і, е, и,*	**Сауат ашу негіздері** Тақырыбы:Дауысты дыбыстар Міндеті:Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. ***Тиісті текшені көтер дидактикалық жаттығуы*** балаларға дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады).Балалар дауысты дыбысты айтқанда, қызыл түсті	**Сауат ашу негіздері** Тақырыбы:Дауыссыз дыбыстар Міндеті:Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге	**Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** **Мақтақыз бен мысық** Міндеті : Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. -суреті бойынша ертегі жүйесін сақтап баянда. -Мысық не істеді?- Мақтақыз неге ашуланды деп ойлайсың? -Жұбыңмен бірге

	толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу. Педагог балаларға оқылатын өлең жолдарынан отбасы мүшелерін естеріне сақтап, аты аталғанда саусақтарын бүгіп, неше отбасы мүшесі аталғанын санау туралы тапсырма береді. Е. Өтетілеуұлының «Бес саусақ» өлеңін педагог мәнерлеп оқиды. Бас бармағым – атам, үйдің данасы, Балаң үйрек – әжем, ошақ анасы, Ортан терек – әкем, отау панасы, Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары, Титтей бөбек – мен, бәрінің базары. Өлеңнің атадан басталуы бекер емес. Өйткені атаның беделі әкеден де жоғары. Атаның өмірлік тәжірибесі мол, ол – әулеттің тірегі. – Қазақ отбасында ата мен әженің орны ерекше. Әрқашанда отбасындағы шешуші сөзді ата айтады. Әкелеріңнің өзі аталарыңның айтқанын екі етпей орындайды. Солай емес пе? Аталарымыз өз отбасы мен әулетінің ғана емес, ағайын-туыстың да мәселесін шешіп, ақыл-кеңес беріп отырады.	). Айнаны алып дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда тіл ілгері созылады екен. Педагог балаларға дауысты жіңішке дыбыстарды қайталату арқылы жаттатады. ***Кім көп сөз айтады? дидактикалық жаттығуы*** – Балалар, сендер жіңішке дауысты *е, і, ө, ү, ә, ү* дыбыстарынан басталатын сөздерді ойлап айтуларың керек, әр дұрыс сөзге бір фишкадан беріледі. Кім көп сөз айтса, сол жеңімпаз атанады. Мысалы: *етік, ірімшік, ілгіш, із, іт,өшіргіш, өгіз, өтірікші, өлшеуіш, элеватор, үстел, үзеңгі, үтік, үміт, үлгі,үлгерім, үсік, ит, ине, имек, итқұс, илеу, ермек, елік, ереже, ерін, емізік, ешкі, есік т.б.* ***Е дыбысы қайда тығылды? ойын-жаттығуы*** Педагог *алма, бақа, мысық, өрік, банан, садақ, ит, емен, кеме, күшік, бидон, елік, трактор* сөздерін айтады. Балалар осы сөздерді айтқанда, қолдарын шапалақтап, сөзді айтулары керек. **Сызбамен жұмыс.** Педагог *«ер»* сөзінің сызбасын сызуды балаларға ұсынады. Бір баланы тақтаға шығарады. *«Ер»* сөзінде неше дыбыс, неше дауысты дыбыс бар? Бала дауысты дыбысты қызыл текшемен белгілейді. Ол жуан жіңішке екендігін анықтайды. ***Жіңішке дауысты***	фишканы көтереді.Дауысты дыбыстар тілдің қатысына қарай екіге бөлінетінін естеріне түсіреді. 1) Жуан дауысты дыбыстар: *а, о, ы, ұ, у.* Айнаны қолымызға алып, жуан дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жуан дауысты дыбыстарды айтқанда, тіл кейін шегініп, тіл үсті дөңестенеді екен. 2) Жіңішке дауысты дыбыстар: *ә, ө, і, е, и, ү.* Айнаны алып, жіңішке дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда тіл ілгері созылады екен. Қазақ тілінде сөздер не жуан дауыстылардан, не жіңішке дауысты дыбыстардан құралады. Мысалы, тек жуан дауысты дыбыстардан құралған сөздер: *аққу, арыстан, тасбақа, қараторғай т.б.* Тек жіңішке дауысты дыбыстардан құралған сөздер: *өмір, көктем, жүгері, мереке, күміс, ілгіш т.б.* суреттерін тақтаға іліп көрсету, жуан, жіңішке дыбыстарды естеріне сақтату. Кейбір сөздерде жуан және жіңішке дауысты дыбыстар кездеседі. Мысалы, кітап, мұғалім т.б. ***Кім көп сөз айтады дидактикалық жаттығуы*** – Балалар, сендер жіңішке дауысты және жуан дауысты дыбыстарынан басталатын сөздерді ойлап айтуларың керек, әр дұрыс сөзге бір фишкадан беріледі, кім көп сөз айтса, сол – жеңімпаз. **Дәптермен жұмыс** 1. Суреттерге қара. Ата. Құрамында жуан дауысты дыбыстар бар затты сары қарындашпен, жіңішке дауысты дыбыстар бар затты қызыл қарындашпен қос.	үйрету. ***Мұқият бол дидактикалық жаттығуы*** Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, қызыл түсті шаршыны, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл түсті тіктөртбұрышты көтереді. ***Дауысты дыбыстан басталатын сөз қос дидактикалық ойыны*** – Мен сендерге суретті көрсетіп, сол суреттегі заттың атын айтамын. Сендер сол сөзге мағынасына сәйкестендіріп, дауысты дыбыстан басталатын сөзді айтып жалғастырасыңдар. Мысалы: *үлкен (алма), тәтті (алмұрт), дәмді (айран), домалақ (өрік), сопақ (асқабақ), қоңыр (етік), жасыл (айва), сары (апельсин), қалың (орман), мамық (орамал), ақылды (әже), үлкен (ата), жүйрік (ат), ұзын (ожау),бұзық (әтеш), үлкен (акула), кең (алқап), дәмді (ас), мықты (ит), батыр (адам) т.б.* ***Қайтала (доппен) дидактикалық ойыны*** – Балалар, мен сендерге допты лақтырып, бірінші дыбысты айқынырақ айтып, сөздер айтамын, ал сендер сол айқынырақ айтқан дыбысты дәл мен сияқты бәрімізге естілетіндей етіп қайталап, допты кері лақтырасыңдар. Мысалы: *тттиін(т), қққасқыр(қ), бббаққа(б), вввагон(в), ггарыш(г), дддоп(д), жжжжалбыз(ж), зззәкір(з), кккітап(к), лллақ(л(, мммақта(м), ннан(н), сссағыз(с), пппарта(п), рррадио(р), hhhah(h), фффабрика(ф), чччупа-чччупс(ч),*	кейіпкерлер диалогін ойнап көрсетіңдер. **Мнемокесте** бойынша ертегі желісін айтып беру

Менің атам

Отбасы мүшелерін ата және сөздерді буынға бөл. Өз отбасың туралы әңгімеле.

Суреттегі отбасы мүшелерін ата. Өз отбасың туралы әңгімеле. • Сөздерді шапалақпен буынға бөліп көрсет.

әулет – бір атадан тарайтын ағайынды адамдар Педагог тақтаға атаның суретін іліп, әркім өз атасына ұқсайтын жерлерін айтып, немесе атасының ерекшелігін, ерекше қасиетін айтып, әңгіме құрауын сұрайды.

Киіз үй

Атам менің айбынды,
Атам менің сүйікті.
Бір қойнауға шалғынды,
Киіз үйін тігіпті.
Алдымдағы арнаулы
Шопан үйі дөңгелек.
Ақша бұлттан аумайды
Қонақтаған жерге кеп.
(Қастек Баянбай)

Тақпақты мәнерлеп айтып

Дыбысты сөзден баста ойын-жаттығуы

Қойған сұрақтарға балалар жіңішке дауысты дыбыстан басталатын сөздердермен жауап беру керек.

1. Сүйікті тағамың қандай? (*Мысалы: ет, ірімшік т.б.)*
2. Достарыңның аты кім? (*Әмірхан, Ерасыл, Інжу, Инабат, Үміт).*
3. Сүйікті ойыншығың не? *(Әткеншек, үкі т.б.)*

Балалар ойланып жауап береді, көмек керек балаларға педагог көмектеседі.

Дәптермен жұмыс

1. Суреттегі заттардың атындағы жіңішке дауысты дыбыстарды ата.

2. Жіңішке дауысты дыбыстардан басталатын суреттерді белгіле.

Педагог балалармен бірге тапсырмаларды талқылайды. Жеке жұмыс жүргізеді

2. Жуан дауысты дыбыстан басталатын заттарды ата. Оларды сары қарындашпен қорша.
Енді жіңішке дауысты дыбыстан басталатын сөздерді ата. Оларды қызыл қарындашпен қорша.

Бірінші дыбысты қайтала дидактикалық ойыны (доппен).

Педагог қандай да бір сөздің бірінші дыбысын анығырақ, созып айтып, допты балаларға лақтырады, балалар бірінші дыбысты қайталап, допты педагогқа кері лақтырады. *(Ойынға барлық бала қатысады.)*

Мысалы: *ааалма(а), тттиін(т), қққасқыр(қ), мммақта(м), өөөшіргіш(ө), сссағат(с), қққыс(қ), ааалжапқыш(а), рррадио(р), тттышқан(т), сссазын(с), қққияр(қ), жұлдыз(ж), уууылдырық(у), жжжастық(ж), дддиректор(д), шшшұлық(ш), мммектеп(м), уууыз(у), қққолшатыр(қ), бббақа(б), иииіт(и), жжжарық(ж) т.б.*

Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс)

4. Үзік сызықтарды үзбей бастыр.

цццыркуль(ц), шшшахмат(ш), щщщетка(щ), хххат(х), уууылдырық(у) т.б.

– Балалар осы дыбыстарды айтқанда не байқадыңдар? Дыбыстарды айту оңай болды ма?
– Ауыздан шығатын ауаға кедергілер жасалады екен.
– Ал ол кедергілер нелер? (Ерін, тіл, тіс т.б.)
– Айтылу кезінде ауаның еркін шықпай, кедергіге ұшырап шығуынан жасалған дыбыстарды дауыссыз дыбыстар дейміз. Олар сөйлеу мүшелерінің (ерін, тіл, тіс, т.б.) бір-бірімен жанасуы немесе толық қабысуы арқылы пайда болады. Дауыссыз дыбыстардың жасалатын орны – ауыз және көмей қуыстары.
Кәне, барлықтарың айнаны алып қараңдар да, менің артымнан қайталаңдар: *«Қ», «Т», «М»*. Осы дыбыстарды әндетіп айтып көрейік. Айтылады ма екен әндетіп? Неге? Өйткені бұлар дауыссыз дыбыстар, дауыссыз дыбыстар созып, әндетіп айтылуға келмейді, олар қысқа да нақты айтылады. Дауыссыз дыбыстар тек салдыр немесе салдыр мен үн қатысуы арқылы жасалады. Дауыссыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз.

Тиісті түсті көрсет дидактикалық ойыны

Педагог а, б, у, о, и,с, п, р, л, д, ф, ж дыбыстарын айтады. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса – қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк фишканы көтеру керек.

Түсіп қалған дыбысты тап дидактикалық ойыны

Педагог заттың суреттерін көрсетеді.

– Балалар, мен сендерге сурет көрсетіп, сөздердің бір дыбысын

	беру. Жаттау			түсіріп айтамын, сендер түсіп қалған дыбысты қосып, толық сөзді айтуларың керек. *(Балалар суретке қарап, педагогтің қатесін түзеп, түсіп қалған дыбысты айқынырақ айтады.* Мысалы: *ұша...(қ),* *қызына...(қ), бана...(н), тор..(т),* *апельси ...(н), қоя...(н), автоб...(с),* *шәйне...(к), қо...(й),* *текш...(е), до...(п), күші...(к),* *сыпырғы...(ш), қамш...(ы),* *телефо...(н), қылы...(ш), қайы...(қ),* *балапа...(н), тырн...(а), тара...(қ),* *бақ...(а), балмұзда...(қ), қан...(т),* *қия...(р).*	

Үзіліс
Қауіпсіздік ережесін сақтау

Ойын:«Торғайлар мен мысық»
Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.
Шарты:Жерді шеңбермен белгілеу керек /5-6м.диаметрмен/. Ортада тәрбиешімен тағайындалған бала жүреді – ол мысық. Қалған балалар шеңбердің сыртында- олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады.Торғайлар шеңбердің ішіне дән жеуге кіреді. Мысық оянып кетеді де, торғайларды көріп, оларды ұста бастайды. Торғайлар шеңберден шығуға асығады. Шеңбердің ішінен мысыққа ұсталған торғайлар, шеңбердің ортасында қалады. Мысық 2-3 торғайды ұстаған соң, тәрбиеші жаңа мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. Ойын 4-5 рет қайталанады.
Ұсыныс: мысық ақырын барыпторғайларды ұстайды (қатты ұстамай, ақырын ғана қолын тигізеді)

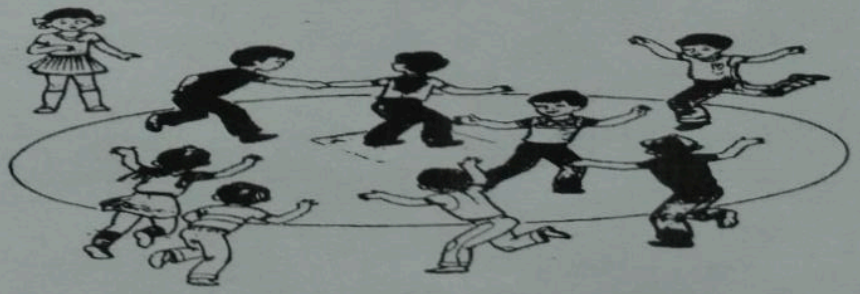

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қоршаған орта тақырыбы: Ең жақын адамдар Міндеті:Туыстық байланыстарды түсіну (өз жұрты, атасы мен әжесі, жақын туыстары, нағашы	**Математика негіздері** **Тақырыбы:** 3 саны және цифры. Міндеті : сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан	**Математика негіздері** **Тақырыбы:** 4 саны және цифры. Міндеті : сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік	**Математика негізТақырыбы:** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Міндеті : Көрнекілік арқылы 3,4 сандарының пайда болуымен, . «Қанша?», «Нешінші?»	**Қоршаған орта** Тақырыбы:Заттық әлем, кеңістікті бағдарлау. Міндеті:Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың

жұрты), өзінің жеті атасын білу. Үйде отбасы мүшелеріне қамқорлық жасау, үлкендерді сыйлау, кішіге ізет көрсету, үй шаруасына көмектесу, отбасы мүшелеріне жақсы көретінін білдіру, алғыс айту, сыпайы сөйлеу.

«Менің анам қандай?» ойыны– Ең жақын адамдар деген кімдер? Балалардың жауабы тыңдалады. Педагог «Бақытты балалар» деген сөздің мағынасын ашуды ұсынады. – Бақытты бала өз отбасында, ең жақын адамдарымен бірге тұратын бала, қамқорлық пен махаббатқа толы ортада өскен бала. Отбасы дегеніміз – бір шаңырақта тұратын туыс адамдар. Отбасында атасы, апасы, анасы, әкесі және балалар болады. Отбасы мүшелері бір біріне қамқорлық жасайды, түсінеді, бір-бірін сыйлайды, жақсы көреді, жылы сөйлеседі. Отбасы қандай болу керек? – Отбасы тату болу керек. Әр отбасы мүшесі кішіпейіл, ізетті болу керек. Бір-біріне көмектесу керек. Сонда бәрі бақытты болады. – Балалар, бүгін тобымызда Ер Төстік досымыз «Менің отбасым» атты фотокөрме

біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару

- Сана неше мәшине?
- Неше қуыршақ?
- Шаршыларға сонша нүкте сал.

Цифрлардың үстінен саусағымен жүргіз. Ермексаздан жаса.

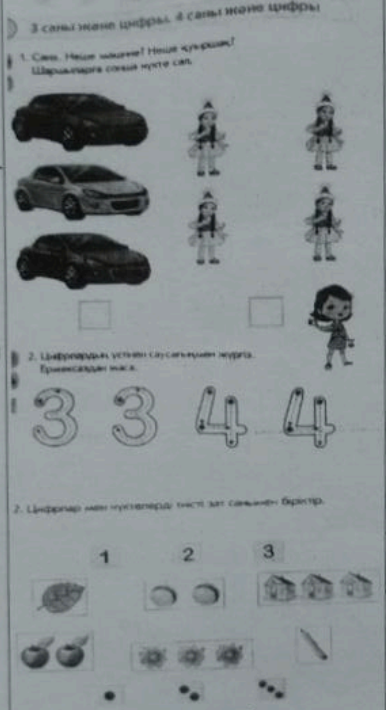

«Аңдарды коректендір» дидактикалык ойын
Максаты: 3 саны, және цифры туралы алғашкы білімдерін бекіту; коршаған орта туралы білімдерін кенейту.
Мазмұны.
Тактада аңдардың суреті ілінген, ал тамактын суреті тәрбиеші үстеліне койылған.
- Марат, калай ойлайсың, бананды кай аңға береміз? Апарып бер. Сен пілдің баласына неше банан бердің?

немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару

- Заттарды санына қарай тиісті цифрмен және нүктемен сызып қос.
- Артық затты тап оны қоршап сыз.

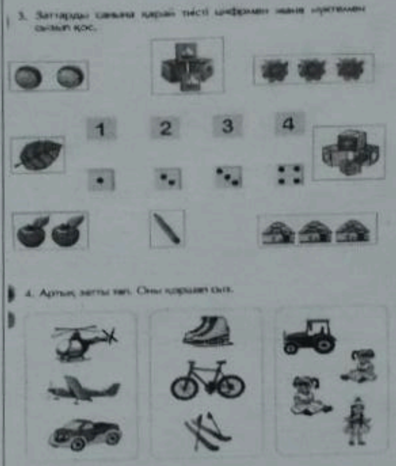

«Цирктің әртістері» дидактикалык ойын
Мақсаты:балалардың 4 саны және цифры туралы алған білімдерін бекіту.
Мазмұны.
1-нұсқа.
Ковралан тақтада жануарлар бейнеленген суреттер әр жерге орналасқан. Тәрбиеші бүгін циркте тек мұнда 2-ден ғана бар әртістер өнер көрсететінің айтады. Балалар суретті таңдап, оларды бөлек қойып санайды, көрсетеді, цифрды атайды.
2-нұсқа.
1-нұсқада көрсетілгендей, бірақ бұл жерде мазмұнды суреттер қосылады. Балалар 2-ден болатын заттарды әртістерге таратады.

сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру.

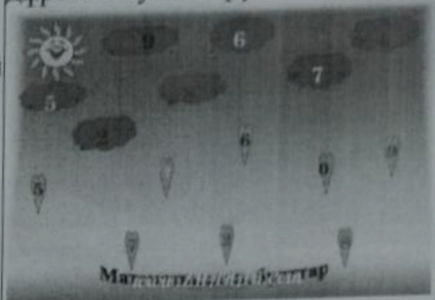

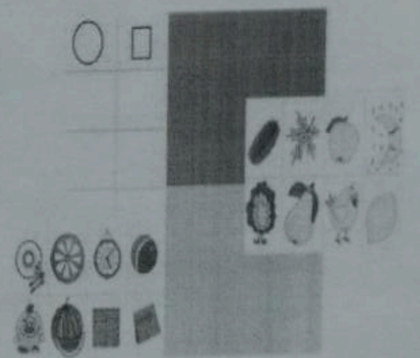

д/о Сипап сезу арқылы санау.
Мақсаты: Сипай сезіп санау арқылы қарамай-ақ екі топтағы заттарды салыстыруға үйрету (артық, кем, тең); санау дағдыларын бекіту; салыстыруда беттестіру тәсілін қолдана білу.
Мазмұны.
Тәрбиеші үстелінің үстінде орамалмен жабылған заттардың екі тобы (4 кірпіш, 5 жүк машинасы) қойылады. Шақырылған бала бір топтағы заттардың санын орамалды ашпай қолмен ұстап санау арқылы анықтап, қорытынды санды айтады және осылайша екінші топтағы заттар да саналады. Қарамай-ақ, қай топтағы заттардың артық не кем екенін салыстырады. Содан кейін жабулы орамал алынады да, барлық балалармен жауаптың дұрыстығы тексеріледі. Ары қарай топтарды

қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау. Педагог балаларды жанына шақырып, заттарды көрсетеді балаларға «Менің...» деген тіркесті қосып атауды өтінеді. Орамал – менің орамалым. Қалам – менің қаламым т.б. Бұлардың ортақ атауы заттар және олардың күнделікті өмірде қажет заттар екенін айтады. Жаңа заттардың күн санап көптеп пайда болатындығы, олар адам қолымен тұрмыстық қажеттіліктерді жеңілдету үшін жасалатындығы да айтылады. – Біз қазір заттардың шығу тарихын білу үшін Қырағымен бірге әлем музейлеріне саяхаттаймыз. – Бір бала түс көріпті. Түсінде айналадағы заттардың барлығы басқаша екен. Үстел жұмсақ, үлпілдек, Күн – үшбұрыш пішінді, велосипедтің дөңгелегі төртбұрыш, қағазбен қаламға жазу жазылады. Балалар баланың түсінде көрген іс-әрекеттерінің дұрыс еместігін дәлелдеуі керек. – Үстел жұмсақ болмайды, өйткені оған қойған заттар батып кетеді. Күн үшбұрыш пішінді емес, дөңгелек пішінді. Велосипедтің дөңгелегі төртбұрыш болса, ол жүре алмайды. Қағазбен қаламға

	ұйымдастырыпты. Әр бала фотосурет бойынша өз отбасы әңгімелеу керек. Педагогтің көмегімен отбасы мүшелері туралы, олардың аты-жөндерін атап, отбасымен бірге қай жерде суретке түскені туралы әңгімелейді. Педагог өлең оқиды: Ең жақын адамдар Ұлдардың үлкені – Әкем мен анам бар. Әкемнің әкесі – Ақ басты атам бар. Бір туған ағам бар. Қыздардың үлкені – Әкемнің шешесі – Ақ шашты әжем бар. Ұлдардың кішісі – Бір туған әпкем бар. Бір туған інім бар. Қыздардың кішісі – Бір туған қарындас, Әпкеге сіңлі бар. Өлеңде айтылған әр отбасы мүшесіне анықтама беріледі, мысалы, аға – ұлдың үлкені, әпке – қыздың үлкені, іні – ұлдың кішісі, сіңлі – қыздың кішісі, қарындас – бірге туған кіші қыздың ағасына туыстық қатынасы жағынан аталуы. Педагог балаларға осы өлеңге «Өз жақыныңды тап» ойынын ойнатады. «Кім қалай жақын?» ойыны. Отбасы мүшелері бір-біріне қамқорлық жасап жатқаны бейнеленген. Педагогтің көмегімен сурет бойынша отбасы туралы әңгіме құрайды. «Бес саусақ» ойыны Педагог балалармен өлең жолдарын талдайды.	Осы цифрды ата және көрсет. Баска аңдармен де осындай жұмыс жүргізіледі. - Ал аю нені жақсы көреді? Әрине, балды. - Жолактары бар карточканы алыңдар. Солдан оңға карай жоғарғы жолакты, содан кейін төменгі жолакты саусактарыңмен жүргізіңдер. - Енді жоғарғы жолактың сол жағына бір аюды кой. Тәрбиеші бірнеше баладан неше аюдан койғандарын сұрайды. - Төменгі жолакка сол жактан оңға карай балы бар көп бөшкелерді койыңдар (фишкалар). Тәрбиеші бірнеше баладан жекелей сұрайды: - Қонжыктар нешеу?	*Барлығына жеткендігі тексеріледі, цифрды атайды және көрсетеді.* *- Қандай заттар бір-бірден қалды? (1цифрын көрсету, атау).* *3-нұсқа.* *2-нұсқаға ұқсас, бірақ тапсырма күрделенеді. Жұп заттардың суреттері түсіне, көлеміне қарай іріктеліп алынған: ұзын, қысқа секіртпе үлкен, кіші барабан (тәрбиеші өз нұсқаларын ойлап табуына болады.) Тәрбиеші бір нұсқаны таңдайды.*	*салыстыру арқылы неше артық, неше кем екенін анықтау, теңестіру жұмыстарын жүргізуге болады.* 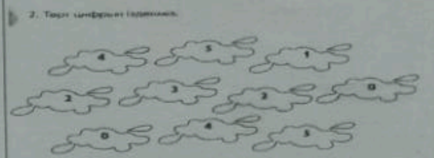 	жазу жазылмайды, каламмен кағазға жазу жазылады. – Күнделікті колданатын заттардың барлығы біз үшін маңызды ма? Оларды кім жән калай ойлап тапты? Қасыксы: табаксыз, тараксыз және баск да тұрмыстық заттарсыз өмір сүре аламыз ба? Күнделікті өмірімізден бізге колайлы бір нәрсе жойылып кетсе не болады? Үлестірмелі материалдармен жұмыс. – Балалар, Қырағы заттардың накты не максатка арналып жасалғанын анықтады. Сенде де айналадағы заттарды бақылап, анықтауға тырысыңдар. 1. Қырағымен заттар әлеміне саяхат жаса. Ағаштан жасалатын заттарды суреттерін сызыкпен кос. 2. Ә затка ортак касиеттерді тап. Неден жасалғанына карай топтарға біріктіріп корша. Педагог корытынды жасайды балаларды мадақтайды. 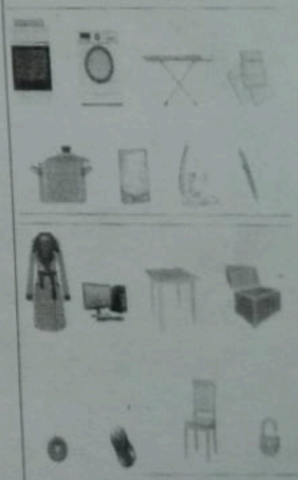

	Нағашы немесе нағашы жұрт – туыстық атау. Шешесінің туыстары балаларына нағашы болады. Әже төркіні немересіне түп нағашы делінеді. Педагог балалармен нағашылары туралы әңгімелеседі.				

Үзіліс

Ойын: «Айдаһардың құйрығы»

Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілеті, бақылағыштығы жақсарады.

Ойынның шарты: Өте қызық ойын! Ойынға қатысушылар бірінің артына бірі тізбектеле белдерінен ұстап тұрады. Ең бірінші тұрған бала - «айдаһардың басы». Ең соңғы – «құйрығы» болады. «Айдаһардың басы» ең күрделі жолдармен жүре отырып өз «құйрығын» ұстап алуға тырысады.

Ұсыныс:Оның мақсаты – ұстап алу, «құйрықтың» мақсаты ұстатпау, қайткені де қашып құтылу. Егер «құйрық» ұсталып қалса, ол – «бас» болады. Ойын өз жалғасын табады.

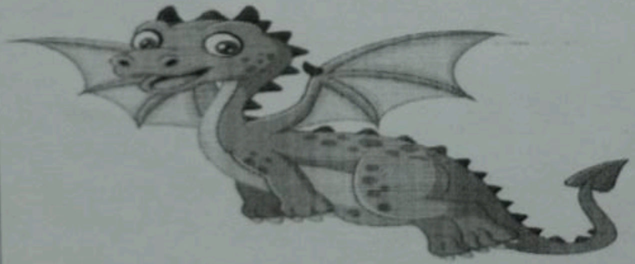

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қазақ тілі ТАҚЫРЫБЫ: Дастаркан басында **Байланыстырып сөйлеу.** Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап Шаттық шеңбері Біз акылды баламыз, Айткан тілді аламыз. Үйге келген конактың Алғыстарын аламыз. Педагог жұмбақ шешуді ұсынады. Алға жайып тұз-дәмін, Келтіреді үй сәнін. Ол халкымның ак жаны, Жаксы дәстүр маржаны. Кеңпейілдік арайлы, Осы жерден тарайды. (Дастаркан) Аппак сүйық, Қалса ұйып, Шөлің канады, Ішсең күйып. (Айран) Педагог балалардан бүгінгі сабак не туралы болатынын болжауды ұсынады Педагог әңгіме өткізеді. Әдетте менің ата-анам дастаркан басында төрт көзіміз түгел отырғанымызды калайтын еді. Мейлі ол таңғы ас, мейлі ол кешкі ас болсын, отбасы мүшелері дастаркан	**Қазақ тілі Тақырыбы:Отан деп соғады жүрегім** **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде колдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. Балалар шаттық шеңберіне тұрады, педагогпен косылып өлен жолдарын кайталап айтады. Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазакстан - туған ел! (Ермек Өтетілеуұлы) Педагог «Отан – анан, камкоршын». «Отан деп соғады жүрегім» сөздерінің мағынасын түсіндіреді. Балалармен бірге талкылайды. Балалар өз болжамдарын айтады. Педагог корытынды жасайды: Отанын сүйе білмеген адам бакытты бола алмайды. Өйткені атак та, даңк та, бакыт та, бак та Отанды сүюден басталады. **тапсырма.** Сен Астана каласында болдың ба? Саған бәрінен де не ұнады? Әсеріңмен бөліс. Суретте кандай орындар бейнеленген? Педагог әрбір каланың өз эмблемасы, символы болатыны жайлы ой козғайды. - Астана каласының символы не?	**Сөйлеуді дамыту ТАҚЫРЫБЫ: Бақытты отбасы** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау. Педагог: - Балалар, көңіл күйлерің кандай?Өз көңіл күйлерің эмоциямен, ым-ишарамен, кимыл-козғалыспенкөрсетуді сұрайды. Педагог: - Менің де көңіл күйім өте жаксы. Өйткені білімге құмар, талантты,талапты балалармен бүгін тағы бірге боламын. - Балалар, білімді бала болу үшін неістеу керек? - Сендер өздеріңді білімді баламын деп айта аласыңдар ма? Тактадағы суретке назар аударыңдар,суретке карап әңгіме құраңдар. Балалар кайда жүр деп ойлайсыңдар? Мектепте окитын балаларды кім дейміз? Өздеріңнің аға, әпкелерің бар ма? Олар кайда окиды? ***1-тапсырма.*** Суреттегі балалардың іс-әрекетінің кайсысын жасай аласың, солсуретті белгіле. Өзің белгілеген суретбойынша әңгімелеп бер. Педагог балалардан оку үшін кандай оку құралдары кажет екенін сұрайды. Балалардың жауабын тыңдағаннан кейін оку құралдары туралы әңгіме айтып береді. Педагог әңгіме желісін токтатып, ықылас білдірген балаларға оку құралдарының	**Көркем әдебиет** **Тақырыбы:Мактақыз бен мысық** Міндеті : Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің калай кабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Ертегі желісісін сахналау. – Ертегі ұнады ма? – Қандай кейіпкерлермен таныстық? – Қуыршак театрынан кандай әсер	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті Тақырыбы: Менің арманым**(түпкі оймен сурет салу) Міндеті : Суретті карапайым каламның көмегімен жеңіл ырғакпен үстінен катты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылыктарды беру, геометриялык пішіндегі заттарды салу. Суретте түрлі мамандыктардағы адамдар бейнеленген. Барлығы дұрыс салынған ба? Осы маман иелері немен айналысатыны жайлы досыңме бірге әңгімеле. Олар айналадағы адамдарға кандай пайда әкеледі? Бүгін бізге жұмыс үшін кандай құралдар кажет болады? Нені колданатындарыңды таңдап алыңдар (бояу, карындаштар, балауыз борлар). **Жұмыстың орындал технологиясы** (Жұмысты сатылай орындау ретін түсіндіру.) Суретке карап, барлығы сендердің кай мамандыкты таңдағандарыңды табуы үшін ө қағаздарыңда не бейнелейтіндіктеріңді ойластырыңдар. **Әліппе-альбоммен жұмыс.** Педагог жұмыс ретін еске салатын тірек суреттерді тактаға қояды. Карындашты нобаймен жасалатын іс-әрекет кезеңдерін ұсына отырып, балаларды бағыттайды: жалпы бас кескін шашы; бет сипаттары; киім бөліктері. Педагог суретті түрлі-түсті карындаштармен, бояулармен

	басында толық жиналмайынша, ешкім асты ішуді бастамаймыз. Анамыз дәмді әрі пайдалы асты алып келеді. Әкеміз астан ауыз тигеннен кейін ғана ас ішіледі. Дастарқан басында өзіңді мәдениетті, әдемі ұстау, тамақты сораптап ішпеу, дауыс көтермеу ережелері сақталады. Ата-ананың бұл берген тәрбиесі біздің бүкіл өмірімізге дағды, сіңіп қалған ереже болып саналады. Әліппе-дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. «Дастарқан басында» суреті бойынша жоспармен әңгіме құра: – Отбасы мүшелері неге дастарқан басына жиналды? – Отбасында кімдер бар? – Отбасы мүшелеріне ана не ұсынды? – Үстелде қандай тамақтар бар? Ата. – Отбасы мүшелері үстелде қалайорналасқан? – Төрде кімдер отыр? – Отбасы мүшелерінің көңіл күйі қандай? Сипатта. – Үстел басында адамдар не туралы әңгімелеседі? Сергіту сәті. Дастарқанды жаямыз. Ыдыстарды қоямыз. Тағамдарды әкеліп, Дастарқанға қоямыз. Педагог сұрақ қояды: – Сендер қандай тағам түрлерін жақсы көресіңдер? – Сендердің жеген тағамдарыңның қаншалықты пайдасы және зияны бар екенін анықтайық.– Біздің деніміз	- Бәйтерек туралы не білесіңдер? **Төмендегі сұрақтарға жауап бер.** **«Менің Отаным – Қазақстан»** деген тақырыпта әңгіме құрастыр. Педагог балаларды біздің Отанымыз – үлкен ел. Елімізде барлық халық тату-тәтті, келісімде өмір сүреді деген ұғымға келуге жетелейді. Біз өз Отанымызды сүйіп, қорғауға тиіспіз. Өлеңді мәнерлеп оқиды, мазмұнын түсіндіру. Отан Отан - сенің ата-анаң, Отан - досың, бауырың. Отан - өлкең, астанаң, Отан - аудан, ауылың. Отан осы, достарым, Көңілде мұны түйе біл. «Отан» деп өс, жас қауым, Оны ардақтап сүйе біл. (Бүркіт Ысқақов) Педагог қорытынды жасайды, балаларды марапаттайды.	атрибуттарын кигізіп, қайсысы өзін қалай таныстыруы мүмкін диалогті сұрақ-жауап арқылы сахналап жалғастыруларын сұрайды. **Артикуляциялық жаттығу жасау.** ***Күрекше*** – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. ***Ине*** – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. ***Төбешік*** – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алға созу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. ***Түтікше*** – тілді ауыздан жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу. **Тіл ұстарту: (л, р)** Ла, -ла, -ла - ол білімді бала Ла, -ла, -ла - салынып жатыр қала Ла, -ла, -ла - жайнап тұр ғой дала Рет, -рет, -рет - бала салды сурет Тер, -тер, -тер - алып келдім дәптер Дар, -дар, -дар - келді біздің қыздар Тыр, -тыр, -тыр - біздің Қайсар батыр **«Р»-ға тілің келе ме?** Қаламқасқа «тұр», - деші, Қарындашқа «жүр», - деші. «Қара қарындашты Қаламқас алып тұр», - деші, Ал енді өзің-ақ «Р-р-р-р», - деші. Боямақтар ***-тапсырма.*** Қуаныш сөмкесіне қандай заттарды салады? Сызықпен қосып көрсет. ***тапсырма.*** Артық затты сыз.	алдың? – Сен қай кейіпкерді ойнағың келеді? Тәрбиеленушілерге ҰОҚ-дегі өзінің жұмысына баға беруді ұсынады.	бояу тәсілдерін еске салады. Суреттің анағұрлым мәнерлі болуы үшін нені бейнелеуге болатындығы туралы жеке әңгімелеседі

	сау болу үшін өзі дәмді, өзі пайдалы тағамдарды пайдалануымыз керек. Бізге ең пайдалысы – сүт өнімдері. – Сүт өнімдеріне нелер жатады? – Одан кейін жемістер мен көкөністерді жиі пайдалану керек. – Оларға нелер жатады? – Одан кейін нан өнімдері. Нан өнімдерін айтыңдар. – Бұлардың бәрі табиғи өнімдер, ал консервіленген балық, ет, сусындарда әртүрлі қоспалар бар. Сондықтан ол адам өміріне зиян. Дастарқанның басында Әдептен біз озбаймыз. Үлкендердің қасында Қолды бұрын созбаймыз. Әліппе-дәптермен жұмыс: 2-тапсырма. Пайдалы тағамдарды көк түспен, зиянды тағамдарды қызыл түспен белгіле. 3-тапсырма. Дастарқан басында өзін дұрыс ұстаған баланы қоршап белгіле. Тыйым сөздер: Ас үстінен аттама! Су ішкен құдыққа түкірме! Нанды баспа! Нанды бір қолмен үзбе! Жаңылтпаштан жаңылмайық: Біздің туған шаһарда Тұрады көп қаһарман. Ән айтамын хорда, Хайуан көрдім тордан.		«Төртіншісі артық» ойыны*тапсырма.* Мақалдардың мағынасын түсініп ал. Оқусыз білім жоқ, білімсіз күнің жоқ. Ақыл азбайды, білім тозбайды. Күш – білімде, білім – кітапта. 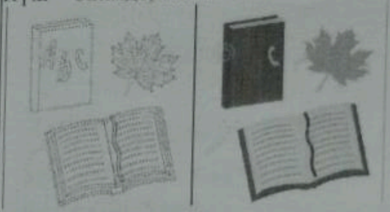		

Үзіліс **Ойын:"Кесіртке"**

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Шарты:Бір ойыншылар созылған қол арақашықтығында шеңбер құрады, олардың қолында доп. Басқа топ шеңбер ішінде бағана болып тұрады. Бағыттаушы ойыншы- кесіртkенің "басы", соңғы ойыншы- кесіртkенің "құйрығы". Қолында добы бар ойыншылар бүкіл бағананы – кесірткені құйрығынан бастап өлтіруі керек. Кесіртке құйрығын қорғау мақсатында өлтіргелі жатқан ойыншылар добынан қашуға болады. Ойын уақытпен беріледі. Кесірткені аз уақытта өлтірген топ – жеңімпаз болып есептеледі

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру **Тақырыбы:** Мен осындаймын, біз осындаймыз Міндеті : **Лақтыру, қағып алу, домалату.** Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу; 2–2,5 м арақашықтықтағы асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 м) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 м). **Тепе-теңдікті сақтау:** шектелген жазықтықтың	**Музыка** **Тақырыбы:** «Күзгісеруен» Міндеті : Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру. **Музыка тыңдау:** «Қазан» (П. Чайковский) Ән айту Күзгі әуен» (А. Досмағанбет) «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Марш» (Е. Андосов) **Билер:** «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыркылыш», («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: Ән-ойын "Етек-етек" (Т. Сарыбаева) ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:***«Марш» (Е. Андосов). Марш екпінімен тізені көтере алымдай басуды, бірге	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Мен болашақ спортшымын Міндеті : **Тепе-теңдікті сақтау.**. Скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру **Секіру.** бір орында тұрып, алға қарай 3–4 м қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 м) қос аяқпен секіру; **Жүгіру .** белгіленген жерге дейін жылдамдыққа (ұзындығы 20 метр) жүгіру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Қоғамдық орындарда	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** Мен болашақ спортшымын Міндеті : **Тепе-теңдікті сақтау.**. Скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру **Секіру.** бір орында тұрып, алға қарай 3–4 м қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 м) қос аяқпен секіру; **Жүгіру .** белгіленген жерге дейін жылдамдыққа (ұзындығы 20 метр) жүгіру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру. Толтырылған доптармен жүгіру.	**Музыка Тақырыбы:** «Күзгі серуен» **Міндеті:** Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музы мәдениетін қалыптастыру. **Музыка тыңдау:** «Қазан» (П. Чайковский) Ән айту Күзгі әуен» (А. Досмағанбет) «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Марш» (Е. Андосов) **Билер:** «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыркылыш», («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: Ән-ойын "Етек-етек" (Т. Сарыбаев ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:***«Марш» (Е. Андосо Марш екпінімен тізені көтере алымдай басуды, бірге қимылдаудыүйрету. Педагог балалармен күзгі серу туралы әңгіме өткізеді.

	үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Түзу бағытта алымдап жүру. Жұбымен шеңбер бойымен жүру Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру. Тепе-теңдік – басына қапшық қойып, қолын белге қойып, еденде созылып жатқан арқан үстімен бір бүйірмен алымдап жүру. Нұсқау – өкшені арқан табан ортасында болатындай етіп қою. Жүру, доппен түзету жаттығулары: қолға доп ұстап (оң қол астында) жүру, аяқ ұшымен жүру – допты алдыға ұстап бұрыла кеудеден беру. Екі-екіден тізбекке тұру. Доппен жалпы дамыту жаттығулары. **Қос қолмен допты жерге соғу.** Нұсқау – доптың жерге соғылу күшін саралап, секіріп келген допты ұстап алу мүмкіндігін сәйкестендіру. Гимнастикалық орындықта алақан мен тізеге сүйене отырып **еңбектеу**. Бала бұл жаттығуды **жасағанда** орындық үстінде оның аяқ пен қолының үйлесімді жұмыс істеуіне назар аударады. **«Таудан-тауға» қимыл ойыны.** Ойыншылар қасындағы көршісінің басына қолы жететіндей аралықта жалдас құрып шеңбер отырады.	қимылдау дағдыларын үйрету. Педагог балалармен күзгі серуен туралы әңгіме өткізеді. ***Музыка тыңдау:*** «Қазан» (П. Чайковский). Балаларға музыканы тыңдатып, күздің қандай құбылыстарын елестете алғанын сұрау. Әннің алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Күзгі әуен» (А. Досмағанбет). Педагог әнді орындайды.Әннің мазмұнына көңіл бөліп, күз көріністерін елестету, шумағын жәй, сабырмен орындау. Үйренген«Балдырғандар әні» әнін(Г.Жотаева)еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш»,«Билеп үйренейік»жинағынан). Би қимылдарын үйренуді жалғастыру, еске сақтауға үйрету. ***Ойындар, хороводтар:*** Ән-ойын "Елек-елек"(Т. Сарыбаева). Ойын шартын түсіндіріп, атрибуттарды пайдаланып ойнау. Қызығушылықтарын арттыру. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Далденбай).Балалардың музыкалық ұрмалы аспаптарында әуен ырғағымен еркін ойнауға үйретуді жалғастыру	гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру. Толтырылған доптармен жүгіру. Топтың бірінші ойыншысы доппен жүгіріп, құрсауды айналып кері қайтады да, допты келесі балаға береді. Толассыз тәсілмен қимыл-қозғалыс орындау кезінде қауіпсіздік техникасына, қозғалыс ретіне – мәре сызығына жақын келу, тапсырманы орындау, затты айналып тізбектің соңына қайта оралуға балалардың назарын аударады. **Төзімділікті жаттықтыру** Білек пен тізеге сүйене отырып гимнастикалық орындық үстімен еңбектеу. Балалар орындықта/бөренеде қимыл-қозғалыс орындағанда аяқ-қол жұмысының үйлесуіне назар аударады. **Нақтылықты жаттықтыру** Жүгіріп келіп баланың жоғары көтерілген қолынан 25 см биіктікке ілінген затқа (таспа) секіріп қол тигізу. **Зейінді жаттықтыру** **«Кім зейінді?» қимыл ойыны.** Балалар спорт түрлері бойынша (қалауына қарай) топ- тарға бөлінеді. Капитандардың қолында доп (төрт капи- тан – төрт түсті доп). Ойыншылар залда жүгіріп жүреді, белгі берілгенде өз қатарына	Топтың бірінші ойыншысы доппен жүгіріп, құрсауды айналып кері қайтады да, допты келесі балаға береді. Толассыз тәсілмен қимыл-қозғалыс орындау кезінде қауіпсіздік техникасына, қозғалыс ретіне – мәре сызығына жақын келу, тапсырманы орындау, затты айналып тізбектің соңына қайта оралуға балалардың назарын аударады. **Төзімділікті жаттықтыру** Білек пен тізеге сүйене отырып гимнастикалық орындық үстімен еңбектеу. Балалар орындықта/бөренеде қимыл-қозғалыс орындағанда аяқ-қол жұмысының үйлесуіне назар аударады. **Нақтылықты жаттықтыру** Жүгіріп келіп баланың жоғары көтерілген қолынан 25 см биіктікке ілінген затқа (таспа) секіріп қол тигізу. **Зейінді жаттықтыру** **«Кім зейінді?» қимыл ойыны.** Балалар спорт түрлері бойынша (қалауына қарай) топтарға бөлінеді. Капитандардың қолында доп (төрт капитан – төрт түсті доп). Ойыншылар залда жүгіріп жүреді, белгі берілгенде өз қатарына барып тізбекке тұрады. Көздерін жұмғанда, капитандар орын алмастырады. Белгі бойынша ойыншылар өз капитанын жылдам тауып, оның артына тізбекке тұруы тиіс.	***Музыка тыңдау:*** «Қазан» (П. Чайковский). Балаларға музыканы тыңдатып, күздің қандай құбылыстарын елестете алғанын сұрау. Әннің алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Күзгі әуен» (А. Досмағанбет). Педагог әнді орындайды.Әннің мазмұнына көңіл бөліп, күз көріністерін елестету, шумағын жәй, сабырмен орындау. Үйренген«Балдырғандар әні» әнін(Г.Жотаева)еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш»,«Билеп үйренейік»жинағынан). Би қимылдарын үйренуді жалғастыру, еске сақтауға үйрету. ***Ойындар, хороводтар:*** Ән-ойын "Елек-елек"(Т. Сарыбаева). Ойын шартын түсіндіріп, атрибуттарды пайдаланып ойнау. Қызығушылықтарын арттыру. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Далденбай).Балалардың музыкалық ұрмалы аспаптарында әуен ырғағымен еркін ойнауға үйретуді жалғастыру

<table>
<tr>
<td></td>
<td>Жетекші:
«Таудан-тауға, таудан-тауға», – деп басынан тақиясын шешеді де, оң жағындағы көршісінің басына кигізеді. Ол да тақияны өз көршісінің басына кигізеді. Жүргізуші кенеттен басын қолымен ұстап: «Тауға-тауға!» деп айтқанға дейін тақия бастан-басқа көшеді. Дәл осы кезде тақия кімнің басында болады, сол ойыншы қандай да бір тапсырманы орындайды.</td>
<td></td>
<td>барып тізбекке тұрады.
Көздерін жұмғанда, капитандар орын алмастырады.
Белгі бойынша ойыншылар өз капитанын жылдам тауып, оның артына тізбекке тұруы тиіс..</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Серуенге дайындық</td>
<td colspan="5">Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ауладағы ойын құрылғыларын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу.
Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау
Серуенге шыққанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау.
Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, аулadағы ойын құрылғыларын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу.
Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау
Серуенге шыққанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау.Қауіпсіздік ережені сақтау
Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.

Бақылау: Ағаштарды бақылау
Көркемсөз.
Тербеледіағаштар,
Алдымнанжелеседі,
Кіп-кішкентайағаштар,
Үп-үлкенбопөседі.</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td colspan="5">Экологиялық білім беру және экологиялық мәдениет</td>
</tr>
</table>

Серуен	**Бақылау : күздің келуін бақылау** **Тақпақтар** «Күз» Н. Әлімқұлов Берекесін сыйлауға Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді. «Күз» Қ.Ыдырысов Күзім-ау, күзім-ау, Мінезінбұзық-ау, Жаңбырынсіркіреп, Келгенің қызық-ау. **Бақылау**:Табиғаттағы өзгерістерді бақылауға үйрету: жапырақтардың Түсінің өзгерістері, құстардың жылы Жаққа ұшуы, жаңбырлы болуы, күзгі Өзгерістерді ажырата білуі. **Қимылдыойын:** **«Егіндітасымалдау»** Дабылбойыншаарбамен«егін» тасу, біршеттен, екіншішеттетасу. Шыдамдылық пен шапшаңдыққабаулу. Еңбек:Гүлзардажұмыс. Гүлдердігүлыдысынаотырғызу. Жұмыстыңыңғайынбілу. Гүлгедеген сүйіспеншіліктіарттыру. Өзбетіменойындар: «Құмдасуретсалу» Балалардықұмдасуретсалуғаүйрету. Атқарғанжұмыстарынатап, мадақтапөту. Бірлікке, татулыққатәрбиелеу	**Бақылау:**Аспанды бақылау **Жұмбақ.** Біртүктікілем, Біртүксізкілем. (Аспан) **Бақылау:** табиғаттағыкүзгіөзгерістердібақылау жұмысынжалғастыру. Бұлттарсұртүсті болатынынаназарауларту. Тіріжәне өлі табиғатарасындағыөзгерістердібайқату: күнніңсуытуы, құстардыңұшыпкетуі. Табиғаттуралытүсініктерінәрікарай дамыту. **Қимылдыойын: «Ұшақтар».** Дабылбойыншақимылжасау, алаңішінде іс-қимылдардыбекіту. Көтерінкікөңіл-күйдеболу. **Еңбек:** құрғақжапырақтардыжинау, гүлзардағы гүлдердінтұқымынжинастыру. Үлкенадамдардыңтапсырмаларын орындауғаүйрету. Оларғакөмектесу. Бастағаністіаяқтауғаталпындыру. Өзбетіменойындаройнау: «Ұшақтар». Ұсынылғантақырыпбойыншаойынғаөз еркіменкатысуғатәрбиелеу. Балалардың іс- әрекеттіұйымдастыруынакөмекберу.	**Бақылау:** Торғайды бақылау бақылау. **Мақсаты:** торғайдыңпайдаболу ерекшеліктері, өміркөріністерітуралы білімдітереңдету; балалардыңназарымен жадынбелсендіру. Бақылаубарысы: -Торғайқандай? -Олнеменкоректенеді? -Қалайән айтады? Торғай-кішкентайкүс. Торғайдыңартқы жағықоңыр, қаражолақтарыбар. Құйрығы мен қанаттарықараңыр, көкпен тамағы қара, біракбасы сұр. Торғай-ептікүс, қорықпайсекіреді, үгінділер, тұқымдар, дәндералады. Олбарлықжердеадамның әлеттерінежақсыбейімделеді. Торғай "шик-шик" деп ән салады. Еңбек: балабақшабақшасындағы арамшөптердіжұлуғаүйретіп, арамшөптердінтүрінеқарайа жыратабілуқабілетінбекіту. Өзбетіменойындар: ашықойындары- қозғалысбағытынөзгертеотырып, сигнал бойыншажылдамқозғалуғаүйрету. "Доптыұстаңыз" - доптылақтыружәне ұстаудағдыларынекіколменбекітудіжалғастырыңыз.	**Бақылау:**Торғайларды бақылау **Жұмбақ** Қанатыжоқ–ұшады. Аяғыжоқ–қашады. (Жел) **Бақылау:** балалардыңбақылау дағдыларынқалыптастыру; желдің соғуынанықтау; ағаштардыңқозғалуы; бұлттардыңаспандатез көшуі, қатты желденағаштардыңжапырақтарының түсуі, желбағытынанықтау. Жаздыңкүні желқандайболады; тымнашар, ағаш басыныңқозғалуы; күзбенсалыстыру. Тәжірибе. Желгекарсыжүгіру. Қорытынды.Желгекарсыжүгіру қиын. **Қимылдыойын:** «Желбезекпенжүгіру». Желбезектіколғаалыпжарысу, кім біріншімәрегежетеді, солжеңімпаз болады. Еңбек:тәрбиешігекөмек. Үлкендергеқызметкөрсету. Ауланы тазартуғақатыстыру, жапырақтарды жинау. Өзбетіменойындаройнау: **«Желбезекпенойын».** Ыңғайлыжағдайлардыжасау, алаң ішіндеіс-қимылдардыдамыту. Көтерінкі көңіл-күйдеболу.	**Бақылау:** *Ағаштарды бақылау* **Көркемсөз.** Тербеледіағаштар. Алдынанжеледі. Кіп-кішкентайағаштар. Үп-үлкенболеседі. Бақылау:сырткыбелгілерінеқарап ағаштардың2-3 түрін(шырша, қайың, терек) танып, ажыратабілу. Маусымдықөзгерістеркезіндеағаштарды бақылау. жапырақтарыныңзаюынаназараудару. Жапырақтардыңжаздажәне күзденқандай түстеболатынынанықтау. Қимылдыойын: «Ағашанағашқажүгіріңдер». Бейнеленгенсын-сипаттыбелгілер бойыншаағаштыңатауларынбілу. Сигна бойыншажұмысістеп, алаңдабір- бірінесоқтықпайорынауыстыруғаүйрет Еңбек: ағаштардыңарасындағықурапқалғанбұтақтарынжинау. Ұжымдықтапсырмалардыорындап, бірлескентапсырманыдер кезіндеаяқтауғаүйрету. Еңбексүйгіштіккетәрбиелеу. Өзбетіменойындар: әткеншектебу. Ойынбарысындадостыққарым- катынасбірлестігінжетілдіру.
Серуеннен оралу	Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету. Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету. Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету. **Үнемді тұтыну мақсаты:** Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру.				

	Тазалық Сылдыр-сылдыр-сылдыр су. Беті қолды әркез жу. Жуынсаң сен әрдайым. Аппақ бетің маңдайың. **(Сөйлеуді дамыту)** 				
Балалармен жеке жұмыс	*Жеке баламен жұмыс:* **Суретті тіл ұстарту жаттығуларын жүргізу :** **Ша – ша – ша** Айшаның шанасы **тама (ша)** **Са – са – са** Қасқыр сокты **Мұ (са)** **Ол – ол – ол** Ағашта лимон **м(ол)** **Ра – ра – ра** Дүкеннен нан алды **Са (ра)** Із – із – із Тамакка косты **сәб(із)** **Жу – жу – жу** Ыдысты тазалап **(жу)**	*Жеке баламен жұмыс:* **Суретті тіл ұстарту жаттығуларын жүргізу :** **Ша – ша – ша** Айшаның шанасы **тама (ша)** **Са – са – са** Қаскыр сокты **Мұ (са)** **Ол – ол – ол** Ағашта лимон **м(ол)** **Ра – ра – ра** Дүкеннен нан алды **Са (ра)** Із – із – із Тамакка косты **сәб(із)** **Жу – жу – жу** Ыдысты тазалап **(жу)**	*Жеке баламен жұмыс:* **Суретті тіл ұстарту жаттығуларын жүргізу :** **Ша – ша – ша** Айшаның шанасы **тама (ша)** **Са – са – са** Қаскыр сокты **Мұ (са)** **Ол – ол – ол** Ағашта лимон **м(ол)** **Ра – ра – ра** Дүкеннен нан алды **Са (ра)** Із – із – із Тамакка косты **сәб(із)** **Жу – жу – жу** Ыдысты тазалап **(жу)**	*Жеке баламен жұмыс:* **Тілді жаттықтыратын такпак** Кім келді? Қане, кане кім келді? **Біз, біз, біз!** Апа, апа бұл сіз бе? **Иә, иә, иә!** Әке, әке бұл сіз бе? **Иә, иә, иә!** Ағатайым бұл сіз бе? **Иә, иә, иә!** Қарындасым бұл сен бе? **Иә, иә, иә!** Біздер тату жан ұя **Иә, иә, иә!**	*Жеке баламен жұмыс:* **Тілді жаттықтыратын такпак** Кім келді? Қане, кане кім келді? **Біз, біз, біз!** Апа, апа бұл сіз бе? **Иә, иә, иә!** Әке, әке бұл сіз бе? **Иә, иә, иә!** Ағатайым бұл сіз бе? **Иә, иә, иә!** Қарындасым бұл сен бе? **Иә, иә, иә!** Біздер тату жан ұя **Иә, иә, иә!**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	Қимылды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстатпауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыкка баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырска илеуі биік болса, қыс ұзақ әрі катты болады	Қимылды ойын «Итеріспек». Мақсаты: •Белгілі бір кеңістікте жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; •Ұлттық ойынға деген қызығушылыктарын арттыру. Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту. Мақсаты: оң және сол аяқпен секіруге жаттықтыру. Тыйым сөздер: Құмырска илеуін бұзба.	Қимылды ойын «Өз ағашыңды тап». Мақсаты: ағаш аттарын есте сақтауға, зейінді, байкағыш және жылдам болуға үйрету. Жаттығу ойыны «Ағаштан ағашка дейін». Мақсаты: екі аяқпен және бір аяқпен секіруге жаттықтыру Халық болжамы: •Ерте көктемде найзағай ойнап, күн күркіремесе, жаз құрғақ болады. Қарлығаш келсе күн күркірейді	Қимылды ойын «Күн мен түн». Мақсаты:күн мен түннің айырмашылығы жайлы білімдерін тиянактау, берілген белгі бойынша әрекет етуге баулу. Жаттығу ойыны Орнында тұрып ұзындыкка секіру. Мақсаты:секіре білулерін, күштері мен көз өлшемдерін дамыту. Мақал-мәтел: Сәуір болса күн күркірер, Күн күркіресе, көк дүркірер. Сәуірдегі жауын-сауып тұрған сауын.	Қимылды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға ұстатпауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыкка баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде құмырска илеуі биік болса, қыс ұзақ әрі катты болады
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен баланың балабакшада не үйренгенін күнделікті сұрап тұруын ескерту. Ата-аналар баланың үйдегі техника құралдарының қызметі туралы не білетінін сұрауды ұсыну. Ертегі ойындарды үйде қайталауды ұсыну.				

Тексерілді:

Мектеп директорының оқу- ісі жөніндегі орынбасары: М.Жанназаров

Тәуелсіздік және отаншылдық айы

Дәйек сөз: «Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас! »

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы	№ 69 орта мектеп КММ				
Мектептегі (лицейдегі, гимназиядағы) мектепалды сынып	Мектепалды сынып				
Балалардың жасы	5-6 жас				
Педагогтің аты-жөні	Ш.К.Есемұратова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін,айды, жылды көрсету)	2 апта 07.10-11.10.20224ж				
Күн тәртібінің үлгісі Апта күндері	**Дүйсенбі 07.10**	**Сейсенбі 08.10**	**Сәрсенбі 09.10**	**Бейсенбі 10.10**	**Жұма 11.10**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу **Өнегелі-15 минут** балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру мобильді кітапханада жұмыс, ата-ананың балаға кітап оқуына мүмкіндік жасау, кітапқа деген қызығушылықты арттыру, кітапқа жанашырлық, жауапкершілік таныту.				
Ата-аналармен немесе заңды өкілдермен кеңес әңгіме өткізу	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру **Қауіпсіздік ережесі** әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну **Күй күмбірі** -балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сюжетті-рөлдік ойын:** «Қалай тамақтанамыз» Ірі құрылыс материалдарымен және конструкторлармен ойындар.	**Ойын– жаттығу:** «Жуыну» Альбомдар,сюжетті картиналар қарастыру, Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.	**Ойын «Кімнің заттары?»** (жақын адамдарының заттарын анықтау); Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б.	**Сюжеттікойындар:** **«Менің күн тәртібім»,** Айболит ертегісінен үзінді оқып беру; «Айболит кеңесі»үстел үсті театры және т.б.	**Ойын «Кімнің заттары?»** (жақын адамдарының заттарын анықтау); Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б.
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Аптаның бірінші күніне мектепалды сыныптардың тәрбиеленушілерінің Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Әнұранды жаттауға мүмкіндік жасау, патриоттық сезімдерін арттыру №4 жаттығу кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Қуан,шаттан!»*** Қуан, шаттан! Қуан, шаттан! Қуанатын күн бүгін. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты күн бүгін.	***«Қайырлы таң!»*** Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достасқан бар Балалар, Қайырлы таң! Жора-жолдас,ұл мен қыз!	***«Біз бақытты баламыз»*** Кел,шеңберге тұрайық, Қолымызды ұстайық. Күлімдейік күлейік, Тату болып жүрейік.	***«Мен әдепті баламын»*** Амандасу үлкенге, Тәрбиенің басы ғой. Ал,кәнеки бәріміз, Сәлем дейік үлкенге.	***«Нәр алып»*** Аман-есен болайық, Бейбітшілік қалайық! Күнге қарап шуақтанып, Суға қарап нәр алып, Табиғаттан шабыттанып, Денсаулықпен ойнап-күліп жүрейік.
	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Сөйлеуді дамыту** **Тақырыбы.**Қорыққанға қос көрінеді (ертегі) **Сөздік қор:** Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді колдану дағдыларын қалыптастыру. «Г» – «К» дыбыстарымен таныстыру **«Қорыққанға қос көрінеді»** ертегісісін оку	**Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы** Біз нені үйрендік? Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау . Педагог «Қарама-карсы сөзді тап» ойынын балалармен ойнайды. сұйық – ... *(қою)* жуан – ... *(жіңішке)* кішкентай – ... *(үлкен)* ашық – ... *(жабық)* ақылды – ... *(ақымақ)*	**Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:**Біз нені үйрендік, нені білдік? Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **Дыбыстармен жұмыс.** ***Тиісті түсті көрсет*** ***дидактикалық ойыны*** Педагог дыбыстарды айтады: а, б, у, о, и,с, п, р, л, д, ф, ж. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса, қызыл, ал дыбыс дауыссыз	**Сауат ашу негіздері** Тақырыбы:Біз нені үйрендік, нені білдік? Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.** 1) Дыбыс деген не? 2) Қандай дыбыстарды дауысты дыбыстар дейміз? 3) Дауысты дыбыстарды қалай белгілейміз? 4) Жуан дауысты дыбыстар	**Көркем әдебиет тақырыбы:** **Алтын бала.** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, **Шаттық шеңбері:** Өзім жақсы баламын, Ана тілін аламын. Мейлі қайда жұмсасын, Бәріне де барамын. - Аналарың сендерді нан әкелуге жұмсаса, барасыңдар ма? - Аналарыңа үй жұмыстарына

	Сөздік жұмысы: оймақтай – өте кішкентай Педагог ертегі мазмұнын сұрақтар қою арқылы сұрайды. – Балалар, ертегі ұнады ма? – Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші. – Олар күнде не тасыды? – Суды немен тасыды? – Суды олар қайдан тасыды? – Сушылар қайтарда қай жолмен жүрді? – Бақта ағаш түбінде не отырды? – Қоянның төбесіне не түсті? – Қорыққан қоян не істеді? – Шошыған сушылар не істеді? – Сушыларға қоян қалай елестеді? – Ал қоянға сушылар қалай елестеді? – Міне, балалар, «Батыр бір өледі, қорқақ мың өледі» деген осы екен. Батыр, қорқақ – антоним сөздер. Оймақтай, кішкентай – синоним сөздер. – Егер осы ертегінің авторы сен болсаң, ертегіге қандай тақырып қояр едің? **Дидактикалық ойын:** **«Белгілі дыбысқа сөз таңда».** **Ойын шарты:** Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады. Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә»дыбысына; «Қыз» дегендегі «Қ»дыбысына; «Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды	*Сөзге сөз қос* ***дидактикалық ойыны*** – Балалар, мен сендерге сөз айтып, сурет көрсетемін, сендер сол сөзге дауысты дыбыстан басталатын сөз қосуларың керек. Мысалы: *қызыл ... (алма), ыстық ... (от), әдемі ... (әтеш), темір ... (ыдыс), қабаған ... (ит), жаңа ... (өшіргіш), тәтті ... (алмұрт), жылы ... (етік), гүрілдеген ... (экскаватор), дәмді... (ірімшік) т.б.* – Балалар, бүгін мен сендерге жаңылтпаштар туралы айтып беремін. Жаңылтпашты жаңылмай айта білген бала шешен де, ұтымды сөйлеуді меңгереді. Логикалық ойлау қабілеттері жетіледі. Сонымен қатар жаңылтпаш айта білген баланың тіл байлығы дамып, күрделі сөздерді қиналмай айта білуге дағдыланады. Ал жаңылтпаш табиғат, жан-жануарлар, құстар мен жәндіктер туралы әртүрлі тақырыптарда болады. ***Қай дыбыс қайталанды?*** ***дидактикалық жаттығуы*** Асан бақша жақтан Ақ сабақты асқабақ әкелді. Басқа жақтан Басқарақ асқабақ әкелді. – Балалар осы жаңылтпашта қай дыбыс жиі естіліп тұр? – А дыбысы. – А дыбысы дауысты ма, дауыссыз ба? – Дауысты дыбыс. – А дыбысы жуан дауысты ма, әлде жіңішке дауысты	болса, көк фишканы көтеру керек. **1-тапсырма.** ***Берілген дыбысқа сөз ойла*** ***дидактикалық жаттығуы*** *Дұрыс жауапқа фишка беріледі.* Педагог балаларға «е» дыбысынан басталатын сөз айтуға тапсырма береді. – *Етік, ешкі, елгезек.* – *Емізік, ел, есік, есеп, елек, елпілдеп, Елжас, Ернар, Елдана, Ернұр.* Педагог балаларға «ы» дыбысынан басталатын сөз айтуға тапсырма береді. – *Ыдыс, ырыс, ымырт, Ыбырай, ылғал, ық ықылық, ырым т.б.* Ойын соңында фишкаларды санап, жеңімпазды анықтайды. **2-тапсырма.** ***Дыбыстар тізбегі*** ***дидактикалық ойыны*** – Балалар мен сендерге допты лақтырып, бір сөз айтамын. Сендер сол сөз қай дыбыспен аяқталса, сол дыбыстан басталатын сөз айтып, допты келесі балаға лақтырасыңдар. Мысалы: *ана-арман-нар-рақат-тағам-мандарин-нан-нәтиже-елгезер-рамазан-нәзік т.б.*). **3-тапсырма.** ***Кім тапқыр?*** ***дидактикалық ойыны*** Педагог берілген дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңында келетінін айтады. Балалар зейін қойып тыңдап, егер педагог айтқан дыбыс сөздің басында болса көк жалаушаны, егер сөз соңында болса, жасыл түсті жалаушаны жоғары көтереді, ал ортасында болса, жалауша көтермейді. Педагог дауыссыз дыбыстармен жұмыс жасайды. Мысалы: *(С) Самат,*	қалай жасалады? 5) Жіңішке дауысты дыбыстар қалай жасалады? 6) Қандай дыбыстарды дауыссыз дыбыстар дейміз? 7) Дауыссыз дыбыстарды қалай белгілейміз? **Артикуляциялық жаттығу жасау.** **Дәптермен жұмыс** *(графикалық жұмыс)* 4. Нүктелерді бастыр. 5. Штрихта. Жазуды бастамас бұрын педагог балаларға ауада жазып көрсетеді. Педагог балаларға жазу барысында үстелде отыру ережесін естеріне түсіріп айтып кетеді. Үстелде дұрыс отыру сымбатты болу үшін ғана емес, денсаулыққа пайдалы екенін түсіндіреді. Жазу барысында денені тік ұстап, дәптерді солға қарай қиғаштап қоямыз. Қарындашты үш саусақпен – басбармақ, сұқ саусақ, жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алға созу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. мен ұстайды (көрсету). Қарындаш ортаңғы саусақтың сол жағында болады. Басбармақ қарындашты сол жағынан, сұқ саусақ үстінен сүйемелдейді. Қарындаштың жоғарғы ұшы иыққа бағытталады (көрсетеді). **Саусақ жаттығуы** Қолды алға созамыз. Алақанды бұрамыз. Алақанның сыртымен Шапалақты ұрамыз. **«Буынды өзгерт» дидактикалық**	***көмектесесіңдер ме?*** С. Тұрдалиевтың **«Алтын бала»** әңгімесін балаларға оқып таныстырады: - Анасы Зәукенді қайда жұмсады? - Зәукен кімді кездестірді? - Атайдың қандай затын жөндеп берді? - Анасы қайда келді? - Әжей Зәукен туралы не айтты? - Анасы неге қуанды? - Баласы анасына нені берді? **Дидактикалық ойын:** «Сөйлемді жалғастыр». Ойын шарты: Бастаушы берілген суреттерге қарап, сөйлемді бастайды, келесі бала аяқтайды. - Мен анама ... (көмектесемін). - Менініме ... (қамқор боламын). *Алтын бала (суретті әңгіме)* Анасы: Қап, ұмытып кетіппін-ау!.. Зәукен, тез Нағима апаның үйінен тұз әкеле қойшы... Баласы: Жарайды, – деп тұра жүгірді. Анасы әрі күтті, бері күтті. Шыдамы таусылып, далаға шықты. Зәукен қарсы жолықты. Анасы: Тұз қайда? Баласы: Апатай, ұмытып кетіппін... – деді де қайта жүгірді. Үйінің алдында Зәукеннің анасы мен қарт кісі кезігіп қалды. Қарт: Зәукен үш-төрт күннен бері сөйлемей тұрған телефонымды жөндеп берді. Ой, азамат екен өзі!.. Көрші апа: Біздің Зәукеннің қолынан бәрі келеді, алтын бала! – деп мақтай кетті.

	Ертегі кейіпкерлерінің шелектерін тауып, сызып қос. • Өзіңе ұнаған кейіпкер туралы әңгімелеп бер. *Г, к дыбыстарының дұрыс артикуляциясы:үзілісте*	ма? – Жуан дауысты дыбыс. – А дыбысы дауысты дыбыс, оны әндетіп айтуға болады. Ауыз қуысынан кедергісіз шығады. – А дыбысының дұрыс айтылу артикуляциясы мынадай. А дауысты дыбысын айтқанда ауыз кең ашылып, тіл ауыз қуысында еркін жатады. Дауыс шымылдығы ашық болады. Осылай **а** дыбысы жасалады	*сағыз, тіс, қасық, сабын, тас;* ***(Ғ)*** *ғалым, ғарыш, аға, таға, жаға, сағыз, тоғыз, жаға, Ғазиз, Ғалымжан, Тоғжан, ғанибет;* ***(Б)*** *бидон, Бейбіт, бейбітшілік, былғары, жабық, жалбыз, бала, балабақша, бақа, жабық, тобық, білім, табыл, Абыз, қарбыз, қобыз, бақыр;* ***(Қ)*** *қаша, арық, қоңыз, қорық, қол, қолтық, қоян, бұтақ, сұғанақ, қошақан, құлын, таяқ, салақ, ақ, жақ,* 46 *тақ, бақа, сақал, мақал, Ақиық, ақылды, ақылшы, ақын, ақылды, аққу, аққала, алжапқыш, қыс, қайшы, пышақ т.б.* **Дәптермен жұмыс** 1. Суреттерге қара. [А] дыбысынан басталатын екі жемістің суретін тап, ата. Суреттерді қос. [А] дыбысынан басталатын екі жануардың суретін тап, ата. Суреттерді қос. [А] дыбысынан басталатын екі өсімдікті тап, ата. Суреттерді қос. Мысалы, аскөк, ақжелкен. 2. Тыңда. Жұмбақтың жауабы болған сөздің дыбыстық белгісін сыз. Педагог балалармен бірге тапсырмаларды талқылайды. Жеке жұмыс жүргізеді.	**жаттығуы** – Мен сендерге қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын буындар айтамын, ал сендер қатаң дауыссыз дыбыстарды ұян немесе үнді дауыссыз дыбыстарға ауыстырып айтасыңдар. Мысалы: па-ба, фа-ва, ка-га, қо-ғо, то-до, ше-же, са-за, ха-ма, һа-ла, ца-на, чо-ро, ще-уе, хо-йо	Зәукеннің анасы тұзды әкеліп қолына ұстата салған баласына мейірлене қарады. (Серікбай Тұрдалиев)

Г, к дыбыстарының дұрыс артикуляциясы: Ерін ашылып, тілдің ұшы астыңғы тістің түбіне тиеді. Тілдің үстіңгі жағы таңдайға тиеді. Ерін жоғары көтеріліп, дыбыс тіл мен таңдайдың арасынан шыққанда к дыбысы жасалады. Дауыс шымылдығының дірілінен г дыбысы естіледі. Бұл екі дыбыс та – дауыссыз дыбыстар. – Айна алып, г, к деп айтып көріңдер. – Бұл екі дыбыс бір-біріне ұқсас, ағайынды дыбыстар. – Г, к дыбыстарынан басталатын сөздерді айтыңдаршы. Балалар г, к дыбыстарынан басталатын сөздер айтады. Көк, кит, киім, киіз, гүл, гитара, гараж, галстук, гол, гимн, газ т.б. – Балалар, мына сөздерде г, к дыбыстары қай буында кездесіп тұр? Гү-лім, кө-гім Гү-ріл, жү-гір 21 Кө-лік, кө-лең-ке Ке-се, кес-те Сөздегі г, к дыбыстарының орнын анықтау: гүл, көгілдір; кесте, екі, елек

Үзіліс қауіпсіздік ережесін сақтау

Ойын: *«Лақтыр да,қағып ал»*

Мақсаты: Балалардыептілікe,шапшаңдыққа тәрбиелеу.Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты: Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады.Тәрбиешінің «баста»,- деген белгісі бойынша балалар допты

жоғарыға лақтырып қағып алады.Әр бала неше рет лақтырып қағып ала алады,соны санайды.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қоршаған орта Тақырыбы: Менің мекен жайым . Міндеті : Кеңістікті бағдарлау. Үй-жайларда, мектеп ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. Педагог қала немесе ауылда әр адамның үйін мекенжай арқылы табатындығын түсіндіреді. Сөздік жұмыс: Адам тұратын үй, мекеме, кәсіпорынның орналасқан жері «мекенжай» деп аталады. Балалар өздері тұратын қала/ауылдың атын және көшелерін атайды. Балалар өз қаласының/ауылының көрікті жерлерін атайды, сол туралы әңгімелейді. Педагог: Біз ата аналарыңның көмегімен сызылған картамен жұмыс жасаймыз. Әр баланың аты жазылған, шартты белгілер орналасқан, балабақшаға келетін жолы сызылған	**Математика негіздері** 5 саны жән цифры Көрнекілік арқылы 5 санының пайда болуымен, цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. Педагог ақ парақ бетіне өз алақанын жиектеп сызып, әр саусаққа бет бейне салуды ұсынады. Сурет салынған соң саусақтарды санауға болады. Бірінші саусақ – ата, Екінші саусақ – әже, Үшінші саусақ – әке, Төртінші саусақ – ана, Бесінші саусақ – бұл мен! Таныстық отбасыммен! Суретте қандай және қанша зат бейнеленгенін сана. Сонша нүкте сал. Нүктелерді сәйкес цифрмен сызып қос. Жолды өту кезінде, жол жүру ережесін сақтау керектігі туралы әңгіме жүргізеді. Суретте не бейнеленген? Әртүрлі заттардың әрқайсысын санайды. Педагог дәптер	**Математика негіздері** 6 саны жән цифы. Көрнекілік арқылы 6 санының пайда болуымен, цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. Педагог алдымен 4 түрлі ертегі кейіпкерлерін тақтаға шығарып қойып, реттік санау жүргізеді. Содан кейін ол тағы бір кейіпкердің топқа жүгіріп кіргенін айтады. Сұрақ қояды: – Қазір қанша ертегі кейіпкерлері бар? (Бес) – 5 қалай шықты? (5 бұл – 4 және тағы 1) Бізге тағы бір кейіпкер топқа келді деп хабарлайды. Сұрақ қояды: – Қазір қанша кейіпкер болды? – 6 қалай шықты? (6 бұл – 5 және тағы 1). 6 цифрымен танысу. 6 цифрын 6 санының таңбасы ретінде белгілейміз. Цифрды көрсету. Педагог 6 цифр туралы өлең оқиды. Бір, екі, үш, Жинап алдық күш. Төрт, бес, алты, Біз жазамыз мықты. Дәптерімізді ашайық,	**Математика негіздері** 10 көлеміндегі сандарды тура жә сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару не кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 5,6, сандарының пайда болуымен, цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. «Сана» ойын жаттығуы. Педагог ойыншыларды 1-ден 10-ға дейін санауды ұсынады. Бұл есеп тура санау деп аталады. Кері тәртіппен санауды сұрайды. 10-нан 1-ге дейінгі цифрды көрсетеді. Бұл есеп кері санау деп аталады. Содан кейін педагог ойыншыларды ретімен 61 санауды сұрайды: бірінші, екінші, үшінші... оныншы. Және кері санауды сұрайды оныншы, тоғызыншы, сегізінші, ... бірінші. 3-тапсырма. Сырымның отбасы мүшелерін ата. Оның достарының	**Қоршаған орта тақырыбы: ТАҚЫРЫБЫ: Біз табиғатты қорғаймыз** Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу. Табиғатты қорғау не үшін қажет? Табиғатқа пайдалы және зиянды іс-әрекеттер? Сен табиғатқа қандай пайдалы іс-әрекет жасадың ? Табиғат – адамзаттың өмір сүріп, еңбек етіп отырған ортасы. Табиғатқа қамқорлық жасау – әрбіріміздің міндетіміз. Табиғаттың әрбір бөлшегі – адамзат баласы үшін асқан байлық, казына,адам өмірінің қорғаушысы денсаулықтың кепілі. Табиғаттың суреттері табиғатты қорғау, табиғатты аялау туралы не білетіні, олардың (флипчартқа шығаруға болады).маңызын,қорғаудың амалдарын, қажетті жағдайларды атап бере алу іскерліктері.

	парақшаларды алып, баланың өзіне айтқызады, балабақшаға келе жатқан жолда қандай ғимараттар бар, олар жолдың қай шетінде орналасқан, тұратын аудандары қалай аталатыны жайлы әңгімелеп, парақшаны тақтаға іледі. Педагог төмендегі жетекші сұрақтар арқылы балалардың өз мекенжайы туралы айтқызады. Өздерің тұратын көше қалай аталады? Әр бала өзі тұратын көшенің атын айтады. Көшелерінде қандай үйлер бар? Үйлердің жанында қандай дүкендер (ғимарат, шаштараз, дәріхана т.б.) бар?	ұяшықтарына сонша нүкте салуды және карточкаларды цифрлардың суретімен сызып қосуды сұрайды. 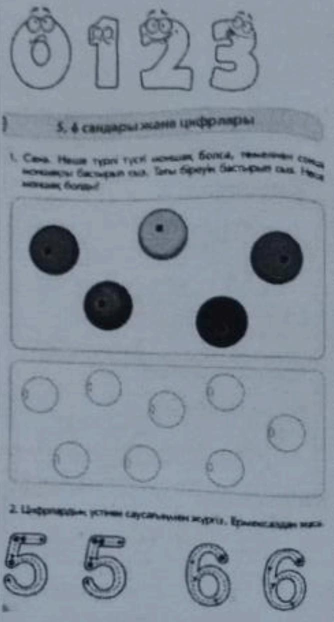 Шеңбер бойынша санайды. Балалар шеңберге тұрады. Жүргізуші санай бастайды: «Бір!» және допты екінші балаға лақтырады. Допты ұстаған бала допты келесі ойыншыға лақтырып, санауды жалғастырады. Ойын бірнеше рет қайталанады. «Қанша?» дидактикалық ойыны. Педагог әр суретте 1-ден 5 адамға дейін балалар бейнесі салынған карточкаларды дайындайды. Мысалы, екі баланың бейнесі бар	Көрсетілген үлгіге, Әдемі етіп жазайық. Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Суретте неше бала және қандай заттар бейнеленгенін сана. Сонша нүкте сал. Цифрмен сызып қос. – Суретте не бейнеленген? Педагог балалардың назарын 5 доптың қызыл, ал біреуінің түсі басқа екендігіне назар аударады. Барлығы қанша доп? (Алты). Әрі қарай, балалар суреттегі заттардың санын санайды және атайды. Педагог ұяшықтарға сонша нүктелер салып, цифрмен сызып қосуын сұрайды. 2-тапсырма. Цифрлардың үстінен саусағыңмен жүргіз. Ермексаздан жаса. Цифр бейнесімен танысу алдыңғы іс-әрекетіне ұқсас жүргізіледі. Ауада 6 цифрын «жаз»: алдымен үлкен сол жақ жарты шеңбер сыз, дөңгелекте, содан кейін кіші сопақша сыз. 6 цифрының бейнесін жасайды. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту үшін педагог заттармен қимыл-қозғалыс жасауды ұсынады. Ұсақ заттарды бүктеуге арналған тапсырмалар (түймелер, текшелер, мозайка бөлшектер, ұсақ жапсырмалар). 6 цифрының контуры бойынша (А5 парағында басылған цифр контуры). Содан кейін ол цифр көрмесін ұйымдастырады. Сергіту сәті. 5 рет секіру, 6 рет шапалақтау, әр аяқпен 5 реттен топылдату, 6 рет досыңмен алақан беттестіру. Балалар қимылдарды педагогтің	әрқайсысына есімдер ойлап тап. Сана. Реті бойынша нешінші болса, сонша нүкте сал. Қай саусақта кім бейнеленгенін атайық. Сонша нүкте сал. Сол жақтан баста. Бұл отбасының бірінші мүшесі. Бір нүкте қой. Екінші – екі нүкте және т. б. «Дұрыс көрсет» ойын жаттығуы. Сан мен цифрдың сәйкестік арақатынасы үшін сандық суреттермен жұмыс (№8, №9 парақтар). Педагог суретті көрсетеді, балалар цифры бар карточканы көрсетеді. – Адамның қолында қанша саусақ бар? (10 саусақ). «Санамақ саусақтар» ойыны. Бұл ойын үшін әр қолда саусақ үлгісі және карточкаларда 1-ден 9-ға дейінгі цифрлар болуы керек. Балалардан әр қолының саусақтарын көрсетуін сұра, содан кейін көрсетілген саусақтарға сәйкес келетін карточкадағы цифрды көрсетуін сұра. «Лото» ойыны Мақсаты:сандық таңбаларды суреттеріне сәйкестендіру. «Лото» ойыны	*Қорытынды:* Күнделікті ішіп жеген тамағымыз, үстіміздегі киіміміз, оқитын кітабымыз, жазатын қағазымыз, мінер көлігіміз, ауырғанда пайдаланатын дәріміз, тыныс ала[…] ауамыз, ішер суымыз. Осылардың бәрі жомарт табиғаттың бізге тартқан сыйы. Сондықтан да біз оны аялап, қорғап жүруіміз керек. Табиғатты қорғау үшін қандай жұмыстар жүргізіледі? Педагог балаларға өздерінің болжамдарын дәлелдеп беруге ұсыныс жасайды. *Талдап қорыту:* табиғатты дұрыс мақсатта пайдалану, табиғаттың адам өміріндегі рөлін түсіну.ағаштарды сындырмау,өсімдіктерді бейберекетжұлмау,ормандағы ағаштарды өрттен сақтау. 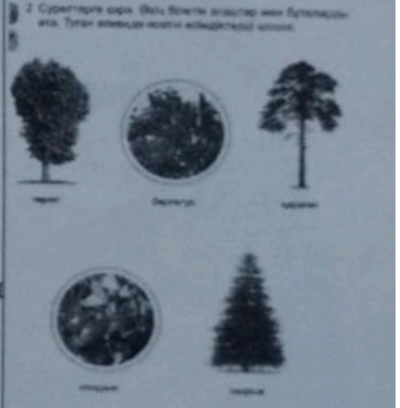

	– Өзіміз тұратын үй мекенжай деп аталады. – Неліктен біз мекенжайымызды білуіміз керек? – Мекенжай хат, сәлемдеме жіберуге, қонаққа келуге, жедел жәрдем, өрт сөндіру мәшинесі немесе полиция көмекке мұқтаж адамдарға келуі үшін қажет. – Біздің мектеп қай жерде орналасқан? Мектептің жанында қандай ғимараттар бар? Қандай көшелердің қиылысында орналасқан? Балалар мектептің қайда және оның жанында орналасқан ғимарат, үй, дүкендерді атайды. Педагог балаларға осы айтылған мекенжай бойынша жоспар құруды ұсынады. Балалар өз беттерінше пайымдаулар айтып, жоспар құрады: 1. Қала/ауыл ____ 2. Көше ____ 3. Үй нөмірі ____ 1. Айсұлу қай үйде тұрады? Желаякка Айсұлудың үйін схема бойынша сызып көрсет. 2. Арманның үйі көпқабатты, терезелері тіктөртбұрышты. Арманның үйін тауып	карточканы алып сұрайды: «Оларға қанша қалпақ керек?» (арқақоржын, футболкалар және т.б.) Балалар жауап береді және 2 цифры бар карточканы көрсетеді. 3-тапсырма. Сөредегі заттарды сана.	айтуына сәйкес орындайды. «Дұрыс көрсет» ойын жаттығуы. (Нүктелер түріндегі сан және санның моделін, цифр сәйкестігі). Педагог балаларға әр үстелге бірден алтыға дейінгі нүктеден тұратын текше таратады. Педагогте дәл сондай текше және суреттер бар. Ол заттардың саны бар (1-6) суреттерді көрсетеді текшенің қажетті жағын және кесілген материалдан жасалған карточкадағы цифрды көрсетуді сұрайды. Әрі қарай жұмысты топтық түрде ұйымдастыруға болады. Балалар нүктелерден алынған цифрдың моделін және қажетті цифрды көрсете отырып, текшемен жұмыс істеп үйренеді. 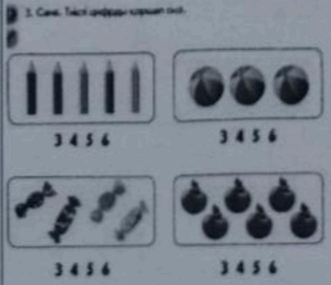 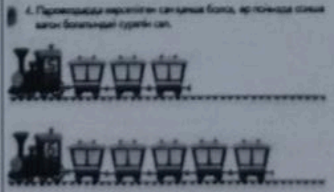 Паровозда қандай цифрлар көрсетілген? Жетпей тұрған вагондардың суретін сал.	**«Танаграм» ойыны.** Мақсаты: Балалар геометриялық пішіндер арқылы сандық таңбалаларды құрастырады. 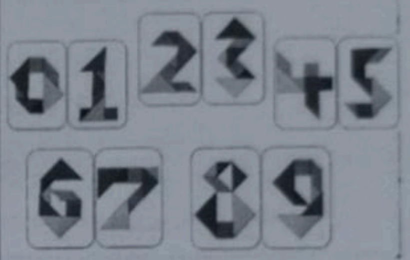 	

	белгіле.		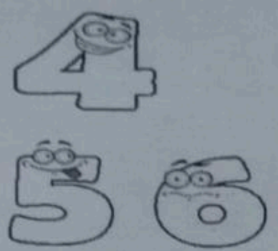		
	Үзіліс **3 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Қазақ тілі Тақырыбы: ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КАРТАСЫБайланыстырып сөйлеу. Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. – Отан – біздің сүйікті отбасымызбен бірге тұратын үйіміз, туған жеріміз, ауылымыз, қаламыз, айналаны қоршаған табиғатымыз. Біздің Отанымыз – Қазақстан. – Қазақстан Республикасының астанасы қалай аталады? – Рәміздерді атаңдар. – Қазақстан Республикасының Президенті кім? – Қазақстан картасын білесің бе? – Сендер қай қалада тұрасыңдар? **3. Т. Молдағалиевтың**	**Қазақ тілі Тақырыбы: Астана** **Байланыстырып сөйлеу.** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. Қалалар мен ауылдар туралы әңгімелейді; □□Қазақстанның Бас қаласы Астанамен таныстырады; □□Мемлекеттік маңызы бар бірнеше ғимараттарға тоқталады; □□Астана жайлы балалардың әңгімесін тыңдайды; □□Ғимараттар ойынын ойнайды (мен Бәйтерек, мен	**Сөйлеуді дамыту тақырыбы: Біздің үй. (Сурет бойынша әңгіме)** **Сөздік қор:** Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. . Балалар, сендер неше қабатты үйде тұрасыңдар? 2. Сендер өздерің нешінші қабатта, нешінші пәтерде тұратындарыңды білесіңдер ме? 3. Үйде қандай бөлме түрлері болады? **3. Негізгі бөлім. а) Дәптердегі суретпен жұмыс:** - Бүгін біз тұрғын үй, үй түрлері және үй жиһаздарымен танысамыз. Адамдар ертеден өздеріне ыңғайлы баспана тұрғызу керектігін білген. Қазір үйлердің түрі өте көп. Мысалы, бірнеше қабатты (екі, үш, төрт, т.б.) тұрғын үй, ауласы бар жеке бір немесе екі-үш қабатты үй. Көп қабатты тұрғын үйде пәтерлер	**Көркем әдебиет тақырыбы:** Әдептілік әлемі Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, Балалар, «әдептілік» деген сөзді қалай түсінесіңдер? Әдептілік деп үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, тазалықты сүю, достарын ренжітпей ойнау, қиын кезде көмектесуді айтамыз. Бүгін біз Ермек Өтетілеуұлының «Әдептілік әлемі» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Айырықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Қарсы ал ерте күн көзін, Төсегіңді жина өзің. Асықпай іш тамақты Жина аяқ-табақты. **Сұрақ-жауап:** - Өлең қалай аталады? - Өлең сендерге ұнады ма? - Өлеңде не туралы айтылған? - Асты қалай ішу керек? *(Асықпай ішкен ас сіңімді*	**Шығармашылық бейнелеу әрекеті Мүсіндеу тақырыбы:** Кірпілер жанұясы күні бойы жеміс-жидек жинайды (кірпінің жанұясы) Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау, мүсінделген пішіндердің бөліктерін бір-біріне қосып, біріккен жерлерін тегістеу. – Кірпі қандай бөліктерден тұрады? – Кірпінің басында не бар? – Кірпі арқасына не салып жүреді? – Жұмыс барысында қандай материалдарды пайдаланамыз? Балалар үлгіні қарап шығып, мүсіннің түрі мен жұмыс істеу тәсілін анықтайды.

	«Қазақстан картасы» өлеңінің мазмұнын талдау: Анау Жайық өзені, анау жатқан Атырау, Бәрі сенің өз жерің, өз суларың, батыр-ау Туған жердің тынысын ұққын орман нуымен, Алтынды Алтай шығысын, қыран ұшқан шыңынан... **4. Педагог** балаларға өздері тұрып жатқан жерін картадан көрсетіп, арнайы белгілермен белгілейді. **5. Тыныштық сәті:** Баяу музыка әуенімен балалар көздерін жұмады. Туған жеріміздің табиғатын, таза ауасын, әдемі гүлдерін, сайраған құстарын көз алдымызға елестетеміз. Туған өлкеміздің табиғаты қандай тамаша! Көзімізді ашамыз. Туған жеріміз туралы ойымызды әңгімелейміз. **7. Дидактикалық ойын: «Қай қала екенін тап». Ойынның шарты:** Ойын үшін Қазақстан картасын пайдаланамыз. Балаларға Қазақстандағы бірнеше қалалардың аты беріледі. Картадан сол қалаларды тауып, жанына белгілерін іледі: Астана – Бәйтерек, Алматы – Қазақстан қонақүйі, т.б.	Ақордамын). Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттерден не көріп тұрсыңдар? 1. Ұлттық кітапхана; 2. Бәйтерек; 3. Парламент және Үкімет Үйі; 4. Ұлттық архив; 5. Президент музейі; 6. ЭКСПО; 7. Министрліктер үйі; 8 Бейбітшілік және келісім сарайы; 9. «Ханшатыр» сауда орталығы; 10.Ұлттық музей. 	өте көп болады. Оның әр пәтерінде тұрғындар тұрады. **ә) Сөздік жұмысын жүргізу.** Коттедж – жеке ауласы бар сәнді салынған 2-3 қабатты үй. Мансард – шатыр астындағы терезесі бар, кісі тұратын бөлме. Жиһаз – үй бұйымы, мүлік. Жатынжай – ұйықтайтын бөлме. **б) Салыстыру жұмысын жүргізу.** - Көп қабатты тұрғын үйдің коттеджден айырмашылығы қандай? - Көп қабатты тұрғын үйде пәтерлер көп. Әр пәтерде жеке-жеке отбасылары тұрады. Олардың ауласы – бәріне ортақ бір аула. Ал коттеджде бір ғана отбасы мүшелері тұрады. **в) Жаңа сөздерді қатыстырып, сөз тіркестері мен сөйлем құрату.** - Үйдің бірнеше бөлмедері болады. Олар: асүй, зал, балалар бөлмесі және жатынжай. Әр бөлмеде өзіне тән жиһаздар болады. Қандай жиһаздар болады? - Әдемі жиһаз, ағаштан жасалған жиһаздар болады. - Жиһаздың қандай түрлерін білесіңдер? - Үстел, орындық, диван, төсек, шкаф, т.б. - Шкафта не тұрады? Орындық не үшін керек? **г) «Менің үйім» тақырыбында әңгіме құрастыру.** Балалар өздері тұратын үй, оның бөлмелері және үйдегі жиөаздар туралы әңгімелейді. **ғ) «Қай бөлмеде қандай зат тұрады?» дидактикалық**	*болады).* - Ас ішкен соң не істеу керек? *(Ыдыс-аяқты жинаймыз).* - Әдепті бала деп қандай баланы айтамыз? ***Есіңе сақта:*** «Адам әдебімен көрікті». **Дидактикалық ойын: «Айырмашылығын тап».** Ойын шарты: Қаланың және ауылдың суреттері берілген. Балалар суреттерге қарап, қала мен ауылдың айырмашылығын табады. 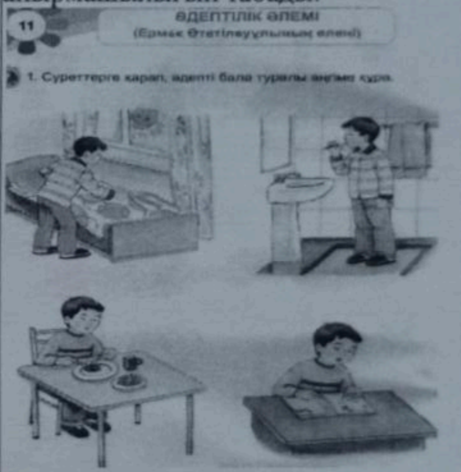 	**Мүсіндеу алгоритмін түсіндіру және көрсету.** 1. Алдымен ермексазды домалақтап алып, денесін мүсіндейміз. 2. Домалақтаған ермексазды кескішпен екіге бөлеміз. 3. Содан соң саусақтарымызбен созып, тұмсығын жасаймыз. 4. Моншақтан көздерін жасаймыз. **Саусақтарға арналған «Кірпі» ойыны.** **«Болады – болмайды» ойыны:** ойын барысында балалар ермексазбен жұмыс істеу тәртібін пысықтайды. 1. Ермексазды пайдаланғанда мұқият болу, үстелді, киімді бүлдірмеу, арнайы тақтайша үстінде мүсіндеу, ермексазды ауызға салмау.

	 		ойыны. Шарты: бөлмелерді атап, онда тұратын заттарды атау. 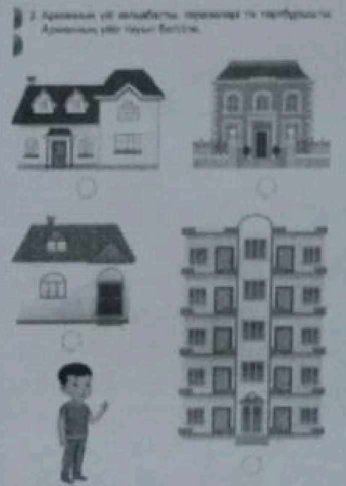	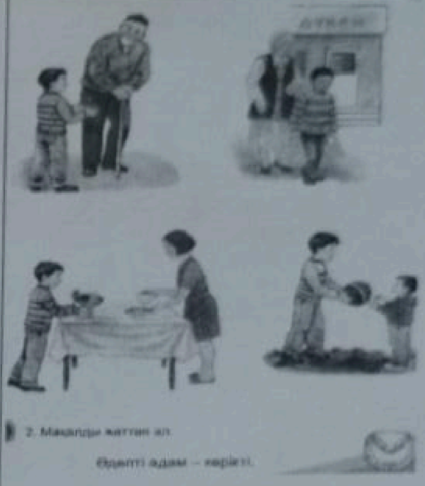	
	Үзіліс еркін қимылды ойындар **4 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Дене шынықтыру Тақырыбы: Мен болашақ спортшымын **Жүру:** ересектің белгісімен тоқтап, қозғалыс бағытын өзгертіп, шашырап жүру; **Тепе-теңдікті сақтау:** шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Түзу бағытта адымдап жүру. Жұбымен шеңбер бойымен жүру **Секіру.** қос аяқпен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 м), оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен (арақашықтығы 3 м), бір орында тұрып биіктікке секіру (6-8 метр); **Төзімділікті**	**Музыка Тақырыбы:** «Көңілді ырғақтар» Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** Мен болашақ спортшымын **Жүру:** ересектің белгісімен тоқтап, қозғалыс бағытын өзгертіп, шашырап жүру; **Тепе-теңдікті сақтау:** шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Түзу бағытта адымдап жүру. Жұбымен шеңбер бойымен жүру **Секіру.** қос аяқпен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 м), оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен (арақашықтығы 3 м), бір орында тұрып	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** Менің сүйікті жануарларым **Тепе-теңдікті сақтау:** әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; **Еңбектеу, өрмелеу:** гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, нықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; **Лақтыру, қағып алу, домалату:** басынан асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі **« Жылқы» қимыл-қозғалыс ойыны**	**Музыка Тақырыбы:** «Көңілді ырғақтар» Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды

•	**жаттықтыру** Білек пен тізеге сүйене отырып гимнастикалық орын-дық үстімен еңбектеу. Балалар орындықта/бөренеде қимыл-қозғалыс орын-дағанда аяқ-қол жұмысының үйлесуіне назар аударады. **Зейінді жаттықтыру «Кім зейінді?» қимыл ойыны.** Балалар спорт түрлері бойынша (қалауына қарай) топ-тарға бөлінеді. Капитандардың қолында доп (төрт капи-тан – төрт түсті доп). Ойыншылар залда жүгіріп жүреді, белгі берілгенде өз қатарына барып тізбекке тұрады. Көздерін жұмғанда, капитандар орын алмастырады. Белгі бойынша ойыншылар өз капитанын жылдам та-уып, оның артына тізбекке тұруы тиіс.	өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:***«Биімді қайтала» (үнтаспада, педагогтіңтаңдауымен). Балалар шеңбер бойымен тұрады, үнтаспада«Буги-буги», «Егер саған ұнаса» т.б. би әуендері ойналып, ортаға шыққан бастаушы-«бишінің» қимылдарын дәл қайталау. ***Музыка тыңдау:***«Вальс» Қ. Шілдебаев, «Полька» М. Красев,«Қамажай»халық әуені (өңдеген Н. Меңдіғалиев). Балаларға би туралы мәліметтер беріп, бидің түрлерінен үзінділер тыңдату. Билер ұлттық билер, көңілді полька биі, шыр айнала билейтін вальс болып бөлінеді. Вальс бинде жұптасып, қалықтап айналып билейді, полькадааяқты тізеден көтере жеңіл секіреді, ал «Қамажай» – қазақ халқының ұлттық биі екендігін түсіндіру. Әнайтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:***«Мен өнерлі баламын» (М.Омаров) Ән орындау кезінде айғайламай, бір-бірін тыңдап, үндесе айтуды қадағалау. Таныс «До-ре-ми»әнін (Ө.Байділдаев) қайталау, сөздерін анық, таза орындауға үйрету. ***Билер:***«Жұптасу биі» (чех халық әуені). Би қимылдарын еске түсіру, еркін,өз беттерімен орындауға	биіктікке секіру (6-8 метр); ***« Жануарды тап!»*** Балаларға тиісті музыка бойынша жануарды табу және қимылын келтіру жүктеледі. Музыкаға сәйкес қимылды анық келтіру қажеттігіне ба-лалардың назарын аударады (әрбір жануардың өз жүрісі мен өз музыкасы бар). Ырғақты жаттығу. Жаттығу бойы дене бітімін тік ұстауға назар аударылады. (¥) Аюлар туралы жұмбақ шешеді. Гимнастикалық орындықта алақан мен табанға сүйе-ніп төрттағандап еңбектеу. Оқушы қимыл-қозғалыс көрсеткенде орындық үстінде аяқ пен қол жұмысының үйлесімділігіне назар аударады. Қажет болған жағдайда сақтандыру жасалады. (¥) Қоянға тән ерекшеліктерді сипаттайды. **Шапалақтауға сәйкес өзін айнала отырып бір орын-да секіру**. Балалардың кейбірі секіреді, кейбіреулері ырғақпен шапалақ ұрады. Балалардың тізесін сәл бүгіп ырғала, жеңіл секіре алуына назар аударылады.	Сәйкес музыка әуенімен түрлі қарқынмен және түр-лі бағытта жүгіру ұсынылады. Жылқының сымбатты қимылына балалардың назарын аударады. **«Қасқыр мен лақтар» қимыл-қозғалыс ойыны.** Ойын алдында «лақтар» мен олардың иесі тұратын «ауылдың» орны белгіленеді. Залдың екінші шетінде «жайылым», ал ортасында «қасқырдың апаны» белгіле-неді. Сонан соң 2-3 «қасқыр» мен «мал иесі» сайланады. Қалғандары – «лақтар». «Мал иесі» «лақтарды» корасы-на апарып: Бұйра жүнді лақтарымменің шунақтарым,Сақ болыңдар, лақтарым», – дейді Осыдан соң олар жайылымға кетеді. Жол ортасында «қасқырдың апаны» бар. Онда оларды «қасқырлар» аңдып отырады. «Лақтар» «апан» жанына келген кезде, оларға «қасқырлар» тап береді. Осылайша жайылымға жеткенше арттарынан қуады. «Лақтар» белгіленген жер-ге дейін жеткізбей қашады. Олардың мақсаты: аман есен жету. Ұсталған «лақтарды» тек «мал иесі» ғана ажыра-та алады. Ұсталғандар ойын соңына дейін «апанда» отырады. Қанша «лақ» ұсталса, «қасқырдың» олжасы сонша болады. Келесі ойында «қасқырға» ұсталмаған «лақтар» «қасқыр» болып ойнайды.	өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:***«Биімді қайтала» (үнтаспада, педагогтіңтаңдауымен). Балалар шеңбер бойымен тұрады, үнтаспада«Буги-буги», «Егер саған ұнаса» т.б. би әуендері ойналып, ортаға шыққан бастаушы-«бишінің» қимылдарын дәл қайталау. ***Музыка тыңдау:***«Вальс» Қ. Шілдебаев, «Полька» М. Красев,«Қамажай»халық әуені (өңдеген Н. Меңдіғалиев). Балаларға би туралы мәліметтер беріп, бидің түрлерінен үзінділер тыңдату. Билер ұлттық билер, көңілді полька биі, шыр айнала билейтін вальс болып бөлінеді. Вальс бинде жұптасып, қалықтап айналып билейді, полькадааяқты тізеден көтере жеңіл секіреді, ал «Қамажай» – қазақ халқының ұлттық биі екендігін түсіндіру. Әнайтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:***«Мен өнерлі баламын» (М.Омаров) Әнорындау кезінде айғайламай, бір-бірін тыңдап, үндесе айтуды қадағалау. Таныс «До-ре-ми»әнін (Ө.Байділдаев) қайталау, сөздерін анық, таза орындауға үйрету. ***Билер:***«Жұптасу биі» (чех халық әуені). Би қимылдарын еске түсіру, еркін,өз беттерімен орындауға баулу.***Ойындар, хороводтар:***«Ән салған

		баулу.***Ойындар, хороводтар:***«Ән салған кім?(А.Райымкұлова)Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балалардыңойынғабелсене қатысуларын қадағалау. ***Музыкалық аспапта ойнау:***«Еркем-ай» қазақтыңхалық әні (өңдегенБ. Дәлденбай). Педагог шығарманыорындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғудысұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.			кім?(А.Райымкұлова)Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балалардыңойынғабелсене қатысуларын қадағалау. ***Музыкалық аспапта ойнау:***«Еркем-ай» қазақтыңхалық әні (өңдегенБ. Дәлденбай). Педагог шығарманыорындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғудысұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ауладағы ойын құрылғыларын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау Серуенге шықанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау. Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ауладағы ойын құрылғыларын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау Серуенге шықанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау.**Қауіпсіздік ережені сақтау** Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру. **Экологиялық білім беру және экологиялық мәдениет**				
Серуен	**Бақылау:**Жаңбырды бақылау. **Мақсаты:**Жаңбырды бақылай отырып , оның бұлттан жауатындығы және түрлерін айтып түсіндіру.Мысалы;Жай жаңбыр, өткінші жаңбыр,	**Бақылау:**Бұлтты бақылау. **Мақсаты:** Бұлттың түзілуі және олардың түрлерін :шарпы, будақ,қабатты бұлииарды ажырату . **Еңбек**:Ауладағы гүлдерді суару. **Мақсаты:** Балаларды	**Бақылау:** Жылы жаққа қайтқан тырналарды бақылау. **Мақсаты:** Күзде тырналардың жылы жаққа кететіндігін, қыс мезгілінде тамақтың тапшылығы, аяздың қаттылығы оларға қиынға соғатындығын түсіндіру.	**Бақылау:** Желді бақылау. **Мақсаты:** Желдің түрлерімен таныстыру;салқын жел, жылы жел, ұйытқып соққан жел.Желдің күштілігі ауа-райының салқындығын үдететіндігін түсіндіру .	**Бақылау:** Көшедегі машиналарды бақылау. **Мақсаты:** Көшедегі машиналардың жүрісін бақылау.Олардың түрлерімен таныстыру.Машина адам үшін , уақытын үнемдейтіндігімен түсіндіру.Машинаға қарсы

	нөсер жанбыр. **Еңбек**:Ағаш түптерін қопсыту. **Мақсаты:**Балаларды еңбек сүйгештікке тәрбиелеу, өздеріне берілген тапсырманы тиянақты орындауын қадағалау. **Жеке жұмыс:** Ал керемет бұл қандай? Төгіледі төбеден. Көк теңізден құйғандай Көл-көсір су не деген? (Жанбыр) **Мақсаты:**Жұмбақ жаттатаотырып, балалардың есте сақтау қабілеттерін арттыру, сөздік қорларын дамыту, сөзді мәнерлі айтуға дағдыландыру. **Ойын:** «Айгөлек-ау айгөлек». **Мақсаты:**Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу. **Қимылдық ойын:** «Сұр қоян». **Ойын барысы:**Ойыншылардың біреуі қоян болады.Барлық қалған балалар дөңгеленіп тұрады.Қоян дөңгелектің ортасынан орын алады.Балалар тәрбиешімен бірге мынадай өлең айтады: Бармақ болып тоғайға сұр көжек, Жуынып жатыр бүгжеңдеп: Тұмсығын жуды, Құйрығын жуды, Құлағына жуды-түртінді, Құп-құрғақ боп сүртінді. Қоян өзіне байланысты	қоршаған әлемге қамқорлықпен қарауға, табиғат әсемдігін сезіне білуге тәрбелеу. **Жеке жұмыс:**Аспанға ұшар бу болып Жерге қайтар су болып. (Бұлт) **Мақсаты:** Жұмбақ жаттата отырып, балалардың тіл байлығын байыту, дыбыстардың дұрыс айтуын қадағалау.Ойлау қабілетін арттыру. **Ойын:** « Кімге қандай құрал керек? » **Мақсаты:** Қандай жағдайда әр нәрсенің қажеттілігін білу мақсатында ойнату.Шапшаңдыққа баулу. **Қимылдық ойын:** « Соқыр теке » . **Ойын барысы:** Соқыртеке кең бөлмеде , аулада ойнауға болатын қызықты ойын.Шеңбер сызылып , оның ортасына көзі байланған « соқыртеке » жіберіледі.Қалғандары оны « соқыртеке бақ-бақ » ,- деп мазақтап түртіп қашады.Бірақ олар шеңберден шығып кетпеуі тиіс.Егер соқыртеке ойыншылардың бірін ұстап алса, даусына қарап оның атын айтады.Дәл тапса ұсталған адамның көзі байланып « соқыртек » болады.Ойыншылардың көзі байлаулы адамды әдейі сөзбен жетектеп отырып, алдап , шұңқырға , бағанаға	**Еңбек** : Құстарға жем сауыт жасау. **Мақсаты:** Құстарға қамқорлық қарауға , аяушылық сезімдерін оятуға тәрбиелеу. **Жеке жұмыс:** Сап-сары боп келе жатқан , Сезді мекен күзді олар . Қарлығаштар ұшып кетті, Ұшып кетті тырналар. **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорларын молайтып , тілдің грамматикасы дұрыс сақтау дағдысын қалыптастыру. **Дидактикалық ойын:** « Күзде не киеміз? » **Мақсаты:** Күз мезгіліне байланысты адамдардың киімкию үлгісін көрсете түсіндіру. **Қимылдық ойын:** « Аттамақ » . Мақсаты:Денені шынықтыру, шапшаңдыққа , ептілікке баулу. **Ойын барысы:** Бұл ойында үш жіпті керіп ұстап тұрады.Бріншісі-төмен ,оны аттап өту керек, екінші-биік, оны еңкейіп, үшіншісіінен тағы да аттап өту керек.Әуелі ойыншыны алып келіп, осы жіптерден өткізіп , содан соң көзін байлап, бір айналдырып қояберу керек.Ойын басқарушының белгісімен жіпті керіп ұстап тұрған адамдар жіпті жинап , алады, ал ойыншы өзінше әрекеттеніп аттап жүреді. 1.Сазбалшықтан « қала » құрастырайық. 2. « Тәтті тоқаштар » пісірейік . **Тренинг:** « Тырналар болып ұшайық » .	**Еңбек** : « Әдемі гүлдер » **Мақсаты:** Гүлзардағы гүлдерді суару.Өсімдіктерге қамқор болу, аялау, күту. **Жеке жұмыс:** Тақпақ. « Жел » **Мақсаты:**Балаларға жел туралы өлең жаттату арқылы тілдегі дауыс ырғағының мәнерлілігін сезіне білуге мүмкіндік туғызу. Жел улейді у-у-у. Құйын келіп билейді зу-зу-зу Қатты-қатты жел соқтығу-гу-гу, Жапырақтар қол соқты ду-ду-ду. **Қимылдық ойын:** « Айгөлек-ау, айгөлек » . **Мақсаты:** Қандай жағдайда әр нәрсенің қажеттілігін білу мақсатында ойнату.Шапшаңдыққа баулу. **Қимылдық ойын:** « Орамал тастау » . **Ойын барысы:** Орамал тастау ойыны қатысушылар араласа шеңбер құрып отырады.Ойын бастаушының қолындағы орамал шиыршықталған,ұруға ыңғайлы болады.Ойнаушылар ән немесе әңгіме айтып отырғанда бастаушы оларды сырттарынан айналып, біреуді белгілеп, оның артына қолындағы орамалды тастап кетеді.Егер қайта айналып келгенде әлгі адам өзінің сырт жағында қалған орамалды байқамаса, басқаоушы оны орамалмен ұрғылайды.Ал, егер отырған	жүгірмеу, көше тәртібін құрыс сақтап жүруге үйрету. **Еңбек** : Ағаш түптерін қопсыту, су құю. **Мақсаты:** Табиғатты аялай білуге, өсімдіктерге қамқор болуға үйрету. **Жеке жұмыс:** « Алтын күз » тақырыбына сурет бойынша әңгімелесу Мақсаты: Балаларды сурет бойынша әңгіме құрауға дағдыландыру; тілдің грамматикалық құралуын одан әрі дамыту және сөздік қоры молайту. **Қимылдық ойын:** « Ақ қояным » **Мақсаты:**Балаларға әртүрлі қимылдар жасату арқылы денелерін ширату, көңілдерін көтеру. **Қимылдық ойын:**« Ұшты-ұшты » **Ойын барысы:** « Осы кезде ұшты-ұшты қазан ұшты, ұшты-ұшты қабан ұшты » ,- дейді. Осы кезде ұшпайтын нәресеге қолын көтерген кісі айыпты болып есептеледі.Ұшатын және ұшпайтын нәрселер жұртты жаңылту мақсатында әдейі арба- қарға,үйрек-бүйрек, кептер- кепсер, көже- шөже, іркіт- бүркіт болып айтылады.Есек ұшты, есік ұшты, етік ұшты, бесік ұшты деп ұзақ айтылып келіп, шөмеле ұшты, бөдене ұшты деп жаңылыстыруға болады. **Дербес ойындар:** **«Тәтті тоқаштар»пісірейік** **«Мені қуып жет».** **Тренинг:«Шаңырақ»**

	қимылдардың бәрін жасайды:тұмсығын, құйрығын , құлағын жуады, бәрін сүртеді.Қос аяктап кіріп, дөңгеленіп тұргандардың біреуіне жақындай береді(қонаққа келе жатыр). Ол бала қоянмен ауысқандаойын аяқталады.	қарай бағыттайды.Бұл ойынды көңілді, күлкілі етеді. **Дербес ойындар:** 1.Әткіншектебу. 2. Тартылғышқа тартылу. **Тренинг:** « Біз тату баламыз » .		адам өзінің сыртына орамал түскенін байкаса , бастаушыны қууға тиіс.Ойыншыдан қашып жүрген бастаушы босап қалғанорынға келіп отырады. **Дербес ойындар:** 1. « Желмен жарысайық » 2. « Менің әдемі үйім » (құрастыру) **Тренинг:** « Қолшатыр астында » .	
Серуеннен оралу	Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету. Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету. Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету. **Үнемді тұтыну мақсаты:** Су температурасын біртіндеп төмендете отырып, қарапайым шараларды өз бетінше жүргізуге дағдыландыру.				
Балалармен жеке жұмыс	***Жеке баламен жұмыс:*** **Сурет салу** Шығармашылық іс әрекет, жапсырмалау желіммен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру. іс-әрекеті	***Жеке баламен жұмыс:*** **Сөйлеуді дамыту** Қарым- қатынас іс –әрекеті жаңылтпаштар айтқызу	***Жеке баламен жұмыс:*** балалардың құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. **Құрастыру** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	***Жеке баламен жұмыс:*** **Қоршаған ортамен танысу** Қарым- қатынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті күзгі жапырақтарға зерттеу жұмыстарын жүргізу	***Жеке баламен жұмыс:*** «Автобус» **Мақсаты:**Автобус туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Сурет салу** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**«Теңге алу»** Аланда бастапқы сызық пен мәре сызығы сызылады. Біршама қашықтыққа тиын тасталады. Батырлар атпен (фитболдармен) мәре сызығына (шаршы) дейін шауып келіп, кері қайтады, қозғалыс кезінде тиын алады. Бірінші болып барлық тиынды жинаған топ жеңіске жетеді.	**Қимылды ойын** «Аяғыңды сулама» Мақсаты: —Кедергіден секіріп өте білу және шашыраңқы жүкіре білу дағдыларын бекіту. Жаттығу ойыны. Қозғалыстарын дамыту қозғалыс уақытында өздерін сақтандыра білуге үйрету.	**«Жаяу-тартыс»** Екі бала бір-біріне арқамен тұрады, иықтарына жіп іледі де, жіпті қолтық астынан өткізеді. Жіптің ұшы байланып, түйіншегі ойыншылар арасында болуы тиіс. Белгі берілген кезде, олардың әрқайсысы бір-бірін өз жағына тартуға тырысады. Қарсыласын өз жағындағы белгіге дейін тартып апарған	**«Арқаннан секіру»** Ойнайтын тегіс жерге арқанның немесе екі секіртпенің ұзындығына тең шеңбер сызыңдар. Содан кейін санамақтың көмегімен ойын бастаушыны таңдаңдар. Ойын бастаушы шеңбер ортасына тұрады. Арқанды шамамен балалардың тізе тұсындағыдай биіктікте бірде баяу, бірде жылдам айналдыра отырып олардың біріне тигізуге тырысады. Балалар арқан аяқ тұсына келіп қалғанда аттап немесе секіріп, ойын жүргізушінің айласына түсіп қалмауы тиіс. Арқан тиген бала ойыннан	**«Жаяу-тартыс»** Екі бала бір-біріне арқамен тұрады, иықтарына жіп іледі де, жіпті қолтық астынан өткізеді. Жіптің ұшы байланып, түйіншегі ойыншылар арасында болуы тиіс. Белгі берілген кезде, олардың әрқайсысы бір-бірін өз жағына тартуға тырысады. Қарсыласын өз жағындағы белгіге дейін тартып апарған бала жеңеді.

			бала жеңеді.	шығады.	
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен баланың балабақшада не үйренгенін күнделікті сұрап тұруын ескерту. Ата-аналар баланың үйдегі техника құралдарының қызметі туралы не білетінін сұрауды ұсыну. Ертегі ойындарды үйде қайталауды ұсыну.				

Тексерілді:

Мектеп директорының оқу оқу- ісі жөніндегі орынбасары: **М.Жанназаров**

Тәуелсіздік және отаншылдық айы

Дәйек сөз: «Отанды сүю- отбасынан басталады! »

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы	№ 69 орта мектеп КММ				
Мектептегі (лицейдегі, гимназиядағы) мектепалды сынып	Мектепалды сынып				
Балалардың жасы	5-6 жас				
Педагогтің аты- жөні	Ш.К.Есемұратова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін,айды, жылды көрсету)	3 апта 14.10.-18.10.2024ж -2025ж				
Күн тәртібінің үлгісі Апта күндері	**Дүйсенбі 14.10**	**Сейсенбі 15.10**	**Сәрсенбі 16.10**	**Бейсенбі 17.10**	**Жұма 18.10**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру **Қауіпсіздік ережесі** әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну **Күй күмбірі** -балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру.				

Ата-аналармен немесе заңды өкілдермен кеңес әңгіме өткізу	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу **Өнегелі-15 минут** балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру мобильді кітапханада жұмыс, ата-ананың балаға кітап оқуына мүмкіндік жасау, кітапқа деген қызығушылықты арттыру, кітапқа жанашырлық, жауапкершілік таныту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қимылды ойын:** «Шарларды жина» **Ойын мақсат**:балалардың шарлардың түсін, формасын айыра білуге үйрету. **Ойын барысы:**Тәрбиеші жерге әртүрлі түсті шарлар мен доптарды шашып тастап, балаларға оларды жинап, қорапшаға салуды ұсынады. Ойынды қиындату үшін шашылып жатқан шарлардың алдына бірнеше бөгет(мысалы, отырғыш, скамейка) қою керек, балалар олардан өтіп шарларды жинау керек. Балаларға тек қана қызыл немесе жасыл шарларды жинаттыруға болады.Керекті құралдар: әртүрлі түсті шарлар.	**Дидактикалық ойындар:** **«Айгүлге серуенге бару үшін не жетіспейді?»** **Ойынның мақсаты:** Жыл мезгілдеріне сай киімдерді ажырата білуге үйрету. **Ойынның құрал-жабдықтары:**жыл мезгілдеріне сай киімдердің суреті **Ойынның мазмұны:**Әр балаға қуыршақтар беріледі. Балалар ол қуыршақтарды жыл мезгілдеріне сай киіндіру керек. Бір балаға қыс мезгіліне сай, ал келесі балаға күз мезгіліне сай және тағы сол сияқты.	**Есте сақтау қабілетін дамытуға арналған ойындар.** « Ойыншықты сипатта» Жүргізуші балаларға қолындағы ойыншықты мұқият қарап алуды ұсынады (1 минут). Мысалы: қуыршақ, түлкі, қоян, түйе т.б. Алынатын ойыншықтар түрлі-түсті және бөліктері бірнешеу болуы шарт. Ойыншықты жасырып, балалардан сол ойыншықты көргенде түр–түсі, пішіні, көлемі, дене бөліктерін есінде сақтағанын сипаттап әңгімелеп беруді талап етеді. Ойыншықты дәл, нақты сипаттап берген бала ойынды әрі қарай жалғастырады.	**Қимылды ойын:** **«Кім түсіреді?»** **Ойын мақсаты:** балаларды ептілікке, дәлдікке, доппен ойнай білуге үйрету. **Ойын барысы:**Тәрбиешінің белгісімен бала қорапқа 50 см арақашықтықта тұру керек. Бала тәрбиешіден допты алып оны қорапқа қос қолмен немесе оң, сол қолмен лақтыру қажет. **Керекті құралдар:** кішкене қорапша немесе кәрзеңке, доп.	**Дидактикалық ойын:** «Дүкен» Ойынның **мақсаты:**Балаларды рөлдерге бөліп ,сол рөл бойынша әрекет жасауға үйрету. **Ойынның мазмұны:**Бір баланы сатушы етіп,қалған балалар сатып алушы болып ойнайды. (Мысалы, Сатушы «Келіңіз,сізге не керек?» деген сөздерімен және сатып алушылар «Рахмет» сияқты мейірімді сөздерді қолдана білуге үйрету).
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Аптаның бірінші күніне мектепалды сыныптардың тәрбиеленушілерінің Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Әнұранды жаттауға мүмкіндік жасау, патриоттық сезімдерін арттыру №6 жаттығу кешені				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	«Психомоторлық жаттығу» Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер.	«Күлімдеген күн» Күн күлімдеп нұр төкті, Жақсы сөздер нұр септі, Еске сақтап кеңесті, Кел,қосылып айтайық бір-бірімізге.....	«Табиғатпен үндестік» Шеңбер бойлап жүреміз, Әр гүлге көңіл бөлеміз. Сұлулық пен махаббатты Сезініп өмір сүреміз.	*«Біз әдепті баламыз»* Әдеп сақтап әманда, Әрбір адал адамға. Жасасаң бір қамқорлық, Қайтарады саған да.	Көңілденіп күленіп, Бақытты боп жүремін. Бәрін біліп алатын, Мен ақылды баламын.
	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				

Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Сөйлеуді дамыту Тақырыбы:** Отбасының күзгі еңбегі. Міндеті: **Байланыстырып сөйлеу.** Сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, Педагог күз мезгілінің суретіне қарап, әңгіме құрайды: «Күз мезгілі, бақшаның іші сары алтындай жарқырап тұр. Ағаштардан түскен жапырақтар жерде саудырап жатыр». Жапырақтардың түстеріқандай? Бақшада кімдержүр? Бақшадағы балаларға аткойыңдаршы? Бақшада балалар не істепжүр? Әкесі мен анасы не жинап жүр? Балалар суретке қарап, әңгімеқұрайды 	**Сауат ашу негізідері** **Тақырыбы:** Дауыссыз дыбыстар Міндеті: дауыссыз дыбыстарды анықтау. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. **дауыссыз дыбыстармен таныстыру.** – Үн мен салдырдың дыбысқа қатысуына қарай тілдегі дыбыстар дауысты және дауыссыз болып келеді. Дауыссыз дыбыстар үш топқа бөлінеді. Бүгін біз солардың ішіндегі қатаң дауыссыздардың жасалу жолдарымен танысамыз. Айнамызды қолымызға алып қарайық. Мен айтқан дыбыстарды қайталаңдар: *п, к, қ, т, с, ф, ч, ц, ш, щ, һ.* Бұл дыбыстарды айтқанда нелер кедергі жасады? Иа дұрыс айтасыңдар (ерін, тіс, тіл). Бұл дыбыстарды қандай дауыспен айттыңдар (тез және қысқа) Қатаң дауыссыз дыбыстар тек салдырдан жасалады, олардың жасалуына дауыс шымылдығы қатыспайды. Қатаң дауыссыз дыбыстарды айту барысында дауысты көтеруге, созуға, әуенін өзгертуге	**Сауат ашу негізідері** **Тақырыбы:** Дауыссыз дыбыстар Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауыссыз дыбыстарды анықтау. Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. **дауыссыз дыбыстармен таныстыру.** – Балалар біз бүгін дауыссыз дыбыстардың ішіндегі ұяң дауыссыз дыбыстармен танысамыз және жасалу жолдарын білетін боламыз. Педагог ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын заттардың суреттерін тақтаға іледі: балға, вагон, гүл, ғарыш, доп, жүзім, зырылдауық. Атайды, сөздің бірінші дыбысын ерекше етіп айтады. – Мен айтқан дыбыстарды қайталаңдар: б, в, г, ғ, д, ж, з. Дауыссыз дыбыстарды айтқанда көмейде кедергіге ұшырамаған ауа ауыз қуысына күшті қарқынмен келеді. Ауыз тар ашылғандықтан, көмей арқылы келген қарқында ауа әртүрлі артикулярлық мүшелермен соқтығысады. Дауыс шымылдығының қатысуымен жасалатын, салдыр мен үн тең болатын дауыссыз дыбыстар ұяң дауыссыз дыбыстарға жатады. Қатаң дауыссыз дыбыстар сияқты ұяң дауыссыз дыбыстарды көтеруге, созуға, әуенін өзгертуге мүлде болмайды. Дауыссыз ұяңдардың ішкі сапасы	**Сауат ашу негізідері Тақырыбы:** Дауыссыз дыбыстар Міндеті:Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауыссыз дыбыстарды анықтау. Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. **дауыссыз дыбыстармен, олардың жасалу жолдарымен таныстыру.** – Балалар біз бүгін дауыссыз дыбыстардың ішіндегі үнді дауыссыз дыбыстармен танысамыз және жасалу жолдарын білетін боламыз. Мен айтқан дыбыстарды айнаға қарап қайталаңдар: л, м, н, ң, р, у, й. Балалар бұл дауыссыздарды айтқанда не байқадыңдар? Бұл дыбыстарды айтқанда көтеруге, созуға, әуенді өзгертуге болады. Қатаң, ұяң дауыссыз дыбыстарға қарағанда үнді дауыссыз дыбыстар дауыс шымылдығының қатысуымен жасалады, салдырға қарағанда үн басым шығады. Сондықтан да үнді дауыссыз дыбыстар деп аталады. Үнді дауыссыз дыбыстарды айтқанда сөйлеумүшелерінің (тіл, ерін, жақ) бір-біріне жуықтауы, түрленуі, көлемін өзгертуі көмей арқылы келген ауаға пәлендей кедергі бола алмайды. Дауыссыз катаңдарда мүлде үн болмаса, ұяңда үннің қатысы жартылай болатынын біз білеміз, ал үнді дыбыстарда бәсең үн болады. Дауыссыздардың үн сапасында жаңғырық болмайды. **«*Кім көп сөз айтады*» *дидактикалық ойыны*** – Балалар, үнді дауыссыз	**Көркем әдебиет Тақырыбы:** Арыстан мен тышқан Міндеті : Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу, қызығушылығын дамыту. Балалар, мына сиқырлы сандықта түрлі жануарлар бар екен. Олар қандай жануар екенін білу үшін жұмбақтың шешуін табайық. Педагог балаларға жұмбақ жасырады: Айбарлы түсі бар, Қанжардай сұсы бар. Күжірейген жалды, 28 Білсең айт бұл аңды? *(Арыстан)* Үй ішін аралап, Түнде көп жортады. Қаптарды жарып, Мысықтан қорқады. *(Тышқан)* – Суретке қараңдаршы, ертегі не туралы деп ойлайсыңдар? Бүгін біз «Арыстан мен тышқан» атты қазақ халық ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Ертегінің әңгімеден айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан шығарады. Ертегіні слайд арқылы көрсетеді, әңгімелейді. Педагог балаларға ертегіні оқып береді (қосымшаны қараңыз). **Сөздік жұмыс:** *қайырымдылық – жақсылық жасау, көмек көрсету* деген мағынада *кәдеге асу* – «бір кезде мен де жақсылық жасаймын» деген мағынада ***Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:*** – Ертегі қалай аталады? – Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті?

	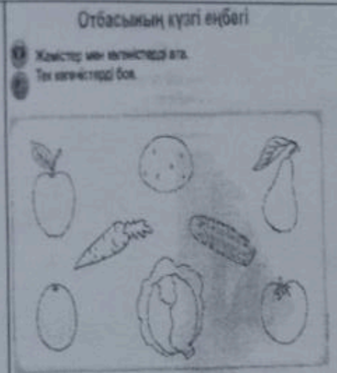 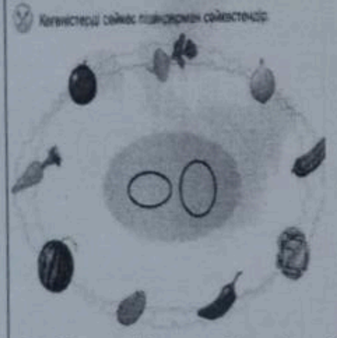 «Сөйлемей көрейікші» ойыны Үндемес ойыны ойналады. Педагог: «Орындарыңнан тұрыңдар», – деп ымдайды. – Міне, балалар, қимылмен шамалап келтіргенмен, толық еңбек қозғалысын ашып жеткізе алмаймыз. Сондықтан да сөйлеу тілі өте маңызды. Үлестірмелі материалмен жұмыс 1. Жемістер мен көгөністерді ата. Тек жемістерді боя. 2. Көгөністерді ұқсас пішіндермен сызып қос. * Көгөністерді ата, буынға бөл, неше буын бар? Кейбір сөз ұзақ дыбысталады, кейбіреуі қысқа дыбысталады. Қысқа сөзде дыбыс аз болады, ал көп дыбыс ұзақ сөзді құрайды. Педагог қорытынды жасайды, балаларды мадақтайды.	мүлде болмайды. Дауыссыз қатаң дабыстарда мүлде үн болмайды. Дауыссыз қатаң дыбыстардың ішкі сапасы таза салдырдан тұрады. Салдыр өкпеден шыққан ауаның сөйлеу мүшелерінің біріне соқтығысып, кедергіге ұшырауынан пайда болады. □***Тиісті түсті көрсет***□ ***дидактикалық ойыны.*** Педагог дыбыстарды айтады: п, а, к, қ, о, т, с, ә, ф, і, ш, щ, һ, ц. Балалар дауысты дыбысқа қызыл, дауыссыз дыбыстарға көк фишканы көтереді. □***Кім көп сөз ойлайды***□ ***дидактикалық ойыны*** – *К* дыбысынан басталатын сөздер ойлап айтыңдар. – *Кітап, кілем, кім, кілт, киіз.* – *Т* дыбысынан басталатын сөздерге мысал келтіріңдер. – *Тага, тарақ, тау, тиін, темір, тұлпар, тоқ, тоқылдақ, тотықұс, торсық, теңіз, тіс.* □***Сөзге қатаң дауыссыз дыбысты қос***□ ***дидактикалық жаттығуы*** – Мен қандай да бір сөздің басын айтамын, ал сендер түсіп қалған қатаң дауыссыз дыбысты жалғап, толық сөзді айтуларың керек. Мысалы: *қа..., ша.., автобу..., тара..., голь...,* *үті..., шахма..., пла..., әте..., күші..., пыша..., қаламса.., қайра..., қамы.., қайы... т.б.* **Дәптермен жұмыс** 1. Суретке қара. дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді ата. 2 дауыссыз дыбыстардан басталатын суреттерді қорша. Өз таңдауыңды түсіндір. Педагог балалармен бірге тапсырмаларды талқылайды. Жеке жұмыс жүргізеді.	таза салдырдан тұрады. Дауыссыз қатаң дыбыстарда үн мүлде болмаса, ұяң дыбыстарда үннің қатысы жартылай болады. Яғни ұяң дауыссыз дыбыстар жартылай салдырдан, жартылай үннен тұрады. Педагог балаларға ұяң дауыссыз дыбыстарды қайталатады. Ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді ойлап айтқызады. □***Кім көп сөз ойлап айтады***□ ***дидактикалық ойыны*** – Б дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар. – *Бақа, бақыт, бал, би, Берік, бор, балық, бас, боти, быламық, ботқа.* – *Г* дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар. – *Гүл, гитара, гамаж, галстук, газ, газель, гауһар, газет.* □***Дыбыс бер***□ ***дидактикалық жаттығуы*** – Мен сендерге сөздер айтамын, ұяң дауыстыдан басталған сөзді естісеңдер, қол шапалақтайсыңдар. – Парта, балық, вагон, сәбіз, тарақ, доп, жалау, шырша, тағa, домбыра, гүл, бәтеңке. □***Сөзге ұяң дауыссыздан басталатын сөзді қос***□ ***дидактикалық жаттығуы*** – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер мағынасы бойынша келетін, ұяң дауыссыз дыбыстан басталатын сөзді жалғап айтуларың керек. Мысалы: *үстел ...(биік), қоян... (жүйрік), сағат ... (домалақ), қызыл ...(доп), ала ...(жолбарыс), ақ-қара ... (жолақ), әдемі ... (гүл), ұзын ... (вагон), бақылдауық ... (бақа), білімді ... (ғалым), жайылып жүр ... (жылқы), күмбірлеген ...(домбыра), желбірейді ...(жалау), зымыран ...*	дыбыстардан басталатын сөз айтуларың керек. Кім көп сөз ойлап айтады, соған фишка беріліп отырады. Ойын соңында жеңімпаз анықталады. Педагог балаларға көмек ретінде тақтаға үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын бір суреттен іліп қояды. Мысалы, *лақ, мысық, нан, радио, уық, аң, үй.* ң дыбысынан сөздер басталмайтынын ескертеді. Мысалы: *«л»– Ләззат, лақ, лаула,люк, лақтыр, лағыл, Ләйлә;* *«м» – мақта, малта, маймыл, малақай;* *«н»– нар, Нариман, Нартай, Назгүл, наз, намаз, нақышына келтір;* *«р» – рауғаш, Рауан, Раушан, риза;* *«у» – уылдырық, уақ.* □***Дыбыс бер***□ ***дидактикалық ойыны*** – Мен сендерге сөздер айтамын, сол сөздердің ішінде үнді дауыссыз дыбыстар кездессе, алақандарыңды соғып шапалақтаңдар. – Үй, алма, анар, тат, оқ, ру, бау, сағат, арқан, тарақ, жаңғақ, нан, доп, тор, ми, сый, тый, аң, оң, шаш, тас, ата, әже, тәте, пысық, тышқан, ат т.б. □***Сөзге үнді дыбыстан басталатын сөз қос***□ ***дидактикалық жаттығуы*** – Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғауларың керек. Мысалы: *сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді ... (рауғаш), қағаз ... (умаждалған), атам ... (риза), бала ... (малтыды), ақылды ... (мұғалім), үлкен ... (үй), әкем ... (риза), киіз үйдің (уығы), ... жайылды (мал) т.б.* **Дәптермен жұмыс** 1. Суреттердегі заттарды ата. дауыссыз дыбыстан басталатын	– Тышқанды арыстан қалай ұстап алды? – Тышқан арыстанға не деді? – Арыстан тышқанның уәдесіне неге күлді? – Арыстан тұзаққа қалай түсті? – Арыстанның даусын естіген тышқан қандай көмек жасады? – Арыстан тышқанның көмегіне неге ұялды? Қалай ойлайсың? **Сергіту сәті** (қимылмен орындайды): Орманға біз барамыз, Ағаштарды аралап, Арыстан болып ақырып, Тышқанша біз жүреміз. **Дәптермен жұмыс:** 1. Суреттерді қара. Арыстан тышқанға не айтты? Тышқан арыстанға қалай көмектесті? Тышқанның тапқырлығы туралы өз ойыңды айт. Досыңмен диалог құр. 2. Суретте қандай аң жасырынып тұрғанын тап. Педагог балалардың суретте қандай аң жасырынып тұрғанын табуына көмектеседі. Жеке жұмыс жүргізеді. ***Жұмбақ ойын: «Айна».*** Педагог бір кейіпкердің қимылын, көңіл күйін көрсетеді. Балалар педагог салған кейіпкердің көңіл күйін қайталайды. Қандай кейіпкер екенін табады. Педагогті балаларауыстырып ойнауына болады.Педагог ертегіні драмалық театр арқылы сахналауды ұсынады. Сиқырлы қоржыннан алған ертегі кейіпкерлерінің суреті бойынша рөлдерге бөлінеді.

			(ұшты), әдемі ... (зырылдауық) т.б. **Дәптермен жұмыс** 1. Суреттерге қара. Ата. дауыссыз дыбыстардан басталатын суреттерді белгіле. Өз таңдауыңды түсіндір. **2.** Аттарында ғ дыбысы бар суреттерді бір-бірімен қос. Ғ дыбысы қандай дыбыс? Педагог балалармен бірге тапсырмаладрды талқылайды. Жеке жұмыс жүргізеді.	суреттерді көк түсті үшбұрышқа, ұяң дауыссыздан басталатын суреттерді көк түсті домалаққа, қатаң дауыссыздан басталатын суреттерді көк түсті төртбұрышқа қос. Педагог балалармен бірге тапсырмаларды талқылайды. Жеке жұмыс жүргізеді.	
	Үзіліс **2 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Қоршаған орта Тақырыбы: Туған өлкемнің табиғаты міндеті: Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін, күн мен ауаның адам, жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы, табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты	**Математика негіздері Тақырыбы:** 7 сандары және цифрлары . сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару «Дұрыс көрсет» ойыны. Педагог 5 және 6 цифрларын көрсетеді. Қажетті сан мен цифрлардың	**Математика негіздері Тақырыбы:** 8 сандары және цифрлары . сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 7, 8, 9, сандарының пайда болуымен, 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?»	**Математика негіздері Тақырыбы:** 9 сандары және цифрлары . сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 7, 8, 9,	**Қоршаған орта Тақырыбы:** Туған өлкемнің табиғаты, қауіпсіз ережесі. міндеті: Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау (бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, ойнамау, бөтен машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындамау, олардың соңынан

	нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу. Табиғат біздің алтын ұямыз, қоршаған ортамыз, тіршілік көзіміз екенін, оларды қорғау, аялау, ардақтау біздің міндетіміз екенін түсіндіру. Табиғат байлығы адамзат өмірінің баға жетпес асыл қазынасы, өмірлік қоры, болашақ ұрпаққа да осы қалпында, таза күйінде жеткізер мұрасы екенін ұғындыру.) Қазақстанның табиғаты өте тамаша. Мұнда көк аспанмен таласқан әсем таулар, бұлақтар, өзен-көлдер, ну ормандар, жидек бұталары, сан алуан өсімдіктер бар. Жануарлардың қаншама түрі тіршілік етеді. Ал осы табиғатымыздың ауа райы барлық жерімізде бірдей емес. Еліміздің бір жері таулы, бір жері дала болып келеді. Сондықтан таулы аймақтарда жаз салқындау болса, далалы аймақтарда жаз керісінше ыстық болады. Сол сияқты бір аймақтарда жаңбыр жиі жауса, бір аймақта аз жауады. Бір аймақтарда қыс суық болады. Әр аймақтың табиғаты көркем. Сол аймаққа тән өсімдіктері өседі, жануарлары тіршілік етеді. Мысалы: далалы аймақта жусан көп өссе, таулы аймақта жасыл шыршалар өседі. Еліміздің табиғатын қорғауымыз керек. **Дидактикалық ойын: «Кім шапшаң?»** Төрт мезгілге байланысты	арақатынасы туралы сандық суреттерді табуды ұсынады. Төбешіктен сырғанау. Педагог кестеден 6 баланы төбешікке орналастырады. Ал 7-ші баланы төменгі баспалдақтың қасына қояды. – Қанша бала төбешікте сырғанағысы келіп тұр? 6 цифры жазылған карточканы қояды. – Қарандаршы, тағы бір бала жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады? – Санайық. (7 бала.) –Тағы бір бала жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады? – Санайық (8 бала.) – Тағы бір бала жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады? – Санайық. (9 бала.) – Санағанымызда суретте 9 бала бар. Тағы бір рет санайық (әр баланы төбешіктен домалатып, бәрі хормен санайды) біз ешкімді жіберіп алған жоқпыз ба? 7, 8, 9 цифрларымен танысады. Сергіту сәті. 8 рет секіру, 9 рет қол соғу, 7 рет әрбір аяқпен еденді топылдату, 6 рет көршіңмен алақан соғыстыру. Суретте не бейнеленген? – Жайылымда неше жануар жайылып жүр? – Қандай гүлдер өсіп тұр? Олар нешеу? – Енді жайылып жүрген жылқыларды (қойларды) санаймыз. Нешеу? – Аспанда қанша бұлт бар? –Қанша көбелек ұшып жүр? Қажетті цифрды жазады. 4-тапсырма. Сандарды реті бойынша сызып қосады, тапсырманы орындайды Ауада 7 цифрын «жазамыз»: алдымен толқынды сызық сызып, содан	сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. Карточканы көрсетеді. Балаларды үйлеріне шығарып салуды ұсынады, кері санау жүргізеді. Педагог 7, 8, 9 цифрлары туралы өлең оқиды. Жалғыз аяқ көсеуде, Ұқсас екен жетеуге. Мынау жатқан қайшы, Ал «Сегіз» сан қайсы? Оның екі көзі, «Сегізінің» өзі. Демонстрациялық материалмен жұмыс . Педагог 7, 8, 9 цифрларын көрсетеді. Қажетті заттар саны бар суреттерді табуды ұсынады. Балалар заттар санын белгілейтін цифрды қалай сәйкестендіру керектігін үйренеді. Дәптермен жұмыс 1-тапсырманы орындайды, суретте не бейнеленгенін айтады. Әр тәрелкеде көрсетілген санға сәйкес тәтті тоқаштар болу керек. Жетіспейтін тәтті тоқаштарды толықтырып жапсырады. Балалар тапсырманы орындайды. Сергіту сәті. 8 рет секіру, 9 рет қол соғу, 7 рет әрбір аяқпен еденді топылдату, 6 рет көршіңмен алақан соғыстыру. Дәптермен жұмыс 2-тапсырманы орындауға ұсынады. Саусақтарымен цифрлардың үстінен бастырып жүргізеді. Ермексаздан жасап көрсетулерін сұрайды. Топта көрме жұмысын ұйымдастыруға болады.. Балалар суретті қарайды. Жануарларды, гүлдерді атайды, цифрларды жазады. Сұрақ қояды:– Текшелердің қайсысы басқаларынан ерекшеленеді? (4 саны бар, мөлшері мен түсі әртүрлі.) «Шашыраңқы сандар » дидактикалық ойыны Педагог ойын шартын түсіндіреді: тоғыз балаға бірден тоғызға дейінгі сан беріледі. Әрқайсысы бір-бірден алады. Шартты дабыл бойынша «тірі» цифрлар бөлмеде шашыраңқы болып жүгіреді. Жүргізушінің екінші дабылмен барлық сандар өз ретімен бірден тоғызға дейін сол жақтан оң жаққа қарай тұрады. Содан соң әр цифрға бөлек тапсырма беріледі.	сандарының пайда болуымен, 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. Акробат қыз мықты, Сахнаға шықты. Бүктеліп белі қайысты, «Тоғыз» болып майысты Сергіту сәті. 8 рет секіру, 9 рет қол соғу, 7 рет әрбір аяқпен еденді топылдату, 6 рет көршіңмен алақан соғыстыру. Жүргізушінің екінші дабылмен барлық сандар өз ретімен бірден тоғызға дейін сол жақтан оң жаққа қарай тұрады. Содан соң әр цифрға бөлек тапсырма беріледі. Цифры қанша болса сонша алақанын соғу, алға қарай қадам жасау. «Тірі» цифрлар тапсырмасын орындайды, топтағы басқа балаға цифрды береді. Барлық қатысушылар ауысқаннан кейін ойын қайтадан басталады. Ауада 9 цифрын «жазамыз»:оң жақтан сол жаққа сопақша жасаймыз, дөңгелетеміз, төменге көлбеу сызықты жартылай дөңгелетеміз. Педагог балалардың партада дұрыс отыруына назар аударады. Жеке жұмыс жүргізеді.	ермеу). **Қауіпсіздік ережелері:** • Кез келген қозғалыстағы көлік қауіп төндіруі мүмкін екенін естен шығармау керек. Ойын алаңында балалар үшін барлығы қауіпсіз бе? Әткеншек қандай қауіп төндіруі мүмкін? *Балалар суретті қарап, өз ойларымен бөліседі.* **педагог ақпараты:** Әткеншек те қауіпсіз емес. Қатты қозғалыс үстіндегі әткеншектің соққысы ауыр жарақаттауы мүмкін. Сондықтан балалар тербеліп жатқан әткеншек алдынан өткенде абайлап, оны алысырақтан айналып өткені жөн. Әткеншекте тербелгенде екі қолмен кермесінен мықтап ұстап, қозғалмай тыныш отыру керек. Әткеншек толық тоқтамай, одан секіріп түсуге болмайды. – Кез келген жерде доппен ойнап, ролик тебуге бола ма? *Балалар суретті қарайды.* – Аулада ойнап жүрген балаларға қандай ережені сақтау керек? – Қалай ойлайсыңдар, ойын алаңындағы барлық заттар балалар үшін қауіпсіз бе? – Ойын алаңында қандай қауіпті құралдар бар, еске түсіріңдер. – Жүгіретін ойындарға арналған шөп сияқты арнайы беті жұмсақ алаң болуы керек. Педагог балаларға автобустағы мінез-құлықты бейнелеуді ұсынады. – Сен автобусқа кіргенде досыңды көрсең, өзіңді қалай ұстайсың? – Сен

	суретті кестелер таратылады. **«Көктем»** туралы суреттерді дұрыс орналастыру. Көктем мезгілінің табиғаты жайлы қысқаша баяндайды. Мысалы: *көктемде ауа райы жылынады. Қар ериді. Шөп шығады. Жаңбыр жиі жауады. Жер беті жап-жасыл болады.* **«Жаз»** туралы суреттерді дұрыс орналастыру. Жаз мезгілінің табиғаты жайлы қысқаша баяндайды. **«Күз»** туралы суреттерді дұрыс орналастыру. Күз мезгілінің табиғаты жайлы қысқаша баяндайды. **«Қыс»** туралы суреттерді дұрыс орналастыру. Қыс мезгілінің табиғаты жайлы қысқаша баяндайды	соң көлбеу таяқшаны төменге түсіреміз, қаламды көтереміз. Кішкентай көлденең таяқша жазамыз.	Цифры қанша болса сонша алақанын соғу, алға қарай қадам жасау. Балалар цифрдың бейнесін қарап бояйды, содан кейін цифрларды бастырып сызады. Ауада 8 цифрын «жазамыз»: қолымызды көтермей зигзаг орындаймыз.		трамвайда отырсың. Аялдамадан карт адам кірді. Сен не істейсің? Көліктегі қандай өзін-өзі ұстау ережелері сендерге таныс? **көлікпен жүру ережесі:** – Көлікте кішкентай балаларға ата-аналарынсыз жүруге болмайды. – Автобус, троллейбус, трамвай күткен кезде жол бойына шығуға болмайды, арнайы орын – аялдамада күту керек. – Көлікте есіктің алдында тұрып, жолаушылардың кіріп-шығуына кедергі жасауға болмайды. Бұл өте маңызды, өйткені қалалық көлік есіктері автоматты түрде ашылады.
	Үзіліс**«Мөңке балық және шортан» қимыл ойыны.** Балалардың бірі шортан болады, қалғандары екі топқа бөлінеді. Олардың бірі шеңбер жасайды. Ол – «тастар», екінші топ – «мөңке балықтар», шеңбер ортасында жүзіп жүреді. «Шортан» шеңбер сыртында болады. Педагог «Шортан!» деп белгі бергенде, «шортан» жылдам шеңберге жүгіріп кіріп, «мөңке балықтарды» ұстап алуға тырысады. «Мөңке балықтар» тастың артына жасырынбақ болып, ойыншылардың бірінің артына тез барып отыруға тырысады. «Шортан» шап берген «мөңке балықтар» шеңберден шығып қалады.				
	3 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	Қазақ тілі Тақырыбы: ЕЛТАҢБА **Міндеті:** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ү, ұ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Отан	**Қазақ тілі тақырыбы: Гимн** **Міндеті:** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Отанымыздың ұлттық мақтанышы – мемлекеттік	**Сөйлеуді дамыту тақырып:** Отбасының күзгі еңбегі. Міндеті:**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті**. Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. Сөйлеу үшін бізге қандай мүшелер көмектеседі? (Балалардың жауаптары тыңдалады). Иә, тіл, ауыз керек, онсыз түсініс өтекиын.	**Көркем әдебиетТақырыбы:** Ақымақ қасқыр Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен кітапқа деген қызығушылығын дамыту. ***Ойын жағдаяты.*** – Балалар, бір сәт көзімізді жұмып, ертегілер әлеміне саяхат жасайықшы. Қиялдап, көз алдымызға елестетейік. Енді көздеріңді ашыңдар. – Қандай ертегілерді көз	**Шығармашылық жапсыру әрекеті тақырыбы:Жапырақтардан композиция жасау.** **Міндеті :** Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық кию, ою, элементтерін) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру.

	–жерім, Отан-суым, Отан қуат, нәр береді.. Отан-ұран, Отан-туым, Отан мәңгі гүлденеді, - демекші, тәуелсіздігіміз тұғырлы болып, еліміздің символы – мемлекеттік рәміздерді кастерлеп, құрметтеу бәріміздің міндетті парызымыз болып саналады. Осы орайда, «Отан қадіріне жетпеген өз қадіріне жетпейді.» - деген мақал тәрбиелік маңызы зор ұғым екенін түсіндіре кеткен жөн. **Рәміздерге:** Елтаңба, Ту, Гимн жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. Соның ішінде Елтаңбаға тоқталамы **Елтаңба** — Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі. Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбаның негізі — шаңырақ. Ол — елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ — мемлекеттің түп-негізі — отбасының бейнесі. Шаңырақ — Күн шеңбері. Айналған Күн шеңберінің қозғалыстағы суреті іспетті, Шаңырақ — киіз үйдің күмбезі көшпелі түркілер үшін үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. **Түндік** — таза көк аспанын бейнелейді. Үш-санды айқыш-ұйқыш келген күлдіреуіштер қазақтың үш жүздің бірлігі бекемдігін көрсетеді. Шаңырақтан шыққан уықтар күн арайларын еске салады. Бес бұрышты жұлдыз елтаңбаның тәжі іспетті. Әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. **Тұлпар** — дала дүлдүлі, ер-	рәміздерге арналады. Онда мемлекетіміздің рәміздері туралы білімдерімізді толықтырып, құрметтеуге үйренеміз. Кез келген мемлекеттің айшығы – мемлекеттік рәміздері екені белгілі. Бізде бүгінгі күнімізді еліміздің Гимнімен бастайық (Гимн орындалады). Елін, жерін сүю мен Отанға деген адалдықтың бір белгісі – мемлекеттік рәміздерімізді қадір тұту болып табылады. Жас ұрпақты елжандылық негізде тәрбиелеуде де мемлекеттік нышандардың алар орны ерекше. Гимн – мемлекеттің салтанатты әні. Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең маңыздысы – Гимн. Ол халықты әйгілі етеді. Оның сөздерінде халықтың мыңдаған жылғы тарихы, бүгінгіөмірі мен келешек арманы айтылған. Гимнді түрегеліп тұрып, жүректің тұсына оң қолын қойып айтады. Бұл өз мемлекетіне деген құрметті көрсетеді. Халық өмір салтын бүгінгі тіршілігі мен келешек армандарын, мың жылғы тарихын осы әнге сыйғызған. Гимннің сөзін Қазақстан Республикасының әр азаматы жатқа білуі тиіс. Мемлекеттік Әнұранның авторы Шәмші Қалдаяқов, сөзін жазғандар Жұмекен Нәжмеденов, Нұрсұлтан Назарбаев. Бұл Гимннің сөзі республикамыздың барлық халықтарының жүрегіне	Педагог бір баланы тақтаға шығарып, картоп қазып жатқан, алма теріп жатқан, қияр, қызанақ жинап жатқан адамдардың қимыл-қозғалысын келтіреді. Қалған балалар табады Бірақ балаларға сөзсіз қимылмен түсіну қиындау болады, сөздің маңыздылығын түсінеді. Міне, қимылмен келтіргенмен толық, еңбек қозғалыстарын аша алмаймыз. Сондықтан да сөйлеу тілі өте маңызды. Әңгіме айту үшін сөз керек екен. Сөз дыбыстан құралады. Әңгімелесу арқылы бір- бірімізбен қарым-қатынас жасаймыз. Ойын: «Сөйлемей көрейікші» (үндемес ойыны ойналады). Педагог: «Орындарыңнан тұрыңдар», – деп ымдайды. « жүріңдер», «жүгіріңдер» Міне, көрдіңдер ме, сөзсіз өмір сүру өте қиын. Сондықтан да сөйлеу тілі өтемаңызды **Ойын:** «Сөз айт, тез айт»*Шарты:* Балалар мен сөйлемнің басын айтам, сендер аяқтайсыңдар. Өлең жазатын адам ... *(ақын)* Байды алдайтын кейіпкер? *(Алдаркөсе)* Бәйгеде шабады ... *(ат)* Ең сұлу құс ... *(аққу)* Қонжықтың анасы ... *(аю)* 5-тен кейінгі сан ... *(6)* Аң патшасы ... *(арыстан)* Ұлттық ойынның бірі ... *(асық, алтыбақан, ақсүйек)* Жеміс түрі ... *(алма, алмұрт)* Қасқыр, түлкі, қоян ... *(аң)* Әкемнің әкесі ... *(ата)* Көлік күтетін жер ... *(аялдама)* Ең қадірлі ас ... *(нан)* Анамның туыстары ... *нағашы)* Бір өркешті жануар ...*(нар)* **Жаңылтпашты жаңылмай айт:** Айланбадан арба айналып барады, Арбадағылар айбарланып барады. «бақша», «картоп», «көкөніс»,	алдымызға елестеттік? Слайдтан ертегілердің суреттері көрсетіледі. Педагог балаларға жұмбақ жасырады: Жол бойында жортқан, Сыбызғысын тартқан. *(Қасқыр)* – Қасқыр қандай аң? – Қасқыр туралы қандай ертегі білесіңдер? Балалар, бүгін «Ақымақ қасқыр» ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегінің басқа жанрдан айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан құрастырады. ***Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:*** – Ертегі қалай аталады? – Қасқыр жайылып жүрген нені көрді? – Қой қасқырға не деп жауап берді? Қалай құтылды? – Қасқырға тағы не жолығады? – Ешкі қасқырдан қалай құтылады? – Ертегі қалай аяқталды? 1. Ертегі жүйесін сурет бойынша айтып бер. Үй жануарларын ата. Үй жануарлары туралы не білесің? Қой қасқырды қалай алдады? Ешкі қасқырдан қалай құтылды? Досыңмен кейіпкерлердің диалогін құр. 2. Қойдың, ешкінің, қасқырдың сөздерін әртүрлі екпінде айт. Ұйқасын тап. Моп-момақан өзі, Сүп-сүйкімді ... . *(қозы)* Педагог ұйқасын табуды ұсынады, жеке жұмыс жүргізеді. ***Дидактикалық ойын:*** ***«Жануардың дауысын сал».***	Педагог балаларға суретке қарап, жапырақтардың қай ағаштан түскенін анықтауды ұсынады. Тәрбиеленушілер жапырақтардың әрқайсысының түсін, нысанын, көлемін сипаттайды (гербарийді немесе мектепке жол бойынша жиналған жапырақтарды пайдаланыңыз).Педагог балаларға күзгі жапырақтардан қандай композиция құруға болатыны жөнінде қиялдап көруді ұсынады. Сәндік жапсырма құрастыруға тартады. Жапырақтардың әзірлемелері дайын болған кезде оларды дайындалған негізгі бетке орналастырамыз. Педагог балалардың назарын өрнектің қарапайым болуы, яғни бір элементтен тұруы немесе күрделі болуы, яғни жекелеген сарын бір-екі элементтен кейін қайталануы мүмкін екендігіне аударады. Педагог балалардың назарын негізгі беттің кеңістігінің біркелкі толтырылуына аударады. Сұлбаны кию кезінде балалардың назарын шеткі сызыққа аударады және қайшының қозғалысының кеңістікте бағдарлануына, маңыздылығына көңіл бөледі. Алдын ала композицияны қарап алғаннан кейін жапырақтарға желім жағып, оларды қатырғықағазға жапсырады. Тәрбиеленушілердің қалауынша кептірілген жапырақтар мен гүлдерді пайдалануға болады.

	азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас қажырдың, тәуелсіздікке, бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. **Қанатты тұлпар** — қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттен не көріп тұрсыңдар? Төменде таспа белдігінде ірі әріппен **«ҚАЗАҚСТАН»** деген жазуы бар. **Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбасының авторлары** — Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уәлиханов	жақын, жұрттың бәрінің көңілінен шыққан, терең отаншылдық сезімдегі ән. **Гимн туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран, Шаттық кернер жүректі. 2. Жеңіс туын көтерген, Жарыстарда сан қилы. Жетіп бізге шетелден, Көкке әнұран шалқиды. 3. Шәмші атаның сазды үні, Жігер беріп қайратты. Бәрімізді мәз қылып, Жаңғыртады аймақтыДидактикалық ойын «Бұл не?». Мемлекеттік рәміздердерді атап өт! Гимн арқылы елімізге деген құрметті қалай көрсетеміз? Гимн авторлары кім?	«әке», «ана» сөздерін қолданып әңгімеле. 	*Қасқырдың дауысын сал – у-у-у-у.* *Ешкінің дауысын сал – бе-е-е.* *Қойдың дауысын сал – мә-ә-ә.* 	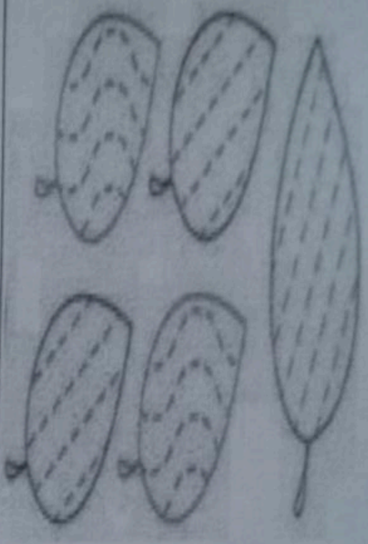
	Үзіліс «**Күлкіні жалғастыр**» ойын жаттығуы Балалар дөңгелене отырады да, бір-біріне жымиып, күлкіні әрі қарай кезекпен жалғастырады. Балаларға бір баланың көңіл күйі қалғандарының көңіл күйіне әсер ететінін еске салады. **4 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	Дене шынықтыру Тақырыбы: Менің сүйікті жануарларым **Тепе-теңдікті сақтау:** әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру;	**Музыка Тақырыбы:** «Елтаңбасы елімнің» Музыка тыңдау. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** Менің сүйікті ойындарым **Қимылды ойындар.** Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Спорттық ойындар.**	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** Менің сүйікті ойындарым **Қимылды ойындар.** Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Спорттық ойындар.**	**Музыка Тақырыбы:** «Елтаңбасы елімнің» Музыка тыңдау. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды

	Еңбектеу, өрмелеу: гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; **Лақтыру, қағып алу, домалату:** басынан асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі **« Жылқы» қимыл-қозғалыс ойыны** Сәйкес музыка әуенімен түрлі қарқынмен және түр-лі бағытта жүгіру ұсынылады. Жылқының сымбатты қимылына балалардың назарын аударады. **«Қасқыр мен лақтар» қимыл-қозғалыс ойыны.** Ойын алдында «лақтар» мен олардың иесі тұратын «ауылдың» орны белгіленеді. Залдың екінші шетінде «жайылым», ал ортасында «қасқырдың апаны» белгіле-неді. Сонан соң 2-3 «қасқыр» мен «мал иесі» сайланады. Қалғандары – «лақтар». «Мал иесі» «лақтарды» қорасы-на апарып: Бұйра жүнді лақтарыммен шұнақтарым,Сақ болыңдар, лақтарым», – дейді Осыдан соң олар жайылымға кетеді. Жол ортасында «қасқырдың апаны» бар. Онда оларды «қасқырлар» аңдып отырады. «Лақтар» «апан» жанына келген кезде, оларға «қасқырлар» тап береді. Осылайша жайылымға жеткенше арттарынан қуады. «Лақтар» белгіленген жер-ге дейін жеткізбей қашады. Олардың мақсаты: аман есен жету. Ұсталған «лақтарды» тек «мал иесі» ғана ажыра-та алады. Ұсталғандар ойын соңына дейін «апанда» отырады. Қанша «лақ» ұсталса, «қасқырдың» олжасы сонша болады.	жетілдіру. Ән айту. Ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:***«Шеңберге тұр» (Л. Бетховен). Көңілді әуенырғағына сәйкес шеңбер бойында би қимылдарын орындау. ***Музыка тыңдау:***«Аққу» (Н.Тілендиев, үнтаспа). Балалардан музыка тыңдай отырып көз алдарына не елестеткенін сұрау. - Күй қалай орындал Рәміздер суреттері немесе слайд арқылы көрсету. Рәміздер туралы әңгіме өткізу. Әнайтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:***«Елтаңбасыел імнің»(Д.Омаров). Педагог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әндібір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. Әнорындау кезінде иықты көтермей, денені тік ұстау керектігін еске салу. Әндіайғайламай, дауысқа күш түсірмей, орташа дауыспен,	Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. **«Жалауға кім бірінші жетеді?»** Педагогтің «Дайындалыңдар!» деген белгісі бойынша балалар сол қолмен ұстап құрсауды жалауға қарай бағыт бойынша жерге қояды; оң қолды құрсауды ұруға дайын етіп ұстайды. Педагог: «Бір, екі, үш, домалат!», – дейді. Балалар құрсауды оң қолымен соға отырып жалауларға қарай домалатады. Құрсауды бірінші дөңгелетіп апарған бала жалауды жоғары көтереді. Барлық ойыншы белгіленген жерге жеткен соңқай топ көп жалау жинағаны саналады. **«Қармақ»**Ойынға қатысушылар шеңбер жасап тұрады. Ортағаойын жүргізуші ұзын жіп ұстап шығады:– Сен, есінеме,Аяқты көтер жоғары! – деп ол ескертеді де, жіпті барұзындығымен жерге тигізбей бар күшімен айналдырады. Ойынға қатысушылар сақтанып тұрады. Жіп аяқтарының қасына келгенде тиіп кетпеу үшін секіреді.	Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. **Зеректікті дамыту** **«Тоқта!»** Ойынға қатысушылар жүргізушіден 10 қадам қашықтықта тұрады. Ойын жүргізуші теріс қарап тұрып: «Жылдам атта, аңқайма! Тоқта!», – деп дауыстап айғайлайды. Осы кезде балалар ойын жүргізушіге қарай жүреді. «Тоқта!» дегенде балалар келген жерінде тоқтап қалады да, жүргізуші тез бұрылып қарайды. «Тоқта!» деп айтқан кезде тоқтап үлгермеген бала бастапқы сызыққа қайта барып тұрады да, қозғалысты қайта басынан бастайды. Соңында жүргізушіге ең жақын келген бала женеді де, жүргізушінің орнына тұрады (қимыл-қозғалыстың түрлі тәсілдері қолданылады). **«Бірінші бол!» ойын жаттығуы** Жетекшіні ауыстыра отырып баяу жүгіру – қолды алға-жоғары кеуде тұсына дейін ішке қарай, содан кейін шынтақпен артқа қимыл жасалады (2,5 мин). Баланың аты аталады да, ол сапты бастайды.	жетілдіру. Ән айту. Ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:***«Шеңберге тұр» (Л. Бетховен). Көңілді әуенырғағына сәйкес шеңбер бойында би қимылдарын орындау. ***Музыка тыңдау:***«Аққу» (Н.Тілендиев, үнтаспа). Балалардан музыка тыңдай отырып көз алдарына не елестеткенін сұрау. - Күй қалай орындал, Рәміздер суреттері немесе слайд арқылы көрсету. Рәміздер туралы әңгіме өткізу. Әнайтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:***«Елтаңбасыел імнің»(Д.Омаров). Педагог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әндібір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. Әнорындау кезінде иықты көтермей, денені тік ұстау керектігін еске салу. Әндіайғайламай, дауысқа күш түсірмей, орташа дауыспен,

	Келесі ойында «қасқырға» ұсталмаған «лақтар» «қасқыр» болып ойнайды.	аккомпанементті ести отырып айту керектігін естен шығармау. Үйренгенән «Сабантой»(Е.Хасаңғалиев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, әнырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Асатаяқ биі» қыздардыңқатысуымен(«Билеп үйренейік»жинағынан)ой***ындар, хороводтар:***«Аспаптардың дауысын ажырату».Ойын ойнап көрейік, Көңілденіп жүрейік.Аспаптардың дауысынАжыратып көрейік. Педагог ойын шартын түсіндіреді.			аккомпанементті ести отырып айту керектігін естен шығармау. Үйренгенән «Сабантой»(Е.Хасанғалиев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, әнырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Асатаяқ биі» қыздардыңқатысуымен(«Билеп үйренейік»жинағынан). ой***ындар, хороводтар:***«Аспаптардың дауысын ажырату».Ойын ойнап көрейік, Көңілденіп жүрейік.Аспаптардың дауысынАжыратып көрейік. Педагог ойын шартын түсіндіреді.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, аулалағы ойын құрылғыларын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау Серуенге шыққанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау. Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, аулалағы ойын құрылғыларын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау Серуенге шыққанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау.**Қауіпсіздік ережені сақтау** Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру. 				
Серуен	**Бақылау:**Аспанды бақылау **Жұмбақ.** Біртұтікілем,	**Бақылау:** Торғайды бақылау бақылау. **Мақсаты:**	**Бақылау:** Ағаштарды бақылау **Көркемсөз.**	**Бақылау:** шыбын, шіркейлердің жойылуын бақылау.	**Бақылау:** Жапырақтардың толық түсуін бақылау.

	Біртүксізкілем. (Аспан) **Бақылау:** табиғаттағыкүзгіөзгерістердібақылау жұмысынжалғастыру. Бұлттарсұртүсті болатынынаназараударту. Тіріжәне өлі табиғатарасындағыөзгерістердібайқату: күннінсуытуы, құстардыңұшыпкетуі. Табиғаттуралытүсініктерінәрікарай дамыту. **Қимылдыойын: «Ұшақтар».** Дабылбойыншақимылжасау, алаңішінде іс-қимылдардыбекіту. Көтерінкікөңіл-күйдеболу. **Еңбек:** құрғақжапырақтардыжинау, гүлзардағы гүлдердіңтұқымынжинастыру. Үлкенадамдардыңтапсырмаларын орындауғаүйрету. Оларғакөмектесу. Бастағаністіаяқтауғаталпындыру. **Өзбетіменойындаройнау:** «Ұшақтар». Ұсынылғантақырыпбойыншаойынғаөз еркіменкатысуғатәрбиелеу. Балалардың іс-әрекеттіұйымдастыруынакөмекберу.	торғайдыңпайдаболу ерекшеліктері, өміркөріністерітуралы білімдітереңдету; балалардыңназарымен жадынбелсендіру. Бақылау барысы: -Торғайқандай? -Олнеменқоректенеді? -Қалайән айтады? Торғай-кішкентайқұс. Торғайдыңартқы жағықоңыр, қаражолақтарыбар. Құйрығы мен қанаттарықараконыр, иекпен тамағы қара, бірақбасы сұр. Торғай-ептіқұс, қорықпайсекіреді, үгінділер, тұқымдар, дәндералады. Олбарлықжердеадамның әдеттерінежақсыбейімделеді. Торғай "шик-шик" депән салады. Еңбек: балабақшабақшасындағы арамшөптердіжұлуғаүйретіп, арамшөптердінтүрінеқарайаж ыратабілуқабілетінбекіту. Өзбетіменойындар: ашықойындары-қозғалысбағытынөзгертеотыр ып, сигнал бойыншажылдамқозғалуғаүйр ету. "Доптыұстаңыз" - доптылақтыружәне ұстаудағдыларынекіқолменбек ітудіжалғастырыңыз.	Тербеледіағаштар, Алдыманжеледі, Кіп-кішкентайағаштар, Үп-үлкенбопөседі. **Бақылау:**сыртқыбелгілеріне қарап ағаштардың2-3 түрін(шырша, қайың, терек) танып, ажыратабілу. Маусымдыөзгерістеркезіндеа ғаштардыбақылау, жапырақтарынынназаюынаназ араудару. Жапырақтардыңжаздажәне күздеқандай түстеболатынынанықтау. **Қимылдыойын:** «Аталғанағашқажүгіріпбар». Бейнеленгенсын-сипаттыбелгілер бойыншаағаштыңатауларын білу. Сигнал бойыншажұмысістеп, алаңдабір-бірінесоқтықпайорынауысты руғаүйрету. **Еңбек:** ағаштардыңарасындағықура пқалғанбұтақтарынжинау. Ұжымдықтапсырмалардыор ындап, бірлескентапсырманыдер кезіндеаяқтаудыүйрету. Еңбексүйгіштіккетәрбиелеу. Өзбетіменойындар: әткеншектебу. Ойынбарысындадостыққары м-катынасбірлестігінжетілдіру	**Жұмбақ.** Шидім, шидім, шидімқұс, Ши басынақонғанқұс. Қарқаралықарақұс, Хан басынақонғанқұс. (Шыбын) **Бақылау:** күзмезгіліндешыбын-шіркейлерлінөмірсүруін, олардынтастармен жапырақтардыңастынатығылуы нбақылау, қорытындыжасау. Ауарайынынсалқындауынабайла ныстыжәндіктердіңжоғалуы. **Қимылдыойын:** **«Көбелектіұстапалу».** Бірзатты(көбелекті) ұстапалумақсатындажоғарысекі ругеүйрену. Достарыменжақсы қарым-қатынастаболуға, тәрбиелеу. **Еңбек:** клумбалардықурапқалған гүлдердентазалау, өзміндеттерінүлкен жауапкершілікпенатқаруғатәрби елеу, өсімдіктергедегенсүйіпеншілікте рін арттыру. **Өзбетіменойындар:** жақсыкөретінойыншықтарменой нау, ойындыжолдастарыменбірігіпой науға үйрету 	**Жұмбақ.** Ағайындыбәрі, Шықсажасыл, Түссесары. (Жапырақ) **Бақылау:** өсімдіктердүниесінің маусымдықөзгерістерітуралытүсінікте рін жалғастыру: жалаңашағаштар. Жапырақтардыңқайдантүскенін, қайда түскенін, түсіқандайболғанынестеріне түсіру. Әдеміжапырақтарғасүйсінекарап, табиғаттыбілудіжәне табиғатпенқарым-қатынастанқуанышалуғатәрбиелеу. **Қимылдыойын: «Соқыртеке» ойыны (орысхалқыныңұлттықойыны).** Ойынережесінсақтайотырып, балалардыңойынғақатысуынқадағалау. Еңбек: ауладағыжұмыс. Жапырақтарды тырнауышпенжинау. Өзбетіменойындар: түскенжапырақтарданоюлар, заттар құрастыру, шығармашылықтарын, фантазияларындамыту.
Серуеннен оралу	Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету.				
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке баламен жұмыс:** **Сурет салу** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	**Жеке баламен жұмыс:** **Сөйлеуді дамыту** Қарым- қатынас іс –әрекеті жаңылтпаштар айтқызу.	**Жеке баламен жұмыс:** балалардың құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. **Құрастыру** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	**Жеке баламен жұмыс:** **Қоршаған ортамен танысу** Қарым- қатынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті	**Жеке баламен жұмыс:** «Автобус»**Мақсаты:**Автобус туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Сурет салу** Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-

					әрекеті
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**«Тап та, үндеме»** Педагог бір затты алдын ала жасырып, оны табуды ұсынады. Затты көрген бала педагогтің жанына келіп басқаларға естіртпей айтады. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, педагог ең зейінді кім болғанын айтады. Бір баладан саппен жүру.	**«Көмектес!»** Балалар дөңгелене шеңбер жасап тұрады. Таңдап алынған екі бала шеңберден шығып қашады: бірі қашып, екіншісі қуады. Қашқан бала шеңберде тұрған кез келген баланың артына тұрады да, оған «Көмектес!» деп айтады. Өзінен көмек сұраған бала шеңберден жүгіріп шығуы тиіс. Ол да қашып жүріп шеңбердегі баланың бірінің артына тұрып көмек сұрай алады. Егер бала біреудің артына тұрып үлгермесе, ұсталып қалады. Ойынды қайталағанда басқа екі бала таңдалады.	**«Қимылды тап!»**(шыдамдылық, бастамашылдық, ойлау қабілеті) Балалардың арасынан біреуі таңдап алынады да, ол 8–10 қадам қашықтыққа барып теріс қарап тұрады. Балалар қандай қимыл жасайтындарын келісіп алады. «Болды» деп белгі берілгенде, ол бері бұрылып, жақын келеді де: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Сендер қайда болдыңдар? Не көрдіңдер? Балалар былай жауап береді: Не көргенімізді айтпаймыз, не істегенімізді көрсетеміз. Балалардың барлығы қандай да бір қимыл-қозғалыстарды көрсетеді(баян тартады, атпен шабады т.б.). Ойын бастаушы бұл қимылдарды табуы тиіс.	**«Теңіз толқиды»** (жүру, ирелең жол салып жүгіру) Қатысушылар арасынан ойын бастаушы таңдап алынады. Қалғандары бір-бірінен бір қадам қашықтықта дөңгелене тұрады және әрқайсысы өз орнында шеңбер сызады. Бастаушы «теңіз толқиды» деп айтып, ойыншыларды айнала «жылан» жүріспен жүреді де, балалар оның артынан бір-бірінен ұстап, біртіндеп тізбек құра ереді. Бастаушы «теңіз тынышталды» деген кезде, балалар қолдарын жіберіп, өз орындарына қайта жүгіреді. Шеңберсіз қалған бала бастаушы болады.	**«Өрт сөндірушілер жаттығуда»** (өрмелеу) Балалар гимнастикалық қабырғаға карсы 5-6 қадам жерде 3-4 сап құрып тұрады. Әр саптың қарсысында қоңырау ілінеді. «1, 2, 3 – жүгір», деп белгі берілгенде, саптың алдында тұрған балалар гимнастикалық қабырғаға жүгіріп барады да, өрмелеп шығып, қоңырауды сыңғырлатады. Содан кейін төмен түсіп, саптың соңына тұрады.
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналар баланың үйдегі қауіпсіздік қызметі туралы не білетінін сұрауды ұсыну. Ертегі ойындарды үйде қайталауды ұсыну.				

Тексерілді

Мектеп директорының оқу- ісі жөніндегі орынбасары: **М.Жанназаров**

Тәуелсіздік және отаншылдық айы

«Отаным - алтын бесігім!»

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы	№69 орта мектеп КММ				
Мектептегі (лицейдегі, гимназиядағы) мектепалды сынып	Мектепалды сынып				
Балалардың жасы	5-6 жас				
Педагогтің аты-жөні	Ш.К.Есемуратова				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін,айдь., жылды көрсету)	4 апта 21.10.- 25.10 2024 -2025 оқу жылы				
Күн тәртібінің үлгісі Апта күндері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру **Қауіпсіздік ережесі** әлеуметтік эмоционалды дағдыларды қалыптастыру, балалармен бірге жол ережелері туралы мультфильмдер көруге кеңес беру, ұсыну **Күй күмбірі** -балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру.				
Ата-аналармен немесе заңды өкілдермен	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы				

кеңес әңгіме өткізу	туралы балалардың ойын білу **Өнегелі-15 минут** балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру мобильді кітапханада жұмыс, ата ананың балаға кітап оқуына мүмкіндік жасау, кітапқа деген қызығушылықты арттыру, кітапқа жанашырлық, жауапкершілік таныту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ. 1.Бірім, екім, Алма текім. Сапар айым, Сар шымшық. Балтаңды ал да, Жүгіріп шық. 2.Біз санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармағым алғашқы, Балан үйрек жалғасы.	Суретті жұмбақтар ойыны : Балалардың арасынан бір бастаушы таңдалады, қалғандары отырады. Мұғалім үлкен қораптан кішкентай неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені сөзбен сипаттап жасыруды ұсынады. Бастаушы суретті карточканы алып, балаларға көрсетпей, ондағы бейнені, затты сипаттап, суреттейді. Балалар түрлі жауаптар айтып, не бейнеленгенін тауып алу керек. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады.	Саусақ ойыны : «Жәндіктер мен қосмекенділер әлемі» Балалармен жәндіктер мен қосмекенділер туралы әңгімелесу.	Үстел үсті театр ойыны : «Қосмекенділер әлемі» тақырыптар бойынша сюжетті суреттер карастыру. Балалармен құстар туралы әңгімелесу.	
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Аптаның бірінші күніне мектепалды сыныптардың тәрбиеленушілерін Қазақстан Республикасының Әнұранын орындауы Әнұранды жаттауға мүмкіндік жасау, патриоттық сезімдерін арттыру №6 жаттығу кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Табиғатым тамаша» Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейікші жараса.	«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастархан жайғандай, Көз тоймайды қараса.	«Табиғатқа қамқор боп» Табиғатқа қамқор боп, Байлығын біз қорғайық, Әдепті да,тәртіпті боп, Жақсылығын қолдайық.	«Табиғат...» Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрған. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың, Адамға сұлулықты шын ұқтырған!	
	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Сөйлеуді дамыту Тақырыбы:Шаштараз** . Ә. Дүйсенбиев.	**Сауат ашу негіздері Тақырыбы:** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті:**	**Сауат ашу негіздері Тақырыбы:** Дыбыстар әлемі **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны	**Сауат ашу негіздері Тақырыбы:** Дыбыстар әлемі **Міндеті:** Әрбір	**Көркем әдебиет**

	Міндеті: **Байланыстырып сөйлеу.** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. **Сөздік қор:** Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. – Балалар, таза, ұқыпты бала деп қандай баланы айтамыз? – Енді «ұқыпты бала» дегенге мағынасы қарама-қарсы сөз айтыңдаршы? – Сендер өздеріңді қандай балаға жатқызар едіңдер? – Өздерің таза жүресіңдер ме? Педагог балаларға түбірлес сөздер туралы мағлұмат береді. – Түбірлес сөздер деп түбірі бір сөздерді айтамыз. Мысалы: талап – талапты, талапсыз;өсір – өсіру, өсірмеу; өнер – өнерлі, өнерпаз; бақыт бақытты, бақытсыз; ар – арлы, арсыз,кітап – кітапхана, кітапша, ойын – ойыншы, ойыншық, ойна, бала – балақай, балалық, балақан, бота – ботақан, ботагөз. – Балалар, енді түбірлес сөздер құрастырып көріңдер. – Балалар, мен жұмбақ жасырамын, тапқан	Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру. Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. ***«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны*** Педагог балаларға дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтады, балалар сөз қатаң дыбыстан басталса, көк төртбұрыш, ұяң дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті дөңгелекті, ал егер сөз үнді дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті үшбұрышты көрсетеді және қандай дауыссыз дыбыс екенін атап береді. ***«Буынды өзгерт» дидактикалық жаттығуы*** – Мен сендерге қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын буындар айтамын, ал сендер қатаң дауыссыз дыбыстарды ұяң немесе үнді дауыссыз дыбыстарға ауыстырып айтасыңдар. Мысалы: па-ба, фа-ва, ка-га, ко-го, то-до, ше-же, са-за, ха-ма, һа-ла, ца-на, чо-ро, ше-уе, хо-йо. ***«Белгі бер» дидактикалық жаттығуы*** Педагог балаларға ұяң (б) дыбысын басқа дыбыстармен араластырып айтады, балалар (б) дыбысын естігенде, қол шапалақтап дыбыс береулері керек. Сол сияқты басқа ұяң в, г, ғ, д, ж, з дыбыстарымен ойнатылады 1. Суреттердегі заттарды ата. Әр сөздің бірінші дабысын ата. Егер сөз дауысты дыбыстан басталса, дөңгелекті қызыл, дауысты дыбыстан басталса көк түспен боя.	туралы түсінік қалыптастыру. Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. «Не қалай дыбыстайды?» ойыны 1. Әтеш қалай дыбыстайды? – ... 2. Қарға қалай дыбыстайды? – ... 3. Бұлбұл қалай дыбыстайды? – ... 4. Аққу қалай дыбыстайды? – 5. Торғай қалай дыбыстайды? – ... Аққу – құстың төресі, Ақ мамықтай денесі. – Өлең не туралы және қай дыбыс көп қайталанып тұр? – Дұрыс, [а] дыбысы. – [А] дыбысының қай дыбысқа жататынын анықта? – Жуан дауысты дыбыс). – Дауысты дыбысты қалай белгілейміз? – Қызыл түспен. Педагог тақпақ оқиды. Әтеш әнге басады, Әтеш ұйқы ашады. – [Ә] дыбысының қандай дыбысқа жататынын анықта? – Жіңішке дауысты дыбыс. – Дауысты дыбысты қалай белгілейміз? – Қызыл түспен. Га-га-га қыста тоңбайды, Га-га-га талға қонбайды. – [Г] дыбысының қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. – Ұяң дауыссыз дыбыс. – Дауыссыз дыбысты қалай белгілейміз? – Көк түспен. Қарға-қарға қарғалар, Қар үстінде жорғалар. – Өлең не туралы, қай дыбыс қайталанып тұр? – [К] дыбысының қай дыбысқа	сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру. Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. Артикуляциялық жаттығу жасау. «Сағат» – тілді жіңішкертіп оңға, солға жайлап қозғау. Осылай санап отырып, 15–20 рет қайталау. «Саңырауқұлақ» – ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұру. 57 «Алтыбақан» – тілді ауыздан жіңішкертіп шығарып, біресе мұрынға, біресе иекке созу. Осылай 10–15 рет қайталау. Ителгі алмас күшті аңды, 58 Ителгі аулар тышқанды. – Өлең не туралы және қай дыбыс қайталанып тұр? – [И] дауысты ма, дауыссыз ба? Қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. – Жіңішке дауысты дыбыс. – Дауысты дыбысты қалай белгілейміз? – Қызыл түспен. Сауысқан-ау, сауысқан, Сақтанасың дауыстан. – Өлең не туралы, қай дыбыс қайталанып тұр? – [С] дауысты ма, дауыссыз ба? Қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. – Қатаң дауыссыз дыбыс. Тырау, тырау, тырналар, Тамаша әнін тыңдап ал. –Өлең не туралы және қай дыбыс қайталанып тұр? –[Т] дауысты ма,	**24.10. кіріктірілді**

	жауаптарына түбірлес сөздер құрастырып беріңдер. Жұмбақтар шешу: 1.Ертемен күнде сен, Қолыңды сүйкесең, Кетіп кір, ласың, Тап-таза боласың. Бұл не? (Сабын) 2.Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүйеді қолын да, Сүртеді жанын да. Бұл не? (Сүлгі) – Балалар, мен Әнуарбек Дүйсенбиевтің «Шаштараз» өлеңін оқып беремін. Сендер суретке қарап жаттап алуға және өлең ішінен түбірлері бір сөздерді тауып айтуға тырысыңдар. Шаштараз Ұжымшарға жаңадан, Келген еді шаштараз. Өзі сондай таза адам, Өсіп кеткен шашқа араз. Кім бөлмесе көңілін, Өсті екен деп баста шаш. Салақ болса кімде-кім, Соны ұнатпас шаштараз. Ал ұқыпты баланы Өте жақсы көреді. Шашын сәндеп алады, Жұпар сеуіп береді. Рефлексия – Өлеңде кім туралы айтылады? – Шаштараз қандай баланы ұнатады, қандай баланы ұнатпайды? – Сендер өздеріңді қандай баланың қатарына жатқызасыңдар?	2. Суреттерді ата. Үнді дауыссыз дыбыстардан басталған суретті көк коржынға, үяң дауыссыз дыбыстардан басталған жасыл коржынға сал. Сызықпен қос. 3. Суреттерге қара. Қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын заттың суретін қорша. 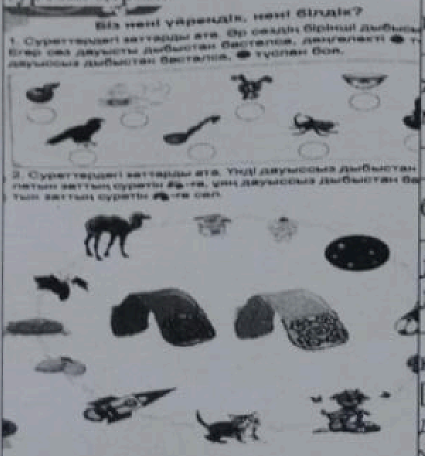 	жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. – Қатаң дауыссыз дыбыс. – Дауыссыз дыбысты қалай белгілейміз? – Көк түспен. Кекілік-ау, кекілік, Кетіп қалма секіріп. – Өлең не туралы, қай дыбыс қайталанып тұр? – [К] дыбысының қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. – Қатаң дауыссыз дыбыс. – Дауыссыз дыбысты қалай белгілейміз? – Көк түспен. Лашын көкте самғайды, Лашын көкті шарлайды. – Өлең не туралы және қай дыбыс қайталанып тұр? [Л] дауысты ма, дауыссыз ба? Қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер.(үнді дауыссыз дыбыс) Суреттердегі заттарды ата. Дауысты дыбыстан басталатын заттың суретін , дауыссыз дыбастан басталатын заттың суретін сал. 2. Құстардың атын дыбыстық сызбаға қарай сәйкестендір. Сызықпен қос. 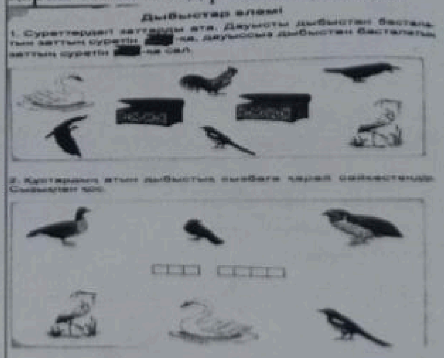 	дауыссыз ба? Қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. –Қатаң дауыссыз дыбыс. Шаңқ, шаңқ етіп шағала, Шабақ ілер жағада. – Өлең не туралы және қай дыбыс қайталанып тұр? [Ш] дауысты ма, дауыссыз ба? Қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. (Қатаң дауыссыз дыбыс). Лашын көкте самғайды, Лашын көкті шарлайды. – Өлең не туралы және қай дыбыс қайталанып тұр? [Л] дауысты ма, дауыссыз ба? Қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер. (үнді дауыссыз дыбыс) Педагог құстарға байланысты тыйым сөздермен таныстырады. 1. Құстың ұясын бұзба, 2. Ағашты сындырма. 3. Құстардың жұмыртқасын сындырма. 4. Құсқа тас лақтырма. Дәптермен жұмыс 1. Суреттердегі заттарды ата. Дауысты дыбыстан басталатын заттың суретін , дауыссыз дыбастан басталатын заттың суретін сал. 2. Құстардың атын дыбыстық сызбаға қарай сәйкестендір. Сызықпен қос. Педагог балалармен біртапсырмаларды талқылайды. Дыбыстарды анықтайды, сандықтармен қосады. Екінші тапсырмада сөздердегі дыбыс санын анықтап, тиісті сызбамен сәйкестендіреді. Мысалы, қарға сөзінде 5 дыбыс бар,	

				қарғаның суретін 5 дыбысты сызбамен қосады.	

Үзіліс **Саусақтарға арналған гимнастикалық жаттығулар:**

Қысқыштармен ойналатын ойын

Ойын шарты: Түрлі-түсті қатты қағаздардан дөңгелектер жасап, сондай түсті қысқыштарды қыстырса, гүлдер пайда болады. Ол баланың ұсақ моторикасын дамытады, ақыл-ойының, тілінің дамуына зор ықпал етеді.

«Домалақтармен ойын »

Ойын шарты: балалардың әрқайсысына домалақтар таратылады. Домалақтарды алақанның арасына салып, айналдыру. Бұл ойында балалардың қолдары жаттықтырып, сөйлеу тілі мен ойлау қабілеттері дамиды.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қоршаған орта **Тақырыбы:Қауіпсіздік мектебі.** **Міндеті:** Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау (бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, ойнамау, бөтен машиналарға отырмау, бейтаныс адамдардың өтініштерін орындамау, олардың соңынан ермеу). – Өмірде қауіпті заттар ғана емес, қауіпті адамдар да кездеседі. Қандай адамдарды қауіпті деп	**Математика негіздері Тақырыбы:** 10 саны **Міндеті:** 10 саны сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?», «Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. **Ойын жағдаяты.** –Спорт алаңына 9 баладан тұратын команда келді. Бірақ балалар өз орындарын таба алмады.	**Математика негіздері** **Тақырыбы:** 10 саны **Міндеті:** 10 саны сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен, 0 ден 9 дейінгі цифрмен таныстыру. «Қанша?»,	**Математика негіздері** **Тақырыбы:** 10 саны **Міндеті:** 10 саны сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. «Заттарды санау» – заттар саны әртүрлі бірнеше себет дайындалады (мысалы, 5	**Қоршаған орта** **21.10.** **кіріктірілді**

	санауға болады? *Балалар бейтаныс адамдардан келетін қауіп туралы талқылайды.* **Қорытынды:** Өмірде мейірімді және жақсы адамдар өте көп, бірақ өкінішке орай, жаман адамдар да бар. Адамның сыртқы бейнесіне қарап, жаман ойлы екенін ажырата алмаймыз, өйткені жаман адам өте әдемі, мейірімді болып көрінуі мүмкін. Сондықтан барлық бейтаныс адамдардан алыс жүру керек. *Балалар Әліппе-дәптердегі суретті қарастырады.* **Қорытынды:** Бейтаныс адамдар түрлі сый көрсетуі мүмкін (шоколад немесе балмұздақ), үйіндегі кішкентай күшікті көруге, көлігімен қыдыртуға шақыруы және басқа нәрселермен қызықтыруы мүмкін. Бөтен адамға ешқашан сенбе! Кесімді түрде «жоқ» деп айтуға үйрен, ал ең дұрысы бейтаныс аламмен сөйлеспе, адамдар көп жерге кетіп қал. Егер бейтаныс адам күшпен ұстап қалуға тырысса, айғайла, көмекке шақыр! Жұрттың назарын аудар. Ешқашан бейтаныс адамды, тіпті бала болса да үйіне шақырма. Бұл үйге ұры түсуіне бастауы мүмкін. Ата-анаңа қай жерде ойнайтыныңды хабарлап отыр, сонда сені керек кезде тез тауып алады. – Бейтаныс адаммен лифтіге мінбе. Әлденеден күдіктенсең, жақындарыңа хабарлас (тіпті болмаса көршілерге), сені күтіп алуын өтін. – Ақшан немесе қымбат	Педагог оларға өз орындарын табуға көмектесуді ұсынады тағы бір спортшы келді. – Оған қандай нөмір береміз? Балалар оны оныншы деп айтады, бірақ, кейбіреуі бұл санды қалай жазуды білмейді. Біз оны оқып және жазып үйренеміз. Бірақ бұл сан үшін бізге екі цифра қажет: 1 және 0. - Ешкім (ештеңе) болмаған кезде олар: жоқ, немесе НӨЛ деп айтады. Педагог цифрды көрсетеді. – Біз 0 рет секіре аламыз ба? 0 рет қол соға аламыз ба? Неліктен? Үйлеспесе айналмас, 0-сіз 1-ің 10 болмас. Педагог бірліктің жанына нөлді қойып, сұрақ қояды: – Мына санды жазу үшін неше цифрды пайдаландық? *(2 цифрды).* Педагог 10 цифрды көрсетеді. Шеңберде 10 бала тұр, орындықта ешкім жоқ. Педагог балалардың жейделеріндегі сандарды атауды сұрайды. Осыған ұқсас жұмысты топта ұйымдастыруға болады, ол үшін карточкада көрсетілген сандар реті бойынша балаларды катарға тұрғызады**Ойын жаттығуы: «Дұрыс көрсет».** – Адамның қолында неше саусақ бар? *(10 саусақ).* Цифрлардың үстінен саусағымен жүргізеді. Ермексаздан жасайды. **Топтағы практикалық жұмыс.** 10 санын үшбұрыш пішінінде орналастырылған нүктелер арқылы бейнелеуге болады. Бұл санды үшбұрыш деп атауға болады. 10 дөңгелек санап, үшбұрыш құрастырады.	«Нешінші?» сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. Ойыншыларды реті бойынша сызып қосады. Кейін педагог доптарға көңіл бөлуді сұрайды. Қай доп артық, неге? Мақсатына қарай теннис добы «артық» болуы мүмкін. Түсі бойынша – ақ футбол добы. **Ойын жаттығуы: «Сана»** Педагог ойыншыларға 1-ден 10-ға дейін санауды ұсынады. Бұны тура санау деп атайды. 10-нан 1-ге дейін кері санауды ұсынады. Бұны кері санау деп атайды. Ойыншыларды ретімен: бірінші, екінші, үшінші....оныншы, және кері: оныншы, тоғызыншы, сегізінші, санауын сұрайды. **Дәптермен жұмыс** **4-тапсырманы** орындайды. Вагондарды тура және кері санайды, нөмірлерін жапсырады. Балалар дауыстап санайды, нөмірлерін жапсырады. 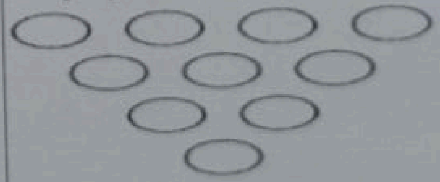	алмасы бар себет, 8 добы бар себет т.б.). Балалардан әр себеттегі заттардың санын салыстыруды және себеттерді заттар санының өсу ретімен орналастыру сұралады. Содан соң барлық себеттердегі заттардың санын санайды. Педагог балаларды «Мен велосипед тепкенді ұнатамын» деген сұхбатқа тартады. - Сендерде велосипед бар ма? - Оны қай жерде тебесіңдер? - Кіммен бірге? **«Осыншама санды көрсет»** Ойын үшін қималы материал - цифрлар, заттардың әртүрлі сандары бейнеленген карточкалар қолданылады. Педагог балаларға цифрлар бейнеленген карточкаларды көрсетеді, ал балалар өздеріндегі осындай заттардың саны бейнеленген карточкаларды тауып, санды атап, өз таңдауын түсіндіреді. педагог 1-ден 10-ға дейінгі сандар жазылған карточкаларды шығарып,	

	ұялы телефоның, бағалы ойыншығыңды кім көрінгенге көрсетіп мақтанба. Басқалардың қызғанышын оятпауға тырысқан жөн. Ол тонаушылыққа ұрындыруы мүмкін. Өміріңе қауіп төніп тұрса, полицияның 102 нөміріне хабарлас.	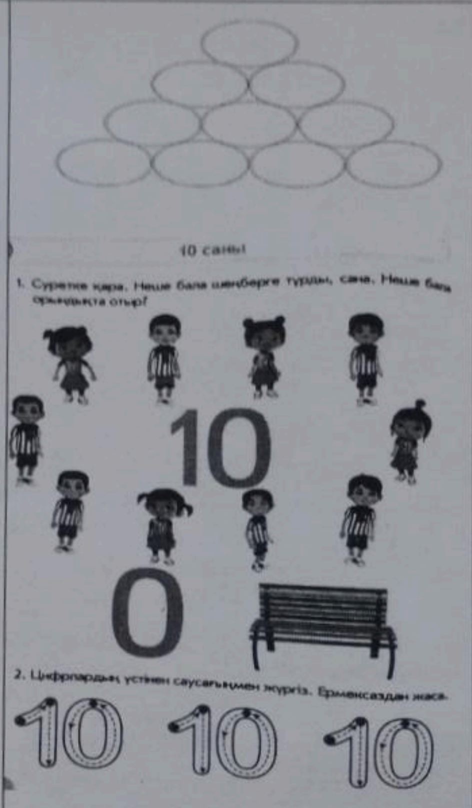		тура және кері тәртіппен хормен сандық санау жүргізеді. Педагог балаларды кейінгі және алдыңғы санды анықтауға жаттықтырады. «Көрші сандар» ойыны әртүрлі ұйымдастырылуы мүмкін: 1-нұсқа: Бала көршілерін атайды, ал балалар санның өзін көрсетеді. 2-нұсқа: Бала санды атайды, ал балалар көршілерін көрсетеді.	

Үзіліс ***Ойын: «Көжектер»***

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу.

Шарты: Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір бала "түлкі" болады. Қалғандары көжектер секіріп билеп жүреді. Түлкі сыбдырды естіп көжектерді қуады. Қаша алмай қалған көжектерді түлкі ұстап алады, ойын осылай қайталана береді.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Казақ тілі Тақырыбы: Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері. **Міндеті:** Еліміздің рәміздері туралы білімдерін толықтыру. **Байланыстырып сөйлеу.** сюжетті суреттерді есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға баулу. Отанымыздың ұлттық мақтанышы – мемлекеттік рәміздерге арналады. Онда мемлекетіміздің рәміздері туралы білімдерімізді толықтырып, құрметтеуге үйренеміз. Кез келген мемлекеттің айшығы – мемлекеттік рәміздері екені белгілі. Біздє бүгінгі күнімізді еліміздің Гимнімен бастайық (Гимн орындалады). Елін, жерін сүю мен Отанға деген адалдықтың бір белгісі – мемлекеттік рәміздерімізді қадір тұту болып табылады. Жас ұрпақты елжандылық негізде тәрбиелеуде де мемлекеттік нышандардың алар орны ерекше. Гимн – мемлекеттің салтанатты әні. Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең маңыздысы – Гимн. Ол халықты әйгілі етеді. Оның сөздерінде халықтың мыңдаған жылғы тарихы, бүгінгіөмірі мен келешек арманы айтылған. Гимнді түрегеліп тұрып, жүректің тұсына оң қолын қойып айтады. Бұл өз мемлекетіне деген құрметті көрсетеді. Халық өмір салтын бүгінгі тіршілігі мен келешек армандарын, мың жылғы тарихын осы әнге сыйғызған. Гимннің сөзін Қазақстан Республикасының әр азаматы жатқа білуі тиіс. Мемлекеттік Әнұранның авторы	**Қазақ тілі Тақырыбы:** Менің Отаным – Қазақстан. **Міндеті:** Әр рәміздің мән-мағынасын түсіндіру арқылы сөйлеу тілдерін дамыту. 3. Өз елінің тарихын білуге деген қызығушылықтарын тудыру; отансүйгіштікке тәрбиелеу. **Байланыстырып сөйлеу.** сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға баулу. Тақтаға ребус ілінеді. Әр суреттің бірінші әріптерін атау арқылы сөзді құрастырады. *О әрпі, терезе суреті, алма суреті, нан суреті.* Балалардың біреуі шығып, ребусты шешеді. Сөзжұмбақтың шешуі: «Отан» сөзі. *Атамекен* сөзіне сөздік жұмысын жүргізеді. Атамекен – ата-бабадан ұрпаққа мұра болып қалған ежелгі құтты қоныс, мекен. Балалар да өз ойларын жеткізеді: – Атамекен деп туған жерімізді айтамыз. Ол – менің атам, менің арғы бабаларым мекен еткен жер. Енді сол жерде мен туып-өсіп жатырмын. Біздің Отанымыз қалай аталады? – Біздің Отанымыз – Қазақстан Республикасы. Қазақстан аталу себебі: жергілікті халық – қазақ ұлты. Біздің еліміз – көпұлтты ел. Қазақстанда тұратын басқа да көптеген ұлт өкілдері Қазақстанды өзінің Отаны деп санайды. – «Отан – отбасынан басталады» дегенді қалай түсінуге болады? Мақалдың мағынасын өз түсінгендерін бойынша айтып	**Сөйлеуді дамыту** **Тақырыбы:** Отбасым – бақыт мекенім **Міндеті:** **Сөздік қор:** Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. Дидактикалық ойын: «Ол қандай?» Шарты: педагог бір балаға допты лақтырады да, сұрақ қояды. Допты алған бала сұраққа жауап беріп, допты қайта лақтырады. – Сенің әкең қандай? (Мықты, еңбекқор, батыл, мейірімді, кішіпейіл) – Сенің анаң қандай? (Мейірімді, ақылды, көңілді, әдемі) – Сенің атаң қандай? (Ақкөңіл, дана, білімді) – Сенің әжең қандай? (Сабырлы, қамқор т.б.) – Балалар, әжеміз, атамыз, анамыз, әкеміз, тіпті аға-әпкелеріміз бізді күнім, айым, жұлдызым, құлыным деген сияқты ғажап нәрселерге теңеп еркелетеді. – Үйде кімді қалай еркелетеді? Балалар өздерін қалай еркелететіні туралы айтады. Үлестірмелі материалмен жұмыс 1. Суретте кімдер бейнеленген? Олар не істейді? Әңгіме құра. – Анасы не істеп тұр? Әкесі қандай жұмыспен айналысып жатыр? – Атасы мен әжесі не істеп отыр? Бөлмеде тағы кім бар? – Бұлар қандай отбасы деп ойлайсың? –	**Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Мысық, әтеш және түлкі **Міндеті:**Шығарма мазмұнын сюжеттің біріздiлігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру. Ертегі қалай аталады? Ертегі ұнады ма? - Ертегіде не туралы айтылған? - Қай кейіпкер саған ұнады? - Орманда мысықпен бірге не өмір сүрді? - Мысық қайда кетеді? - Әтешті түлкі қалай алдады? - Мысық әтешті қалай құтқарды? Түлкінің жасағаны дұрыс па? - Ертегіні қайталап есімізге түсірейік. Ертегі сюжеті бойынша шығармашылықпен әңгімелету. Ертегіні 3-4 балаға қайталату. **Дәптермен жұмыс:** - Суретте қай ертегі бейнеленген? - Сурет бойынша ертегі мазмұнын, оқиға жүйесін сақтап баянда. - Ертегіде қандай кейіпкерлер кездеседі?	**Шығармашылық әрекеті** **29.11.** **құрастыруға кіріктірілді**

	Шәмші Қалдаяқов, сөзін жазғандар Жұмекен Нәжмеденов, Нұрсұлтан Назарбаев. Бұл Гимннің сөзі республикамыздың барлық халықтарының жүрегіне жақын, жұрттың бәрінің көңілінен шыққан, терең отаншылдық сезімдегі ән. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы көгілдір түсті. Мемлекеттік Тудағы көгілдір түс Қазақстан халқының жеке мемлекет болуға ұмтылған ниет-тілегінің тазалығын, асқақтығын көрсетеді. Нұрға малынған алтын күн тыныштық пен байлықты бейнелейді. Қанатын жайған қыран құс – билік, айбындылық бейнесі. Балалар Елтаңба суретінен не көріп тұрғандарын айтады. – Елтаңба – Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі. Елтаңбаның негізгі бөлігі – шаңырақ. Шаңырақ – мемлекеттің түп-негізі – отбасының бейнесі. Қанатты тұлпар – ұшқыр арманның, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың көрінісі. Қанатты тұлпар уақыт пен кеңістікті біріктіреді. Бір шаңырақ астында тату-тәтті өмір суретін Қазақстан халқының өсіп-өркендеуін, рухани байлығын пашетеді. Бесбұрышты жұлдыз елтаңбаның тәжі іспетті. Әрбір адамға жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. Еліміздің гимні – «Менің Қазақстаным » әні. Рәміздер – әр елдің дербестігін, тәуелсіздігін айқындайтын белгілер. – Рәміздерді қандай жерлерге іледі? Балалар қай жерлерде Қазақстан Туының ілініп тұрғанын көргендерін айтады. – Рәміздерді барлық жерге ілуге болмайды. Мемлекеттік маңызы бар жерлерде ғана ілінеді. – Қазақстан Елтаңбасының	көріңдер. Мақалдың мағынасын талдау: «Отан – біздің отбасымыз, үйіміз, балабақшамыз, туған жеріміздің табиғаты, ауылымыз, қаламыз. Қай жерде туып-өстік, біз ойнаған көше, біз тұратын қала (ауыл), жақын туыстарымыз, ата-анамыз – барлығы біздің Отанымыз. Отан – бізді қоршаған орта. Барлық адамда бір ғана Отан болады. Әр адам өз Отанын қорғап, қастерлеуі тиіс, табиғатын аялап, жанындай сүюі қажет. Сендер әлі кішкентайсыңдар, бірақ қазірден бастап өз Отаныңа көмектеріңді көрсете аласыңдар. – Қалай ойлайсыңдар, өз Отандарыңа қалай көмектесер едіңдер? – Қоқыстар тастамау, ағаштарды, бұталарды сындырмау, туғандарымызды жақсы көріп сыйлау, балабақшадағы балалармен тату, дос болу, араздаспау, Отанымыздың одан әрі көркеюіне көмектесу. – Қазақстан Республикасының бас қаласы қай қала? – Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана қаласы. – Сендер Астана қаласына бардыңдар ма? Қандай көрікті жерлері бар? Балалардың әңгімесін тыңдау.	Сенің ата-анаңның аты-жөні кім? – Олар қайда және кім болып жұмыс істейді? – Сен үйде анаңа, әкеңе қалай көмектесесің? – Үлкен аға, әпкелеріңнің тілін аласың ба? – Іні-қарындастарыңа қалай қамқорлық көрсетесің? – Сен отбасыңдағы адамдарды қалай қуантасың? – Сенің әжең, атаң ертегі, әңгіме, аңыз айтып бере ме? 2. Суретке қарап, отбасыңмен бос уақытыңды қалай өткізетініңді айт. Немен айналысқан ұнайды? – Жаңылтпашты жаңылмай айтайық. Уықтардың барлығын Уыққапқа сал, күнім. Уыққапқа салған соң Уыздан жеп ал, күнім. – Мақал жаттайық. Ана алдында – құрмет, Ата алдында – қызмет. Педагог мақалды қайталату арқылы жаттатып, мағынасын балалармен талқылайды. Қорытынды жасайды. Балаларды мадақтайды.	- Жұбыңмен бірге кейіпкерлер диалогін ойнап көрсетіңдер. 	

	авторлары кімдер? – Жандарбек Мәлібеков, Шота Уәлиханов. – Қазақстан Гимнінің авторлары кім? –				

Үзіліс **Ойын: *«Мысықтар мен балалар»***

Мақсаты: Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда қауіпсіздік ережелерін сақтай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге үйрету. Ептілікке,алғырлыққа тәрбиелеу.

Ойынның шарты: Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады. Мысықтар баспалдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен аланның екінші жағында отырады. Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады.Балалар «кис-кис», деп шақырады.Мысықтар жақындаған да балалар аланның екінші жағына қашып шығады. Ойын 2-3 рет қайталанады

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Дене шынықтыру Тақырыбы: Бірінші бол! **Міндеті:** **Жүру:** ересектің белгісімен тоқтап, қозғалыс бағытын өзгертіп, шашырап жүру; **Жүгіру:** жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру; **Еңбектеу, өрмелеу**. гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; **Спорттық ойындар.** Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. **Зеректікті дамыту** **«Тоқта!»** Ойынға қатысушылар жүргізушіден 10 қадам қашықтықта тұрады. Ойын	**Музыка Тақырыбы: :** «Біздің рәміздер» **Міндеті:** Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Ән айту. Ән айтар алдында, музыкалық фразалар арасында тыныс алу, әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгерте отырып, жаттығуларды орындауға үйрету: ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар***: «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т.Ломова). Музыкаойналғанда	**Дене шынықтыру Тақырыбы: Бірінші бол!** **Міндеті:** **Жүру:** ересектің белгісімен тоқтап, қозғалыс бағытын өзгертіп, шашырап жүру; **Жүгіру:** жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру; **Еңбектеу, өрмелеу**. гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; **Спорттық ойындар.** Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. **Зеректікті дамыту** **«Тоқта!»**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Өз мінез-құлқымызды басқарып үйренеміз **Міндеті:** **Лақтыру, қағып алу, домалату.** Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу; 2–2,5 м арақашықтықтағы асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 м) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 м). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Түзу бағытта адымдап жүру. Жұбымен шеңбер бойымен жүру Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа	**Музыка** **22.10. кіріктірілді**

	жүргізуші теріс қарап тұрып: «Жылдам атта, аңқайма! Тоқта!», – деп дауыстап айғайлайды. Осы кезде балалар ойын жүргізушіге қарай жүреді. «Тоқта!» дегенде балалар келген жерінде тоқтап қалады да, жүргізуші тез бұрылып қарайды. «Тоқта!» деп айтқан кезде тоқтап үлгермеген бала бастапқы сызыққа қайта барып тұрады да, қозғалысты қайта басынан бастайды. Соңында жүргізушіге ең жақын келген бала жеңеді де, жүргізушінің орнына тұрады (қимыл-қозғалыстың түрлі тәсілдері қолданылады). **«Бірінші бол!» ойын жаттығуы** Жетекшіні ауыстыра отырып баяу жүгіру – қолды алға-жоғары кеуде тұсына дейін ішке қарай, содан кейін шынтақпен артқа қимыл жасалады (2,5 мин). Баланың аты аталады да, ол сапты бастайды.	екеуден жұптасқан күйі жеңіл, тізені көтере секіре айналады. ***Музыка тыңдау***:«Қазақстан жалауы» (Д.Омаров). Балалармен еліміздің рәміздері туралы әңгіме өткізу. Елтаңба, Ту суреттерін көрсету. Әнніңмәтініне, сипатына назарларын аудару. Әнайтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Тәуелсіздік таңы» (А.Шырынбекова). Педагог әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әндібір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. Әндіайту кезінде жігерлі орындауға, бір-бірін тыңдап үндесе айтуға көңіл бөлу. Сөздеріне мән беріп, әуенін таза айту.Үйренгенән «Жомарт елім» (И.Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, әнырғағымен орындауға баулу.Жеке және хормен айту.***Билер:*** «Қарабала» биі («Билеп үйренейік»жинағынан). Ұлдардыңқатысуымен би қимылдарын жасау, би элементтерін біркелкі, мәнерлеп орындауға дағдыландыру. ***Музыкалық аспапта ойнау:***«Илигай» қ.х.ә.(өңд. Б.Дәлденбай). Балалар қосылып, бір-бірін тыңдап, үндесе ойнауға талпынады. *Асатаяқ, тоқылдақ,*	Ойынға қатысушылар жүргізушіден 10 қадам қашықтықта тұрады. Ойын жүргізуші теріс қарап тұрып: «Жылдам атта, аңқайма! Тоқта!», – деп дауыстап айғайлайды. Осы кезде балалар ойын жүргізушіге қарай жүреді. «Тоқта!» дегенде балалар келген жерінде тоқтап қалады да, жүргізуші тез бұрылып қарайды. «Тоқта!» деп айтқан кезде тоқтап үлгермеген бала бастапқы сызыққа қайта барып тұрады да, қозғалысты қайта басынан бастайды. Соңында жүргізушіге ең жақын келген бала жеңеді де, жүргізушінің орнына тұрады (қимыл-қозғалыстың түрлі тәсілдері қолданылады). **«Бірінші бол!» ойын жаттығуы** Жетекшіні ауыстыра отырып баяу жүгіру – қолды алға-жоғары кеуде тұсына дейін ішке қарай, содан кейін шынтақпен артқа қимыл жасалады (2,5 мин). Баланың аты аталады да, ол сапты бастайды.	қайта тұру: Өзіне-өзі қызмет көрсету және киіміне күтім жасау дағдыларын жетілдіру. **«Мөңке балық және шортан» қимыл ойыны.** Балалардың бірі шортан болады, қалғандары екі топқа бөлінеді. Олардың бірі шеңбер жасайды. Ол – «тастар», екінші топ – «мөңке балықтар», шеңбер ортасында жүзіп жүреді. «Шортан» шеңбер сыртында болады. Педагог «Шортан!» деп белгі бергенде, «шортан» жылдам шеңберге жүгіріп кіріп, «мөңке балықтарды» ұстап алуға тырысады. «Мөңке балықтар» тастың артына жасырынбақ болып, ойыншылардың бірінің артына тез барып отыруға тырысады. «Шортан» шап берген «мөңке балықтар» шеңберден шығып қалады.	

		*туяқта*сурмалы ұлттық аспаптарын қолдану.			
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ауладағы ойын құрылғыларын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау Серуенге шыққанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау. Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ауладағы ойын құрылғыларын дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау Серуенге шыққанда қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды пысықтау.**Қауіпсіздік ережені сақтау** Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру 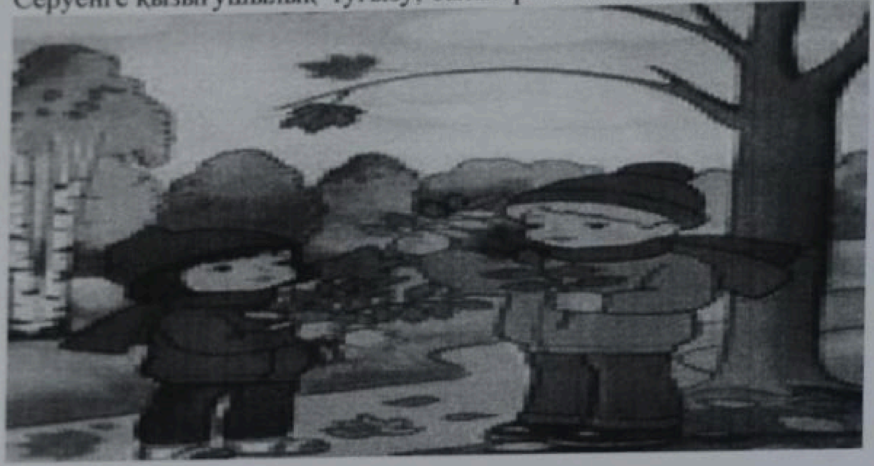				
Серуен	**Бақылау:**Аспанды бақылау **Жұмбақ.** Біртүктікілем, Біртүксізкілем. (Аспан) **Бақылау:** табиғаттағыкүзгіөзгерістердібақылау жұмысынжалғастыру. Бұлттарсұртүсті болатынынаназараударту. Тіріжәне өлі табиғатарасындағыөзгерістердібайқату: күннінсуытуы, құстардыңұшыпкетуі. Табиғаттуралытүсініктерінәрікарай дамыту. **Қимылдыойын: «Ұшақтар».** Дабылбойыншақимылжасау, алаңішінде іс-қимылдардыбекіту. Көтеріңкікөңіл-күйдеболу. **Еңбек:** құрғақжапырақтардыжинау, гүлзардағы гүлдердінтұқымынжинастыру. Үлкенадамдардыңтапсырмаларын орындауғаүйрету. Оларғакөмектесу.	**Бақылау:**Желдің соғуын бақылау. **Жұмбақ** Қанатыжоқ–ұшады, Аяғыжоқ–қашады. (Жел) **Бақылау:** балалардыңбақылау дағдыларынқалыптастыру; желдің соғуынанықтау; ағаштардыңқозғалуы, бұлттардыңаспандатез көшуі, қатты желденағаштардыңжапырақтарының түсуі, желбағытынанықтау. Жаздыңкүні желқандайболады; тымнашар, ағаш басыныңқозғалуы; күзбенсалыстыру. **Тәжірибе**. Желгеқарсыжүгіру. **Қорытынды**.Желгеқарсыжүгіруқиын. **Қимылдыойын:** **«Желбезекпенжүгіру».** Желбезектіқолғаалыпжарысу, кім біріншімәрегежетеді, солжеңімпаз	**Бақылау:** құстарды бақылау. Мақсаты: құстардытанып білу, денебөліктерінатау; құстарғадегенқамқорлықсезімдерін ояту. Ересекадамдарменорындалатын карапайыменбектапсырмалары (мәселен, гүлсуару). **Мақсаты:**қарапайымтапсырмаларды орындауғаүйрету. **Қимыл-қозғалысойындары: «Допты қуыпжет», «Күнмен жаңбыр»** (мөлшері2-3рет). **Мақсаты:**бір-біріменқақтығыспқалмай жүгіругежаттықтыру. **Өзіндікеркінойынәрекеттері, далаға алыпшығатынматериалдармен ойындар.** **Мақсаты:**қызығушылықтарыбойынша ойынтаңдаумүмкіндігінқамтамасызету	**Бақылау:** Жаңбырды бақылау. **Мақсаты:** Тірі табиғат үшін жаңбырдың маңызы, пайдасы, қажеттілігі. **Жұмбақ.** Көтеріліптеңізден, Аспанғабиікбарамын. Биіктенқайтатүскенде, Өңкірердаланың. (Жаңбыр) **Бақылау:**жаңбыркезінде, ауарайындағыөзгерістердібілугеүйрету: сұраспан, бұлтты, бұлыңғыржаңбыржауыптұр. Өзгерістердікөрсету; күзгіжаңбырұзақжәне сирек, жаңбырданкейінсуықжердегісуларкөпкедейінқұрғамайды, өйткенікүннінкөзіжоқ, жәндіктертығылыпқалған, құстардыңтамақтарыазайғансоңоларжылыжаққа ұшыпкетеді.	

	Бастағаністіаяқтауғаталпындыру. Өзбетіменойындаройнау: «Ұшақтар». Ұсынылғантақырыпбойыншаойынғаөз еркіменқатысуғатәрбиелеу. Балалардың іс-әрекеттіұйымдастыруынакөмекберу.	болады. Еңбек:тәрбиешігекөмек. Үлкендергеқызметкөрсету. Ауланы тазартуғақатыстыру, жапырақтарды жинау. Өзбетіменойындаройнау: **«Желбезекпенойын».** Ыңғайлыжағдайлардыжасау, алаң ішіндеіс-қимылдардыдамыту. Көтеріңкі көңіл-күйдеболу.	және өзқұралптастарыменқарым-қатынасқатүсебілуіңқалыптастыру.	**Қимылдыойын: «Кеңқадам».** Сызықтыбаспай, балалардыбелгілегенжергесекірту. Жалпыереженісақтауғатәрбиелеу(сызықты асыпқалсаң– ойыннаншығасың). **Еңбек:**гүлзардағыжердікопсыту. Үлкендергекысқадайындықкезеңінде көмекберугетәрбиелеу. Әдептілікке, өзініңеңбекқұралдарынжинауғаүйрету. **Өз бетімен ойындар ойнау: «Қайықтар»** Балалардынөзжолдастарыменбіршешімгек луіжәне біріс-әрекеттіұжымменжасауы.
Серуеннен оралу	Балалардың достарынан көмек сұрауды сыпайы түрде білдіруді үйрету.			
Балалармен жеке жұмыс	***Жеке баламен жұмыс***: Нұрәділге, Айсұлуға дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажырап айтуға үйрету	***Жеке баламен жұмыс***: Нұрымға, Нұралиге 1- ден 10-ға дейінгі сандарды тура және кері санауға үйрету.	***Жеке баламен жұмыс***:балалармен сурет бойынша әңгіме құрау.	***Жеке баламен жұмыс***:тақпақтарын сұр жаттатқызу.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Әсем жапырақтар бағы » Балалармен әсем жапырақтар туралы әңгімелесу.	Құрылыс ойындары: «Біздің аула гүлдері»	Фотосуреттер қарастыру: «Гүлдер,гүлдер көп гүлдер» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атау.	Үстел үсті театры: «Раушан гүлдер» және т.б. тақырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен баланың балабақшада не үйренгенін күнделікті сұрап тұруын ескерту. Ата-аналар баланың үйдегі техника құралдарының қызметі туралы не білетінін сұрауды ұсыну. Ертегі ойындарды үйде қайталауды ұсыну.			

Мысық, әтеш және түлкі

(ертегі)

Ормандағы бір үйшікті мысық пен әтеш мекен етіпті. Мысық таңертең ерте тұрып, ылғи аңға шығады, ал әтеш үйді күзетіп қалады. Мысық аңға кеткенде, әтеш үйдің ішін жақсылап жинайды, еденді айнадай етіп жуады, содан кейін сырғауылға шығып алып, өзінің үйреншікті даусымен ку-ка-ре-куге басады, мысықтың келуін күтеді. Бірде жақын маңда жортып жүрген түлкі әтештің даусын естиді. Сол-ақ екен, оның әтеш етін жегісі келіп кетеді. Ол терезенің түбіне келіп отыра қалады да, сызылта үн қатып былай дейді: Әтешім-ай, әтешім, Алтын айдар, уа, әтеш. Терезеден қарай ғой, Бұршақ берем, ала ғой. Әтеш терезеден басын шығарып қарайды, түлкі оны шап беріп ұстап алады да, арқалап ала жөнеледі.

- Түлкі мені арқалап ну орманмен қашпақшы, биік таудан аспақшы. Бауырым, менің мысығым, құтқарсаңшы, қайдасың! – деп айғай салады үрейі ұшқан әтеш.Мысық жақын жерде жүр еді, әтештің даусын естиді де, түлкінің соңынан қуып кеп береді. Әтешті аман алып қалып, үйге ертіп әкеледі.

Келесі күні аңға шығуға дайындалып жатып, мысық әтешке былай дейді:

- Байқа, терезеден қарама, түлкіні тыңдама, әйтпесе ол сені ұстап алады да, жеп қояды. Мысық аңға кетеді, ал әтеш үйдің ішін жақсылап жинайды, еденді айнадай етіп жуады, содан кейін сырғауылға ұшып шығады. Сырғауылдың үстінде қонақтап отырып шақырады. Бұл кезде түлкі де жылмаңдап келе қалған еді. Ол бұл жолы да терезенің түбіне отыра қалып, былай дейді: Әтешім-ай, әтешім, Алтын айдар, уа, әтеш. Терезеден қарай ғой,

- Бұршақ берем, ала ғой. Әтеш оның сөзін тыңдағанмен, сыртқа қарамайды. Түлкі бір уыс бұршақты терезеден шашып жібереді. Әтеш бұршақты шоқып жейді, бірақ терезеден қарамайды. Сонда түлкі былай дейді:

- Сен өзің мүлде тәкаппар болып кетіпсің ғой. Қарасаңшы, бұршағым көп-ақ, мұның бәрін қайда қоямын?

Әтеш терезеден басын шығарып қарайды, түлкі оны шап беріп ұстап, арқалап ала жөнеледі. Әтеш үрейі ұшып айғай салады:

- Түлкі мені арқалап ну орманмен қашпақшы, биік таудан аспақшы. Бауырым, менің мысығым, құтқарсаңшы, қайдасың!

Мысық алыста жүрсе де әтештің даусын естиді. Түлкінің соңынан бар пәрменімен қуа жөнеледі, әтешті аман алып қалып, үйге ертіп әкеледі.

Үшінші күні мысық аңға шығуға дайындалып жатып, ақылын айтады:

- Байқа, әтеш, мен бүгін алысқа барып аң аулаймын, қалай айғайласаң да бәрібір маған даусың естілмейтін болады. Түлкіні тыңдама, терезеден қарама, әйтпесе ол сені ұстап алады да, жеп қояды.

Мысық аңға кетеді, ал әтеш үйді жақсылап жинайды, еденді айнадай етіп жуады, содан кейін сырғауылға шығып қонақтайды да, шақыра бастайды, мысықтың келуін күтеді. Түлкі тағы да келе қалады. Ал әтеш қарамай қояды. Сонда түлкі былай дейді:

- Уа, әтешім, саған айтайын деген сөзім бар еді. Асығып келу себебім де сол. Жолмен жортып келе жатып көргенім: адамдар тары тасыды, бір қап тесік екен, ішіндегі барлық тарысы жолға шашылып қалыпты, теріп алатын ешкім жоқ. Терезеден қарасаң, көресің...

Әтеш терезеден басын шығарып қарайды, түлкі оны шап беріп ұстап, үйіне алып кетеді. Мысық аңнан келсе, әтеш жоқ. Іздеп, түлкінің үйіне келеді. Есік сыртында тұрып, мысық әндетеді:

Дыңғырлаттым гуслиді, Ішегі алтын мінекей.
Үйде ме екен бұл түлкі, Шықшы сыртқа, әй, түлкі!

Құймақ құйып жатқан түлкі қызын жұмсайды. Мысық оны қапқа салып алады. Екінші қызы шығады. Оны да оны қапқа салып алады. Мысық тағы әндетеді. Түлкі әтешті жұмсайды. Мысық әтешті ертіп, үйіне қайтады.